

Upravno pravo — sudska praksa Bosne i Hercegovine (2. dio)

Blagovremenost tužbe u upravnom sporu

Blagovremenost tužbe u upravnom sporu se cijeni prema datumu prijema tužbe koja je vraćena na uređenje i u ostavljenom roku uređena, a ne prema datumu prijema uređene tužbe.

Iz obrazloženja:

Osnovano tužitelj u zahtjevu ističe da je upravno vijeće pogrešno ocijenilo blagovremenost tužbe tužitelja, što je imalo za posljedicu da je i tužba tužitelja pogrešno odbačena kao neblagovremena.

Iz stanja spisa je vidljivo da je tužitelj tužbu ovom sudu podnio dana 17.01.2008. godine predajom pošti Novi Bečej preporučene pošiljke br. 106315028, koju je sud zaprimio dana 22.01.2008. godine, što je sve vidljivo iz prijemnog štambilja suda otisnutog na primjerku tužbe. Takođe, u sudskom spisu se nalazi i koverta u kojoj je sud zaprimio tužbu na kojoj je potvrda pošte Novi Bečej o prijemu preporučene pošiljke br. RR 106315028 RS od 17.01.2008. godine. Nadalje, iz sudskog spisa je vidljivo da je stručni saradnik pripremnog postupka u Sekretarijatu upravnog odjeljenja Suda, dopisom br. U-86/08 od 28.01.2008. godine, pozvao tužitelja da u roku od deset dana uredi tužbu s obzirom na evidentnu razliku u broju pobijane odluke označene u tužbi i odluke priložene uz tužbu. Tužitelj je, postupajući po nalogu suda za uređenje tužbe, dostavio sudu 4 primjerka uređene tužbe, takođe putem preporučene poštanske pošiljke od 06.02.2008. godine koju je sud zaprimio dana 11.02.2008. godine, što je takođe vidljivo iz prijemnog štambilja suda otisnutog na primjerku uređene tužbe i kovertu u kojoj je sud zaprimio uređenu tužbu na kojoj je potvrda pošte Novi Bečej o prijemu preporučene pošiljke br. RR 116557488 RS od 06.02.2008. godine.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima („Sl.glasnik BiH“, broj: 88/07) u članu 85. dodat je poseban stav 4. kojim je propisano da se izuzetno, tužbe protiv konačnih upravnih akata Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica, donesenih nakon potpisivanja Sporazuma iz člana 1. ovog zakona, podnose u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima je objavljen u

Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, broj: 88/07 od 20.11.2007. godine i isti je stupio na snagu dana 28.11.2007.godine.

Apelaciono upravno vijeće, cijeneći da je rok od 60 dana za podnošenje tužbe isticao dana 28.01.2008. godine, je našlo da je tužba tužitelja, podnesena sudu dana 17.01.2008. godine a uređena dana 06.02.2008. godine, podnesena u zakonskom roku, pa je ista, suprotno utvrđenju vijeća za upravne sporove ovog suda, blagovremena.

Naime, vijeće za upravne sporove je blagovremenost tužbe tužitelja pogrešno cijeniло prema datumu prijema uređene tužbe, umjesto prema datumu prijema tužbe koja je vraćena na uređenje i u ostavljenom roku uređena.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 000927 12 Uvp od

12.07.2012. godine)

Povreda načela ravnopravnosti stranaka u postupku

Povrijeđeno je načelo ravnopravnosti stranaka u postupku u situaciji kada upravni organ cijeni nalaz vještaka koji je priložila jedna stranka, a odbije da cijeni nalaz vještaka koji je priložila druga stranka, uz paušalno obrazloženje da

isti nije sačinjen shodno odredbama Zakona o upravnom postupku.

Prema obrazloženju pobijane presude, vijeće za upravne sporove ovog Suda je cijenilo da je u postupku, koji je prethodio donošenju osporenog rješenja tužene, uvidom u ponudu najpovoljnijeg ponuđača „Atlantik BB“ d.o.o. Banja Luka, utvrđeno da je izabrani ponuđač dostavio zemljišnoknjižni izvadak za nekretnine upisane u zk uložak broj 417 k.o. N., za koji je dostavio i nalaz stalnog vještaka građevinske struke magistra D.D., inženjera građevinarstva, te je na osnovu navedenog zaključilo da je tužena pravilno odlučila kada je žalbu tužioca odbila kao neosnovanu u odnosu na žalbene prigovore koji se odnose na neuslovnost ponuđenog prostora za skladištenje materijala. Nadalje, vijeće za upravne sporove je ocijenilo da je neosnovan i tužbeni prigovor vezan za tehničke karakteristike olovke koju je ponudio izabrani ponuđač. Ovo iz razloga jer je izabrani ponuđač dostavio zahtjevani uzorak olovke, za koji je ugovorni organ konstatovao da odgovara zahtjevanim tehničkim karakteristikama propisanim tenderskom dokumentacijom, a izabrani ponuđač je dostavio i potvrdu o tehničkim

karakteristikama i tehničku skicu olovke od njenog dobavljača, koja potvrđuje da olovka sadrži uložak koji ostavlja trag 0,7 mm.

Po nalaženju apelacionog vijeća ovog suda, osnovano se u zahtjevu za preispitivanje sudske odluke ističe da je osporeno rješenje tužene, koje je kao pravilno i zakonito ocijenilo i vijeće za upravne sporove ovog suda, zasnovano na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i povredama odredaba postupka, te da je od strane vijeća za upravne sporove ovog suda učinjena i povreda odredbe člana 39 stav 1 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine.

Naime, u pobijanom rješenju ugovornog organa se navodi da komisija prilikom poređenja priloženih olovaka nije imala sumnji u pogledu traženih tehničkih karakteristika olovaka, te da je olovka priložena od strane izabranog ponuđača identična olovci priloženoj od strane tužioca, iako je tužilac tuženoj i vijeću za upravne sporove Suda BiH priložio dokaz (nalaz i mišljenje vještaka) da je izabrani ponuđač „Atlantik BB“ d.o.o. Banja Luka, uz svoju ponudu dostavio olovku koja piše debljinom od 0,3 mm, koja je ispod postavljenog kriterijuma za ocjenu ponude ponuđača u ovom postupku, pa kako je cijena olovaka koje pišu debljinom od 0,3 mm znatno ispod cijene olovaka koje pišu debljinom od 0,7 mm, to je omogućilo da ponuda odabranog ponuđača bude niža za 13.150,90 KM.

Umjesto da u takvoj činjeničnoj situaciji tužena nesumnjivo utvrdi da li priložena olovka izabranog ponuđača zadovoljava tenderske uslove, tužena se zadovoljila činjenicom da je ugovorni organ tražio od izabranog ponuđača i dobio potvrdu o kakvoj se olovci radi i koja je debljina njene linije pisanja, a navodno da je imao i uvid u priloženi uzorak te iste olovke. Još je proizvoljniji stav ugovornog organa, kada zaključuje da pri poređenju olovaka nije bilo sumnje u pogledu tehničke karakteristike i da je olovka izabranog ponuđača bila identična kao i kod tužioca.

U prilog činjenici da se utvrdi stvarno stanje linije pisanja olovaka izabranog ponuđača, tužilac je angažovao stalnog sudskog vještaka grafološke struke, B.D., iz Banje Luke, koji je sačinio Nalaz i mišljenje od 28.06.2013. godine, koji je dostavio u prilogu žalbe. Ovaj vještak je ustanovio da širina linije pisanja olovaka izabranog ponuđača iznosi 0,30 mm, kao i to da ova olovka pri pisanju pravi prekide, što ne odgovara traženim uslovima iz javnog konkursa da širina pisanja olovke mora da bude 0,7 mm i da nema prekide u pisanju.

Međutim, tužena nije prihvatila priloženo vještačenje uz uopštenu napomenu da isto nije provedeno po odredbama ZUP-a, pri tom ne navodeći član ZUP s kojim vještačenje nije u skladu, iako je tužilac u žalbi predložio da ukoliko tužena iz bilo kojih razloga ne može da prihvati nalaz i mišljenje vještaka grafološke struke B.D., da se u žalbenom postupku izvrši grafološko-grafoskopsko vještačenje priloženih olovaka svih ponuđača, po vještaku grafološke struke kojeg odredi tužena, na okolnosti širine linija pisanja olovaka i da li iste imaju prekide u pisanju, budući da je ovo veoma bitan uslov iz javnog konkursa, a što tužena nije uvažila niti se o tom prijedlogu uopšte izjasnila.

Odbijajući da prihvati ponuđeni nalaz i mišljenje vještaka B., ili da sama odredi vještaka, tužena je povrijedila pravila postupka iz člana 174 ZUP, kojima je propisano da kada je za utvrđivanje ili ocjenu neke činjenice važne za rješavanje stvari potrebno stručno znanje kojim ne raspolaže lice koje vodi postupak, izvršiće se dokaz vještačenjem.

Takođe, vijeće za upravne sporove ovog suda je, prilikom donošenja pobijane presude, povrijedilo odredbu člana 39 stav 1 Zakona o upravnim sporovima Bosne

i Hercegovine, kojom je propisano da se u presudi moraju cijeniti svi navodi tužbe.

Naime, u osporenoj presudi vijeće za upravne sporove niti jednom riječju nije obrazlagalo Nalaz i mišljenje vještaka grafičko-grafoskopske struke B.D., kao dokaz koji je tužilac priložio tokom postupka. Upravo suprotno, vijeće za upravne sporove, obrazlažući širinu traga olovke prosto konstatuje da je izabrani ponuđač dostavio zahtijevani uzorak olovke, kao i potvrdu o tehničkim karakteristikama i tehničku skicu olovke od njenog dobavljača, pa iz navedenog zaključuje da dostavljena olovka ostavlja trag pisanja širine 0,7 mm. Ovakvo konstatovanje od strane vijeća za upravne sporove ovog suda u potpunosti je suprotno sa pomenutim Nalazom i mišljenjem grafološkog vještaka koji je utvrdio da olovka, koju je predložio i priložio izabrani ponuđač „Atlantik BB“ d.o.o. Banja Luka, nije ispunjavala uslove postavljene tenderskom dokumentacijom.

Navedenim postupanjem tužene, povrijeđen je i princip ravnopravnosti stranaka u postupku, jer je tužena (a i vijeće za upravne sporove) prihvatila nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke D.D., kao zakonito pribavljen dokaz od strane izabranog ponuđača, dok je nalaz i mišljenje vještaka B.D., dokaz tužioca, od strane tužene ocijenjen kao suprotan Zakonu o upravnom postupku. Navedenu povredu nije sankcionisalo vijeće za upravne sporove ovog suda, čime je i samo počinilo povredu odredaba postupka.

S obzirom na iznijete razloge, apelaciono upravno vijeće nalazi da je pobijana presuda vijeća za upravne sporove nepravilna i nezakonita, a zahtjev tužioca za njeno preispitivanje osnovan, pa ga je primjenom člana 54. stav 2. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), uvažilo i pobijanu presudu preinačilo, tako što je tužbu uvažilo i poništilo kao nezakonito konačno rješenje tužene, u odnosu na tužioca, i predmet vratilo tuženoj na ponovni postupak, kako bi se otklonili izloženi nedostaci i upotpunilo činjenično stanje.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, broj: S1 3 U 013734 14 Uvp od

27.01.2015. godine)

Mogućnosti postupanja stranke kojoj je rješenjem dato pogrešno uputstvo o pravnom lijeku

Kad je u rješenju dato pogrešno uputstvo o pravnom lijeku, stranka može postupiti po važećim propisima ili po uputstvu. Stranka koja postupi po pogrešnom uputstvu, ne može zbog toga imati štetnih posljedica.

Iz pobijanog prvostepenog rješenja proizilazi da vijeće za upravne sporove nije primijenilo odredbu člana 201. stav (4) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), koja propisuje: „Kad je u rješenju dato pogrešno uputstvo, stranka može postupiti po važećim propisima ili po uputstvu. Stranka koja postupi po pogrešnom uputstvu, ne može zbog toga imati štetnih posljedica.“

Nadalje, iz pobijanog rješenja jasno proizilazi da je tužitelj imao štetne posljedice, jer je Sud obacio njegovu tužbu ne upuštajući se u meritorno odlučivanje, dok tuženi nije imao nikakve štetne posljedice zbog pogrešne pravne pouke koju je podatrao tužitelju i koji je po njoj postupajući prekoračio zakonski rok za podnošenje tužbe.

Prema stanovištu vijeća za upravne sporove, iako u izreci konačnog upravnog akta pogrešno stoji da tužitelj ima pravo podnošenja tužbe u roku od godinu dana, Sud nije vezan pravnom poukom, već ista obavezuje samo donosioca osporenog akta.

Ovakvo stanovište, u obrazloženju osporenog rješenja je, prema shvatanju ovog apelacionog upravnog vijeća Suda Bosne i Hercegovine, nepravilno i nezakonito, jer zakonska odredba jasno upozorava da tužilac kao stranka ne može trpiti štetne posljedice zbog pogrešne pravne pouke, bez obzira što je propisano da se tužba u upravnom sporu može podnijeti u roku od 60 dana od dana kada je akt zaprimljen.

Prema shvatanju apelacionog upravnog vijeća Suda Bosne i Hercegovine i pravilnom tumačenju odredbi člana 201. stav (4) Zakona o upravnom postupku, ako pojedinačna odluka odnosno rješenje u uputi o pravnom lijeku sadrži duži rok za pokretanje upravnog spora od roka propisanog zakonom, tužba se može podnijeti u roku navedenom u uputi o pravnom lijeku.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, broj: S1 3 U 014834 14 Uvp od

05.06.2014. godine)

Ostvarivanje prava na isplatu najniže penzije ako je penzijski staž ostvaren kod oba nosioca osiguranja u Bosni i Hercegovini

Član 72. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

AKO JE OSIGURANIK OSTVARIO SRAZMJERNI DIO PENZIJE PO PROPISIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE SRPSKE PRIPADA MU U FEDERACIJI BiH PRAVO NA ISPLATU NAJNIŽE PENZIJE ALI SAMO SRAZMJERNO PENZIJSKOM STAŽU OSTVARENOM U FEDERACIJI BiH.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 U 008466 13 Uvp od 26.12.2013. godine)

Obnova postupka registriranja hipoteke na nekretninama

Član 246. Zakona o upravnom postupku

LICA KOJA NISU BILI ZEMLJIŠNOKNJIŽNI VLASNICI NEKRETNINA U TRENUTKU UPISIVANJA ZAKONSKE HIPOTEKE U KORIST POREZNE UPRAVE, NE MOGU TRAŽITI OBNOVU POSTUPKA REGISTRIRANJA ZAKONSKE HIPOTEKE NA NEKRETNINI ZEMLJIŠNOKNJIŽNOG VLASNIKA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 U 006613 12 Uvp od 29.05.2014. godine).

Tužba za ponavljanje postupka u upravnom sporu

Član 47. i 48. Zakona o upravnim sporovima

STRANKA KOJA JE PROTIV PRVOSTEPENE PRESUDE DONESENE PO TUŽBI DRUGE STRANKE ZAJEDNO SA TOM DRUGOM STRANKOM PODNIJELA ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE, NE MOŽE TRAŽITI PONAVLJANJE SUDSKOG POSTUPKA U UPRAVNOM SPORU NAKON PROTEKA ROKA OD 30 DANA OD DANA SAZNANJA ZA RAZLOG PONAVLJANJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 004869 13 Uvp 2 od 29.05.2014. godine).

Zahtjev za donošenje rješenja koje zamjenjuje ugovor o korišćenju stana

Član 21. Zakona o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

ČLANOVIMA PORODIČNOG DOMAĆINSTVA PRIPADA PRAVO DA TRAJNO I NEOMETANO KORISTE STAN I POSLIJE SMRTI NOSIOCA STANARSKOG PRAVA SAMO AKO SU U TRENUTKU NJEGOVE SMRTI BILI ČLANOVI DOMAĆINSTVA, A NE U NEKIM DRUGIM PERIODIMA PRIJE SMRTI NOSIOCA STANARSKOG PRAVA ILI KORISTILI STAN POSLIJE NJEGOVE SMRTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 U 001548 13 Uvp 2 od 16.01.2014. godine).

Poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora

Član 260. stav 1. tačka 5. Zakona o upravnom postupku

AKO JE RJEŠENJE KOJE ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠTENJU STANA DONESENO PO ZAHTJEVU ČLANA PORODIČNOG DOMAĆINSTVA OBMANOM, ODNOSNO PREVAROM NOSITELJA STANARSKOG PRAVA TADA SE NE RADI O SLUČAJU IZ ČLANA 264. TAČKA 4. ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU VEĆ O SLUČAJU IZ ČLANA 260. STAV 1. TAČKA 5. ISTOG ZAKONA I RJEŠENJE O PONIŠTENJU MOŽE SE DONIJETI BEZ OBZIRA NA ROKOVE OD 1. I 5. GODINA PROPISANE ODREDBAMA ČLANA 264. ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 U 000022 13 Uvp od 13.03.2014. godine).

Obnova postupka priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida

Član 52. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica

Član 237. Zakona o upravnom postupku

OKOLNOST DA STRANCI NIJE BIO DOSTAVLJEN NALAZ I MIŠLJENJE LJEKARSKE KOMISIJE U OBNOVI POSTUPKA PREDSTAVLJA NEDOSTATAK ALI TAJ NEDOSTATAK NIJE MOGAO UTICATI NA RJEŠENJE STVARI POŠTO JE TAJ NALAZ I MIŠLJENJE U POTPUNOSTI NAVEDEN U OBRAZLOŽENJU OSPORENOG RJEŠENJA. STRANKA JE IMALA MOGUĆNOST DA TAJ NALAZ I MIŠLJENJE POBIJA U UPRAVNOM SPORU I DA TRAŽI DA SE U PREDMETU ODRŽI JAVNA RASPRAVA, TE PRILOŽI DOKAZE KOJI BI EVENTUALNO DOVELI U SUMNJU TAJ NALAZ I MIŠLJENJE, ALI TO NIJE UČINILA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj:10 0 U 001497 13 Uvp od 15.08.2014. godine)

Prestanak prava po osnovu II kategorije invalidnosti

Član 22., 108. i 112. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

LICU KOJEM NI PRVOSTEPENA NI DRUGOSTEPENA KOMISIJA NIJE UTVRĐILA GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI PRESTAJU PRAVA PO OSNOVU II KATEGORIJE INVALIDNOSTI AKO MU JE PRESTALO SVOJSTVO OSGIRANIKA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 006775 13 Uvp od 15.08.2014. godine)

Upis u javne knjige nekretnina u postupku privatizacije

Član 6. Uredbe o upisu u javne knjige nekretnina i prava na nekretninama u postupku privatizacije

AKO STRANKA NIJE U PROPISANOM ROKU PODNIJELA ZAHTJEV ZA UTVRĐIVANJE PRAVA VLASNIŠTVA NA NEKRETNINAMA U SKLADU SA ČLANOM 6. UREDBE O UPISU U JAVNE KNJIGE NEKRETNINA I PRAVA NA NEKRETNINAMA U POSTUPKU PRIVATIZACIJE, NJEN ZAHTJEV TREBA ODBITI, A NE ODBACITI JER SE RADI O PREKLUZIVNOM ROKU KOJI SE NE MOŽE PRODUŽAVATI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 04 0 U 003855 12 Uvp od 15.08.2014. godine).

Priznavanje prava civilnih žrtava rata

Član 18.b) i 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom.

IAKO BI STRANKA SA INVALIDITETOM OD 80% OŠTEĆENJA ORGANIZMA KAO CIVILNA ŽRTVA MOGLA OSTVARITI ODREĐENA PRAVA PO RANIJIM ZAKONSKIM ODREDBAMA OD DANA STUPANJA NA SNAGU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM, DANA 12.03.2009. GODINE TA PRAVA NE MOŽE OSTVARITI JER SE STATUS CIVILNE ŽRTVE RATA PRIZNAJE SAMO ONIM LICIMA KOJIMA JE UTVRĐEN INVALIDITET OD NAJMANJE 90%, A POSTUPAK ZA OSTVARENJE PRAVA KOJI NIJE ZAVRŠEN OKONČAĆE SE PO NOVIM ZAKONSKIM ODREDBAMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 U 012282 13 Uvp od 15.08.2014. godine).

Obnova postupka priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida na osnovu nalaza i mišljenja posebne ljekarske komisije

Član 52. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica i član 249. Zakona o upravnom postupku

AKO JE OBNOVA UPVNOG POSTUPKA POKRENUTA U ROKU OD 5 GODINA OD DANA DOSTAVLJANJA RJEŠENJA STRANCI I PRVOSTEPENO RJEŠENJE DONESENO UNUTAR TOG ROKA PA AKO SU ISPUNJENI I ZAKONSKI USLOVI ZA OBNOVU POSTUPKA IZ ČLANA 52.

**ZAKONA O PRAVIMA BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA, NIJE POVRIJEĐEN
ZAKON KADA JE TUŽITELJ ODBIJEN SA ZAHTJEVOM ZA PRIZNAVANJE SVOJSTVA RATNOG
VOJNOG INVALIDA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 007104 13 Uvp od 11.09.2014. godine).

Aktivna legitimacija ugovornog organa (naručioca) u postupku javnih nabavki za podnošenje tužbe u upravnom sporu

Ugovorni organ (naručilac) u postupcima javnih nabavki ima interes da zaključi ugovor o javnoj nabavci, što mu daje aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine protiv konačnog akta Ureda/Kancelarije za rješavanje žalbi Bosne i Hercegovine.

Pobijanim rješenjem, vijeća za upravne sporove odbačena je tužba tužitelja podnesena protiv rješenja tužene Kancelarije za razmatranje žalbi BiH, broj: UP2- 01-07.1-07.1-1287-19/12 od 14.11.2012. godine. Tim rješenjem tužene utvrđeno je da je u provedenom postupku javne nabavke bilo kršenja odredaba Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (stav 1. izreke). Osporena odluka se nije mogla poništiti s obzirom da je evidentno iz spisa predmeta da je zaključen Ugovor (stav 2). O eventualnoj odgovornosti ugovornog organa, prema članu 52. stav 7. Zakona o javnim nabavkama BiH, odlučit će se po pravosnažnosti ovog rješenja (stav 3.). O podnesenom zahtjevu za naknadu štete do 10% žaliteljeve ponude, prema članu 52. stav 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, odlučit će se naknadno nakon pravosnažnosti ovog rješenja (stav 4.).

Pozivajući se na odredbe člana 2, člana 25. stav 1. tačka 3. i člana 41. Zakona o upravnim sporovima BiH, vijeće za upravne sporove je zaključilo da tužilac, mada ugovorni organ, nije aktivno legitimisano lice za pokretanje upravnog spora, jer nije nosilac prava i obaveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku. Pri tome, vijeće za upravne sporove je izrazilo pravni stav da stranka u upravnom sporu ne može biti organ koji je u upravnom postupku donio prvostepenu odluku. Slijedom toga ni ugovorni organ, kao donosilac prvostepene odluke, nije ovlašten da pokrene upravni spor protiv konačnog upravnog akta.

Prema shvatanju apelacionog vijeća, ovakav stav vijeća za upravne sporove je u suprotnosti sa odredbama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine i Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Prema odredbi člana 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02 do 74/10), radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, preduzeća, društava i drugih pravnih lica u Bosni i Hercegovini, ovim zakonom se utvrđuju pravila upravnog spora u kojem se odlučuje o zaonitosti pojedinačnih i opštih konačnih upravnih akata donesenih na osnovu zakona pri vršenju javnih funkcija institucija Bosne i Hercegovine kojima se rješava o pravima i obavezama građana i pravnih lica. Pravo pokretanja upravnog spora u smislu člana 2. stav 1. tačka 1.) navedenog zakona ima, između ostalih, i građanin ili pravno lice ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno neko njegovo pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Po shvatanju apelacionog vijeća, nesumnjivo je da ugovorni organ (naručilac) koji raspisuje tender i provodi postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača za nabavku roba, izvođenje radova ili davanje usluga za ugovorni organ (naručioca) ima neposredni lični interes za izbor najpovoljnijeg ponuđača (dobavljača), cijeneći pri tom prvenstveno njegovu sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti, ekonomsku i finansijsku podobnost ponuđača kao i njegovu tehničku i profesionalnu sposobnost. Ovakav neposredni lični interes ugovornog organa (naručioca) daje mu pravo na pokretanje upravnog spora u smislu člana 2. stav 1. tačka 1) Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, protiv konačnih odluka Kancelarije za razmatranje žalbi BiH.

U postupku pred Kancelarijom za razmatranje žalbi ugovorni organ ima položaj stranke pa protiv odluka takvog organa svim strankama u postupku mora biti omogućena sudska zaštita. Naime, odredbom člana 11. stav 3. i 6. Pravilnika o radu Kancelarije za razmatranje žalbi, propisano je da je ugovorni organ povodom izjavljene žalbe, dužan dostaviti Kancelariji za razmatranje žalbi svu relevantnu dokumentaciju kojom raspolaže, a može da dostavi i odgovor na žalbu. Takođe, prema odredbi člana 8. stav 4. navedenog Pravilnika, predsjednik vijeća ili član pojedinac Kancelarije za razmatranje žalbi, može, kada ocijeni da je potrebno za rješavanje žalbe, da pozove stranke u postupku da se izjasne o predmetu žalbe na usmenoj raspravi. Sve zainteresovane strane moraju imati jednak pristup u procedurama razmatranja javnih nabavki i pravnim sredstvima propisanim Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Ovo proizilazi i iz odredbe člana 52. stav 6. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09 i 60/10) kojom je propisano da je odluka Kancelarije za razmatranje žalbi konačan upravni akt protiv kojeg se može podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine. Dakle, zakonom nije isključeno pravo ugovornog organa na vođenje upravnog spora.

Značajno je istaći da ugovorni organ, kada odlučuje o prigovoru ponuđača u smislu odredbi Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, svakako vodi računa i o nekom svom pravu ili na zakonu zasnovanom interesu, za razliku od upravnih organa, kao organa državne vlasti, koji, kada u okviru javnih ovlaštenja odlučuju u nekoj upravnoj stvari o pravima i obavezama građana i pravnih lica (stranaka), nemaju svoj lični interes. To proizilazi i iz samog naziva „ugovorni organ“ koji je samo naručilac javnih nabavki i kao takav je uvijek jedna ugovorna strana u postupku zaključenja ugovora o javnoj nabavki koji ima karakter obligaciono pravnog ugovora.

Polazeći od gore navedenih zakonskih odredbi ovo apelaciono vijeće, nasuprot stavu vijeća za upravne sporove iz pobijanog rješenja, nalazi da tužilac, kao ugovorni organ – naručilac, ima pravo pokretanja upravnog spora protiv konačnog upravnog akta Ureda/Kancelarije za rješavanje žalbi, kada se tim upravnim aktom odlučuje i o njegovim pravnim interesima. Naravno da je za početak spora o naknadi štete prethodno potrebno pravosnažno dovršiti postupak kontrole zakonitosti javne nabavke, jer u tom postupku treba utvrditi činjenice (prethodno pitanje) o zakonitosti postupanja ugovornog organa (naručioca), kao pretpostavke za vanugovorne obaveze naknade štete. Zato, u postupku javnih nabavki sve zainteresovane strane moraju imati jednak pristup u procedurama razmatranja javnih nabavki i pravnim sredstvima propisanim Zakonom o javnim nabavkama prilikom odlučivanja o njihovom pravu ili na zakonu zasnovanom interesu. Sud je, u svakom konkretnom slučaju, dužan da cijeni da li je konačnim upravnim aktom Ureda/Kancelarije za razmatranje žalbi povrijeđeno neko pravo ugovornog organa ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu, odnosno da li ugovorni organ ima pravni interes za vođenje upravnog spora.

Iz iznijetih razloga apelaciono vijeće nalazi da je pobijanim rješenjem pogrešno primijenjen član 2. stav 1. tačka 1) Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine i član 52. stav 6. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 012101 13 Uvp od 13.11.2013.godine)

Računanje rokova za ulaganje pismene žalbe u postupku javnih nabavki

Kada ugovorni organ u prvostepenom postupku javnih nabavki odluči o prigovoru po isteku zakonskog roka za odlučivanje o prigovoru i roka za obavještanje podnosioca prigovora i prigovor odbije, rok za ulaganje pismene žalbe Uredu/Kancelariji za rješavanje žalbi teče od dana kada je ugovorni organ o odbijanju prigovora obavijestio podnosioca prigovora, a ne od dana isteka roka za donošenje odluke o prigovoru i roka za obavještanje podnosioca prigovora o donesenju odluci.

Prema obrazloženju osporene presude vijeća za upravne sporove ovog suda, u upravnom postupku je utvrđeno da je tužilac uložio prigovor prvostepenom ugovornom organu dana 24.09.2007. godine, koji je kod ugovornog organa zaprimljen dana 26.09.2007. godine, pa je slijedeći odredbu člana 51. stav 4. Zakona o javnim nabavkama Bosne i

Hercegovine, ugovorni organ bio obavezan da u daljih pet dana od dana prijema prigovora razmotri prigovor i donese obrazloženu odluku najkasnije do 02.10.2007. godine i da najkasnije narednog radnog dana, tj. 03.10.2007. godine obavijesti tužioca o donesenoj odluci. Po isteku ovog zakonskog roka tužilac je mogao u roku od pet dana uložiti pismenu žalbu tuženom, počev od 03.10.2007. godine, a rok za podnošenje žalbe je istekao dana, 08.10.2007. godine. Kako ugovorni organ nije odlučio o prigovoru tužioca u zakonom propisanom roku od pet dana, to je tužilac propustio uložiti žalbu u skladu sa imperativnom odredbom člana 51. stav 5. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, tj. dana 08.10.2007. godine. Na osnovu navedenog, vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da je tužena pravilno odlučila kada je našla da je žalba tužioca od 06.11.2007. godine neblagovremena, odnosno da je podnesena nakon proteka roka od pet dana od dana kada je tužilac mogao uložiti žalbu Kancelariji za razmatranje žalbi, zbog propusta ugovornog organa da u zakonom propisanom roku razmotri prigovor.

Po mišljenju apelacionog upravnog vijeća, vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine je pogrešno primijenilo odredbe člana 51. stav 5. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Naime, po shvatanju apelacionog upravnog vijeća ovog Suda, rok za podnošenje žalbi Kancelariji za razmatranje žalbi za zaštitu prava u postupku javnih nabavki je pet dana i taj rok, u prvom slučaju, teče protekom šest dana od dana kada je prvostepeni ugovorni organ zaprimio prigovor ali ga nije razmatrao, odnosno nije obavijestio podnosioca prigovora o donesenoj odluci (ćutanje ugovornog organa), ili ako je prigovor odbijen u navedenom roku. Međutim, u svakom slučaju kada je ugovorni organ odbio prigovor u prvostepenom postupku, rok od pet dana za podnošenje žalbi teče od dana kada je ugovorni organ o tome obavijestio podnosioca prigovora. Činjenica da je ugovorni organ odlučio o prigovoru po isteku zakonskog roka za odlučivanje o prigovoru (pet dana i najkasnije narednog radnog dana da obavijesti podnosioca prigovora o donesenoj odluci), nije od uticaja na blagovremenost žalbe uložene Kancelariji za razmatranje žalbi protiv takve odluke kojom je prigovor odbijen, svakako pod uslovom da je žalba izjavljena u zakonskom roku od pet dana računajući od dana kada je ugovorni organ o tome obavijestio podnosioca prigovora. U konkretnom slučaju je nesporno da je ugovorni organ odbio prigovor tužitelja zaključkom, broj: NO-77/07 od 22.10.2007. godine, koji je uručen tužitelju dana 01.11.2007. godine, te da je tužitelj protiv navedenog zaključka uložio žalbu tuženoj dana 06.11.2007. godine, dakle u zakonskom roku od pet dana, u smislu odredbe člana 51. stav 5. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (sl. glasnik BiH, broj: 49/04,19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13), pa je tužena bila dužna odlučiti o osnovanosti ovako blagovremeno podnesene žalbe tužitelja, umjesto što je istu odbacila kao neblagovremenu.

Pravo stranke na upotrebu svog jezika u upravnom postupku

Ako se postupak ne vodi na jeziku stranke, organ koji vodi postupak dužan je da joj omogući da prati tok postupka na svom jeziku, kao i da joj pozive i druga pismena dostavlja na njenom jeziku i pismu.

Stranke i drugi učesnici u postupku koji nisu državljani Bosne i Hercegovine, a ne znaju jezik na kome se vodi postupak, imaju pravo tok postupka pratiti preko tumača (prevodioca) i da u tom postupku upotrebljavaju svoj jezik.

Rješenjem vijeća za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine, koje je predmet zahtjeva za preispitivanje, odbačena je, na osnovu člana 25. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima, kao neblagovremena tužba tužiteljice podnesena protiv konačnog rješenja tuženog Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine, broj: UP-1-07/1-41-1-7-1/10 od 30.04.2010.godine.

Vijeće za upravne sporove je ovako odlučilo jer je iz stanja spisa utvrdilo da je tužiteljica konačno rješenje o ograničenju kretanja, čije poništenje traži, zaprimila lično dana 04.05.2010. godine, a tužbu protiv tog rješenja podnijela ovom sudu, putem punomoćnika, dana 31.05.2010. godine, po proteku zakonskog roka od 8 dana od dana dostavljanja osporenog rješenja tužiteljici, koji rok je propisan odredbom člana 114. stav 4. Zakona o kretanju i

boravku stranaca i azilu. Vijeće za upravne sporove se pozvalo i na odredbu člana 34. stav 1. Pravilnika o međunarodnoj zaštiti („Službeni glasnik BiH“, broj 37/099) kojom je propisano da se odluke tražiocima međunarodne zaštite dostavljaju lično, a što je propisano i članom 76. Zakona o upravnom postupku.

Apelaciono upravno vijeće, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u spisu, nalazi da pobijano rješenje vijeća za upravne sporove ovog suda nije pravilno i zakonito, jer se ne zasniva na pravilnoj primjeni zakona.

U ovoj upravnoj stvari tužiteljica je imala punomoćnika, ali je i pored toga, tuženi organ osporeno rješenje dostavio lično tužiteljici, suprotno odredbi člana 76. stav 3. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), kojom je propisano da se dostavljanjem pismena zakonskom zastupniku, punomoćniku ili punomoćniku za primanje pismena, smatra se da je dostavljanje izvršeno samoj stranci. Dakle, kada stranka ima punomoćnika dostavljanje se ima vršiti punomoćniku na način propisan članom 73. do 79. Zakona o upravnom postupku, a ne neposredno stranci. Dostavljanjem pismena punomoćniku stranke smatra se da je pismeno dostavljeno lično stranci. Odredba člana 34. stav 1. citiranog Pravilnika o međunarodnoj zaštiti, kojom je propisano da se odluke tražiocima međunarodne zaštite dostavljaju lično, potpuno je u skladu sa odredbom člana 76. stav 3. citiranog Zakona o upravnom postupku, međutim obaveza ličnog dostavljanja ne isključuje obavezu dostavljanja pismena punomoćniku stranke u slučaju kada stranka ima punomoćnika. Članom 3. citiranog Zakona o upravnom postupku je propisano da se u upravnim oblastima za koje je zakonom propisan poseban postupak, postupa po odredbama tog zakona, s tim da se po odredbama ovog zakona postupa u svim pitanjima koja nisu uređena posebnim zakonom. U konkretnom slučaju, Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08), kao posebnom zakonu, nije uređen postupak dostavljanja kada stranka ima punomoćnika, pa se u tom slučaju imaju primijeniti odredbe člana 73. do 79. Zakona o upravnom postupku (ZUP). Takođe, odredbom člana 2. Zakona o upravnom postupku je propisano da se pojedina pitanja postupka za određenu upravnu oblast mogu samo izuzetno, posebnim zakonom, urediti drugačije nego što su određena ovim zakonom, ako je to nužno za drugačije postupanje u tim pitanjima, s tim da ne mogu biti protivna načelima ovog zakona. Jedno od načela Zakona o upravnom postupku je i načelo upotrebe jezika i pisma (član 18.) Naime, odredbom člana 18. stav 3. Zakona o upravnom postupku je propisano da ako se postupak ne vodi na jeziku stranke, organ koji vodi postupak dužan je da joj omogući da prati tok postupka na svom jeziku, kao i da joj pozive i druga pismena dostavlja na njenom jeziku i pismu. U konkretnom slučaju tuženi organ je povrijedio ne samo pravila postupka o dostavljanju pismena stranci, već i navedeno načelo o pravu stranke na upotrebu svog jezika i pisma. Dostavljanjem osporenog rješenja lično tužiteljici, na jeziku i pismu koji ona ne razumije, umjesto njenom punomoćniku, tuženi organ je povrijedio i načelo pomoći neukoј stranci (član 12. ZUP-a), kao i pravo stranke na punomoćnika (član 49. ZUP-a), što je sve bilo na štetu prava koja tužiteljici pripadaju, odnosno prava na adekvatnu pravnu zaštitu.

Zbog svega izloženog, apelaciono upravno vijeće Suda BiH ocjenjuje pobijano rješenje nezakonitim, a zahtjev za njegovo preispitivanje osnovanim, te na osnovu odredbi člana 54. stav 3. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, nalaže da u ponovnom postupku vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine ocijeni zakonitost rješenja koje se pobija tužbom i donese odgovarajuću odluku.

Ocjena odlučnih činjenica u upravnom sporu

Ne dajući ocjenu odlučnih činjenica od kojih zavisi pravilna primjena materijalnog i procesnog prava te izostavljajući svoje ocjene o bitnim navodima tužbe sud takvom odlukom čini povredu pravila postupka u upravnom sporu.

Po shvatanju ovog apelacionog vijeća osnovano tužitelj u zahtjevu za preispitivanje sudske odluke ističe da je vijeće za upravne sporove ovog suda svoju odluku obrazložilo upotrebljavajući krajnje opšte formulacije u vezi sa ocjenom tužiočevih navoda iz tužbe, kao što su da je sud utvrdio da je tenderska dokumentacija sačinjena u skladu sa

zakonom, da sadrži sve neophodne informacije; a da tužilac nije pružio dokaze i činjenice iz kojih bi se mogao izvesti drugačiji zaključak.

Takođe, u zahtjevu za preispitivanje sudske odluke se osnovano ističe da vijeće za upravne sporove nije dalo nikakvu ocjenu ni bilo kakvo izjašnjenje povodom tužiočevih navoda iz tužbe u dijelu u kojem govori da je u svojoj žalbi potpuno potkrijepio tvrdnje o propustima ugovornog organa u tenderskom postupku (a radi se o žalbenim navodima da je ponuđaču „Radgora“ priznata kompetentnost kao da je taj ponuđač dio konzorcijuma – a on nije bio dio konzorcijuma, već je na tenderu učestvovao samostalno, da je ugovorni organ navedenog ponuđača stavio u povoljniji položaj od tužioca iako ponuđač „Radgora“ nije mogao da tenderski posao obavi samostalno već mu je za to bila potrebna treća firma, tzv. podvozar

„Ravid-bus“ iz Doboja sa kojim je zaključio ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji koji je ponuđač „Radgora“ priložio, da ponuđač „Radgora“ nema licencu za dva prijavljena radnika...). O ovim tužbenim navodima, koja su, i po mišljenju apelacionog vijeća, ključna u predmetnom tenderu, svoju ocjenu nije dalo vijeće za upravne sporove u pobijanoj presudi. Dakle, pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama što je bitna povreda odredaba postupka iz člana 39. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07 i 83/08) kojom je propisano da se u obrazloženju presude moraju cijeliti svi navodi tužbe.

54. stav 2. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine i predmet vratiti na ponovno odlučivanje, kako bi u ponovnom postupku vijeće za upravne sporove, u smislu člana 54. stav 3. Zakona o upravnim sporovima, izvelo sve procesne radnje i raspravilo pitanja na koja mu je ukazalo apelaciono vijeće, te donijelo odgovarajuću odluku.

Dozvoljenost vanrednih pravnih lijekova u postupku odlučivanja o sukobu nadležnosti

Protiv rješenja vijeća Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, kojim je odlučeno o sukobu nadležnosti u upravnom postupku između organa uprave Bosne i Hercegovine, između organa uprave Bosne i Hercegovine i institucija BiH koje imaju javna ovlašćenja i između institucija BiH koje imaju javna ovlašćenja, nije dozvoljen zahtjev za preispitivanje sudske odluke, kao vanredni pravni lijek.

Rješenjem vijeća za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine, broj i datum naveden u uvodu, riješen je sukob nadležnosti između Odbora državne službe za žalbe Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Žalbenog vijeća pri Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, za odlučivanje po žalbi P.A., izjavljenoj protiv rješenja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, broj: 04-16-24/08 od 15.03.2011. godine.

Protiv ovog rješenja Žalbeno vijeće pri Savjetu ministara Bosne i Hercegovine je izjavilo zahtjev za preispitivanje sudske odluke zbog povrede pravila upravnog postupka, koji je prethodio donošenju pobijane odluke.

U odgovoru na zahtjev za preispitivanje sudske odluke, Odbor državne službe za žalbe Savjeta ministara Bosne i Hercegovine je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke je nedopušten.

Osporeno rješenje vijeća za upravne sporove doneseno je u postupku rješavanja o sukobu nadležnosti u upravnom postupku u smislu odredbe člana 25. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02 i 12/04), tako da se protiv istog ne može izjaviti žalba niti voditi upravni spor (član 27. stav 3. i 28. stav 1. navedenog zakona).

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke u konkretnom slučaju nije dozvoljen ni u smislu odredbe člana 49. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07 i 83/08), jer se ne radi o konačnoj odluci Upravnog odjeljenja donesenoj u upravnom sporu.

S obzirom na iznijete razloge, apelaciono upravno vijeće je podneseni zahtjev za preispitivanje sudske odluke odbacilo kao nedozvoljen primjenom odredbe člana

52. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine.

(Rješenje vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 005576 11 Uvp od 27.09.2011.godine)

Dozvoljenost vanrednih pravnih lijekova protiv odluka vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke, kao vanredni pravni lijek u upravnim sporovima, nije dozvoljen protiv konačne i pravosnažne odluke vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

Pobijanom rješenjem vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: IŽ-90/11 od 28.05.2009. godine, odbačena je kao neblagovremena žalba K.I. na odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 06-1-07-1-449/11 od 31.05.2011. godine.

U blagovremeno podnesenom zahtjevu za preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev), podnosilac zahtjeva, K.I., navodi da zahtjev podnosi zbog netačnog i nepotpunog činjeničnog stanja, jer smatra da je rok za izjavljivanje žalbe bio kratak i nedovoljan, čime je ugroženo njegovo pravo na pravičan i djelotvoran pravni lijek. Smatra da je ostavljenim rokom za žalbu od dva dana doveden u diskriminirajući položaj, jer je rok za žalbu počeo teći u neradne dane i u tim danima je i istekao.

Prethodno ispitujući dozvoljenost zahtjeva, vijeće Apelacionog odjeljenja je našlo da zahtjev za preispitivanje sudske odluke – rješenja vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: IŽ-90/11 od 28.06.2011. godine, nije dozvoljen.

Odredbom člana 19. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 16/02, 14/03, 12/04 i 63/08) propisano je da o žalbama na odluke Centralne izborne komisije BiH, iz oblasti primjene ovog zakona, rješava Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine. Odluka Apelacionog odjeljenja po žalbi uloženoj zbog povrede izbornog prava je konačna i obavezujuća (član 82. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine). Odredbom člana 49. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) propisano je da se zahtjev za preispitivanje sudske odluke može podnijeti protiv konačne odluke Upravnog odjeljenja suda i konačne odluke najvišeg suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Iz citiranog propisa proizilazi da se zahtjev za preispitivanje sudske odluke, kao vanredni pravni lijek, može podnijeti samo protiv konačne odluke Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine koja je donesena u upravnom sporu, i o tom zahtjevu odlučuje Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine (član 50. stav

3. navedenog zakona). Iz navedenih odredbi, dakle, proizilazi da nije dozvoljen zahtjev za preispitivanje sudske odluke, kao vanredni pravni lijek, protiv konačne i pravosnažne odluke koju donese Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine.

Osim toga, pobijana odluka je donesena u posebnom postupku po izbornim žalbama, dakle, ne u upravnom sporu, a po članu 82. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine odluka Apelacionog odjeljenja po žalbi uloženoj zbog povrede izbornog prava je konačna i obavezujuća tako da protiv iste nije dozvoljen nikakav vanredni pravni lijek pa ni zahtjev za preispitivanje sudske odluke.

Na osnovu iznesenog vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je, primjenom člana 52. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, odbacilo zahtjev za preispitivanje sudske odluke kao nedozvoljen.

Izmjena ili pogrešna primjena materijalnog propisa i obnova upravnog postupka

Izmjena materijalnog propisa ili eventualno pogrešna primjena ranijeg propisa ne može biti razlog za obnovu postupka. Pogrešna primjena materijalnog prava na utvrđene činjenice nije razlog za obnovu postupka.

Odredbom člana člana 238. stav 1. Zakona o upravnom postupku BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 29/02 do 93/09 – u daljem tekstu: ZUP) propisano je, da će se postupak okončan rješenjem ili zaključkom protiv kojeg nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku – konačno u upravnom postupku, obnoviti ako se sazna za nove činjenice, ili se nađe ili stekne mogućnost da se upotrijebe novi dokazi koji bi, sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima, mogli dovesti do drugačijeg rješenja, da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u ranijem postupku. Dakle, novim činjenicama se smatraju one činjenice koje su postojale u vrijeme vođenja postupka, ali se za njih nije tada znalo ili nije bilo mogućnosti da se te činjenice iznesu, pa je rješenje doneseno bez tih činjenica, dok se pod novim dokazima smatraju dokazi za koje se u ranijem redovnom postupku u istoj pravnoj stvari nije znalo, kao i dokazi za koje se znalo, ali se nisu mogli pribaviti i upotrijebiti za vrijeme vođenja redovnog postupka, već su pribavljeni nakon okončanja tog postupka.

Iz prijedloga za obnovu postupka i priloženih dokaza proizilazi da tužitelj zahtijeva obnovu postupka iz razloga propisanih članom 238. stav 1. tačka 1. ZUP, pozivajući se kao na novu činjenicu, da je Uprava za indirektno oporezivanje (UIO), Upravni odbor, izdao Obavještenje broj: 02—0255-1/08 od 08.09.2009.godine, kojeg je kao novi dokaz dostavio uz prijedlog za obnovu postupka. Kako je evidentno iz njegovog sadržaja, u Obavještenju je izražen stav Upravnog odbora UIO o potrebi hitnog rješavanja problema u pogledu izmjene člana 30. Zakona o PDV-u, kao zaključak prema kojem će UIO jednoobrazno riješiti to pitanje u skladu sa zakonom uz jednako postupanje prema svim poreskim obveznicima bez retroaktivne naplate poreza.

Prema stanju spisa ove upravne stvari, kod poreskog obveznika-tužitelja TALOS

d.o.o. Ilijaš izvršena je redovna kontrola indirektnih poreza za poreski period 01.01.2006. – 31.12.2009. godine o kojoj je sačinjen Zapisnik na osnovu kojeg je prvostepenim rješenjem, broj:01/5-2/IV-17-UP-66-2/10 od 01.02.2010. godine, utvrđena obaveza na uplatu manje plaćenog poreza, koja je nastala u vezi sa isporukom robe u slobodnu zonu. Protiv ovog rješenja tužitelj nije ulagao žalbu. Pod novim dokazima koji mogu biti razlog za obnovu postupka smatraju se dokazi (isprave, svjedoci i dr.) za koje se u prvobitnom redovnom postupku u istoj upravnoj stvari nije znalo, kao i oni dokazi za koje se znalo, ali se nisu mogli pribaviti i upotrijebiti za vrijeme vođenja tog postupka, već su pribavljeni nakon okončanja tog postupka. Stoga novi dokazi trebaju biti takvi da bi sami ili sa već upotrijebljenim dokazima u postupku mogli dovesti do drugačijeg rješenja stvari da su bili izneseni u prvobitnom redovnom postupku.

I po po shvatanju apelacionog vijeća ovog Suda, pravilan je zaključak vijeća za upravne sporove da izmjena materijalnog propisa (člana 30. Zakona o PDV-u) na osnovu kojeg je riješena upravna stvar, kao i izmijenjeno pravno stanovište o primjeni propisa ili pogrešna primjena propisa ne može se smatrati novim dokazom koji bi doveo do ponavljanja postupka u smislu odredbe člana 238. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku BiH. Nesporne su nadležnosti Upravnog odbora za usvajanje instrukcija za postupanje, koje u smislu člana 99. Zakona o upravi BiH predstavljaju „bliža pravila i uputstva za rad na provođenju i primjeni određenih zakona i drugih propisa“. Međutim, ta uputstva se ne mogu smatrati novim dokazom u smislu citiranih odredbi Zakona o upravnom postupku.

Takođe nema mjesta obnovi postupka ni u slučaju, kad je rješenjem, protiv kojega nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Izmjena materijalnog propisa ili eventualno pogrešna primjena ranijeg propisa ne može biti razlog za obnovu postupka.

Nove činjenice i novi dokazi u upravnom sporu

Nove činjenice i novi dokazi mogu izuzetno biti od uticaja u upravnom sporu ako nesumnjivo ukazuju da je činjenično stanje očigledno drugačije od onog utvrđenog u upravnom postupku, i to samo pod uslovom da tužilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predložiti do završetka upravnog postupka.

Ako bi poništenje osporenog upravnog akta prema stavu 2. člana 34. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH,, broj: 19/02, 88/07 i 83/08) i ponovno vođenje upravnog postupka kod nadležnog organa izazvalo za tužitelja štetu koja bi se teško mogla popraviti, ili ako je na osnovu javnih isprava ili drugih dokaza u spisima predmeta očito da je činjenično stanje drugačije od onog utvrđenog u upravnom postupku, ili ako je u istom sporu već jednom poništen upravni akt, a nadležni organ nije postupio po presudi – sud može i sam utvrditi činjenično stanje i na podlozi tako utvrđenog činjeničnog stanja donijeti presudu odnosno rješenje.

Dozvoljenost (dopuštenost) zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke može se podnijeti samo protiv odluke suda koja je postala pravosnažna i u formalnopravnom i u materijalnopravnom smislu, pa ako to nije treba zahtjev odbaciti kao nedopušten.

Upravni spor se može voditi samo protiv upravnog akta

Član 8. Zakona o upravnim sporovima

OBAVJEŠTENJE UPRAVNOG INSPEKTORA O IZVRŠENOM INSPEKCIJSKOM NADZORU KOD ORGANA NA ČIJI RAD SE ODNOSILA PREDSTAVKA STRANAKA NIJE UPRAVNI AKT PROTIV KOJEG SE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korišćenje

Član 64. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine.

NAKNADU IZ OSNOVA PRIRODNIH POGODNOSTI GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I POGODNOSTI VEĆ IZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE KOJE MOGU NASTATI PRILIKOM KORIŠĆENJA TOG ZEMLJIŠTA, A KOJE NISU REZULTAT ULAGANJA SREDSTAVA VLASNIKA ILI KORISNIKA NEKRETNINA – RENTA, IZ ODREDBE ČLANA 64. STAV 1. TAČKA 2. ZAKONA PLAĆAJU I FIZIČKA LICA KADA GRADE GRAĐEVINU NA GRADSKOM GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU U PRIVATNOJ SVOJINI.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 01 0 U 005122 11 Uvp od 18.10.2012. g.)

Prestanak državnog vlasništva na građevinskom zemljištu

Član 96. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine.

KADA JE BIVŠEM VLASNIKU ZEMLJIŠTE EKSPROPRIISANO I POSTALO DRUŠTVENA (SADA DRŽAVNA) SVOJINA, A KASNIJE ODLUKOM OPŠTINE POSTALO GRAĐEVINSKO, TADA NISU ISPUNJENI ZAKONSKI USLOVI ZA USPOSTAVLJANJE RANIJEG VLASNIČKO-PRAVNOG ODNOSA U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANA 96. ZAKONA O GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 10 0 U 001272 11 Uvp od 16.11.2012. g.)

Povrat više uplaćenog poreza

Član 39., 70. i 71. Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine

PORESKI OBVEZNIK KOJI IMA PORESKI DUG IZ VIŠE RANIJIH GODINA, A U KASNIJOJ GODINI JE SAMO ZA TU GODINU PLATIO VIŠE OD UTVRĐENE OBAVEZE, NE MOŽE TRAŽITI POVRAT POREZA SAMO ZA TU KASNIJU GODINU POŠTO SU NJEGOVE UPLATE POREZA MOGLE BITI USMJERENE SAMO NA IZMIRENJE RANIJE NASTALOG PORESKOG DUGA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 U 005454 12 Uvp od 10.04.2013. g.)

Sukob nadležnosti u upravnom postupku o kojem rješava kantonalni sud

Član 41. Zakona o upravnom postupku

PROTIV RJEŠENJA KANTONALNOG SUDA KOJIM JE ODREĐEN STVARNO NADLEŽNI DRUGOSTEPENI ORGAN UPRAVE DA RJEŠAVA PO ŽALBI STRANKE IZJAVLJENOJ PROTIV RJEŠENJA PRVOSTEPENOG ORGANA NIJE DOZVOLJENO PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH broj: 06 0 U 005441 13 Uvp od 30.07.2013. g.)

Oglašavanje ništavim rješenja o dodjeli građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom

Član 48. Zakona o građevinskom zemljištu (član 45. važećeg zakona)

Član 8. Zakona o upravnim sporovima.

AKT O DODJELI GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA NEPOSREDNOM POGODBOM NIJE UPRAVNI AKT PA SE ISTI NE MOŽE OGLAŠAVATI NIŠTAVIM NA NAČIN KAKO SE OGLAŠAVAJU UPRAVNI AKTI, ODNOSNO NI AKTI KOJIM JE ODBIJEN ZAHTJEV STRANKE ZA OGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM NIJE UPRAVNI AKT.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 01 0 U 004408 13 Uvp od 28.08.2013. g.)

Rješavanje u punoj jurisdikciji

Član 36. Zakona o upravnim sporovima

KADA SE PRESUDOM TUŽBA UVAŽAVA, UPRAVNI AKT PONIŠTAVA I RJEŠAVA UPRAVNA STVAR, TADA SE NE MOŽE UPRAVNA STVAR SAMO DJELOMICNO RIJEŠITI VEC U CIJELINI, JER PRESUDA TREBA DA U SVEMU ZAMIJENI PONIŠTENI UPRAVNI AKT.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 01 0 U 000251 09

Uvp od 21.07.2011. g.)

Ispravljanje grešaka u zaključku o ispravci grešaka u rješenju

Član 217. Zakona o upravnom postupku

ODREDBAMA ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU NIJE PROPISANA MOGUĆNOST DONOŠENJA ZAKLJUČKA O ISPRAVCI GREŠKE U RANIJEM POSEBNOM ZAKLJUČKU O ISPRAVCI GREŠKE U RJEŠENJU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 000102 09

Uvp od 27.05.2011. g.)

Nadležnost za rješavanje žalbi u upravnom postupku

Član 223. Zakona o upravnom postupku

KADA FEDERALNIM ZAKONOM U ODREĐENOJ OBLASTI NIJE PROPISANO KOJI ORGAN RIJEŠAVA PO ŽALBI IZJAVLJENOJ PROTIV PRVOSTEPENOG RJEŠENJA, VEC JE TO PROPISANO PODZAKONSKIM PROPISOM, TADA JE PREMA ODREDBI ČLANA 223. STAV 4. ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU, ZA RJEŠAVANJE U DRUGOM STEPENU NADLEŽAN FEDERALNI ORGAN UPRAVE IZ ODGOVARAJUĆE UPRAVNE OBLASTI.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 01 0 U 000519 10 Uvp od 20.10.2011. g.)

Samovlasno zauzimanje zemljišta u državnoj svojini od strane pravnih lica

Član 2. i 4. Zakona o uzurpacijama

PRAVNA LICA NE MOGU IMATI SVOJSTVO UZURPANTA U SMISLU ZAKONA O UZURPACIJAMA, PA SE PROTIV NJIH I NE MOŽE VODITI UPRAVNI POSTUPAK PO ODREDBAMA TOG ZAKONA

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 002179 09

Uvp od 24.11.2011. g.)

Saglasnost za zamjenu zemljišta

Član 46. Zakona o šumama („Službene novine FBiH“, broj 20/02)

Član 13. i 16. Pravilnika o procedurama i vremenskim ograničenjima za prodaju

šume, pravu prvenstva kupovine i uslovima za zamjenu šume

ODBIJANJEM SAGLASNOSTI ZA ZAMJENU ŠUME NIJE RIJEŠAVANO O IZVJESNOM PRAVU ILI OBAVEZI POJEDINCA ILI PRAVNOG LICA, PA TAJ AKT NIJE UPRAVNI AKT IZ ČLANA 8.

ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA, PROTIV KOJEG SE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 U 002467 10

Negativni sukob nadležnosti

Član 28. i 34. Zakona o upravnom postupku

ZA RJEŠAVANJE O ŽALBI STRANKE IZJAVLJENE PROTIV ZAKLJUČKA PRVOSTEPENOG ORGANA O ODBACIVANJU ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE POTVRDE O ETAŽIRANJU STAMBENIH JEDINICA NADLEŽAN JE KANTONALNI ORGAN UPRAVE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 70 0 U 002262 12 R

od 05.07.2012. g.).

Rok za podnošenje tužbe nadležnog pravobranioca

Član 18. Zakona o upravnim sporovima

AKO PRAVOBRANILAC NIJE UCESTVOVAO U UPRAVNOM POSTUPKU ZA NJEGA ROK OD 60 DANA KADA MOŽE PODNIJETI TUŽBU SUDU TECE OD DANA DOSTAVLJANJA UPRAVNOG AKTA STRANCI U CIJU JE KORIST UPRAVNI AKT DONESEN, NEOVISNO KADA GA JE ORGAN UPRAVE OBAVIJESTIO DA JE UPRAVNIM AKTOM POVRIJEDEN ZAKON NA ŠTETU ZAJEDNICE KOJU PRAVOBRANILAC ZASTUPA

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 U 002584 12 Uvp

od 31.07.2012. g.).

Zaštita sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine

Član 60. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU SLOBODA I PRAVA NE MOŽE SE PODNIJETI PROTIV ODLUKE VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE JER ODLUKA KAO OPŠTI AKT NE MOŽE SE SMATRATI KONACNIM POJEDINACNIM AKTOM NEOVISNO ŠTO SE ISTA U JEDNOM DIJELU ODNOSI I NA PODNOSIOCA ZAHTJEVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 070-0-Uvp-08-

000050 od 15.12.2010. g.)

Podnošenje zahtjeva za zaštitu prava i osnovnih sloboda zajamčenih Ustavom

Federacije Bosne i Hercegovine

Član 62. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA ZAJAMCENIH USTAVOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE MOGU PODNIJETI SAMO POJEDINCI CIJA SU PRAVA POVRIJEDENA, A NE I PRAVNA LICA ZA EVENTUALNU POVREDU NJIHOVIH PRAVA O KOJIMA JE ODLUCIVANO U UPRAVNOM POSTUPKU.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 004908 11

Uvp od 14.04.2011. g.)

Podnošenje zahtjeva za povrat stana

Član 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

Član 11. Uputstva o primjeni Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim

stanovima

O ZAHTJEVU ZA POVRAT STANA PODNESENUM U 1996. GODINI GRADU MOSTAR EUAM-ODJELU ZA STAMBENU UPRAVU GRADA MOSTARA TREBA RIJEŠITI PRIMJENOM ZAKONA O PRESTANKU PRIMJENE ZAKONA O NAPUŠTENIM STANOVIMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 001854 10

Uvp od 12.05.2010.g.).

Vraćanje stana davaocu stana

Članovi 1. i 2. Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova

Član 13. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

AKO NOSIOCU STANARSKOG PRAVA NIJE PRESTALO STANARSKO PRAVO I ISTI POSJEDUJE I NESMETANO KORISTI STAN, TAKAV STAN NE MOŽE SE VRATITI DAVAOCU STANA PRIMJENOM ZAKONA O VRACANJU, DODJELI I PRODAJI STANOVA.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 U 004644 10

Uvp od 30.06.2010.g.)

Donošenje rješenja koje zamjenjuje ugovor o korištenju stana

Član 28. Zakona o stambenim odnosima

Zakon o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

POKRETANJE POSTUPKA ZA DONOŠENJE RJEŠENJA KOJE ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠTENJU STANA USLOVLJENO JE PRETHODNIM OBRACANJEM VLASNIKU-DAVAOCU STANA NA KORIŠTENJE ZA DAVANJE SAGLASNOSTI ZA ZAKLJUCENJE UGOVORA O KORIŠTENJU STANA.

od 14.04.2011. g.).

Upravni akt

Tačka 10. Uputstva o postupku kontrole zaključenih i/ili obnovljenih ugovora o korištenju stana („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/02)

ODLUKA KOMISIJE ZA KONTROLU ZAKLJUČENIH I/ILI OBNOVLJENIH UGOVORA O KORIŠTENJU STANA NIJE UPRAVNI AKT PROTIV KOJEG SE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine Broj: 070-0-Uvp-06-000388 od 08.09.2009. g.)

Dostavljanje u upravnom postupku

Član 87. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br. 2/98 i 48/99)

KADA STRANKU U UPRAVNOM POSTUPKU ZASTUPA ZAKONSKI ZASTUPNIK ZA OCJENU BLAGOVREMENOSTI ŽALBE IZJAVLJENE PROTIV PRVOSTEPENOG RJEŠENJA RELEVANTNO JE KADA JE TO RJEŠENJE DOSTAVLJENO ZAKONSKOM ZASTUPNIKU, A NE KADA JE DOSTAVLJENO STRANCI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-Uvp-07-000099 od 15.10.2009. g.)

Akt o razrješenju članova Upravnog odbora zavoda

Član 8. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 9/05)

AKT O RAZRJEŠENJU ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE NIJE UPRAVNI AKT PROTIV KOGA SE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR, JER SE NE RADI O UPRAVNOJ STVARI.

Donošenje rješenja koje zamjenjuje ugovor o korišćenju stana

Član. 28. Zakona o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 11/98, 38/98, 12/99 i 19/99).

POSTUPAK ZA DONOŠENJE RJEŠENJA KOJE ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠĆENJU STANA U SKLADU SA ODREDBOM ČLANA 28. ZAKONA O STAMBENIM ODNOSIMA, MOŽE SE POKRENUTI SAMO AKO JEDNA OD UGOVORNIH STRANA NEĆE DA ZAKLJUČI UGOVOR O KORIŠĆENJU STANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Uvp-07-000509 od 08.09.2009. g.)

Rješavanje o zahtjevima stranke za povrat stana podnesenim Komisiji za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica

Član 1. Zakona o prenosu i rješavanju neriješenih zahtjeva za vraćanje u posjed stana na kome postoji stanarsko pravo ili nekretnini u vlasništvu koji su podneseni Komisiji za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 6/04, 22/04 i 59/05).

ZAHTJEV ZA VRAĆANJE U POSJED STANA PODNESEN KOMISIJI ZA IMOVINSKE ZAHTJEVE RASELJENIH LICA I IZBJEGLICA, A O KOJEM U SKLADU SA ZAKONOM O PRENOSU I RJEŠAVANJU NERIJEŠENIH ZAHTJEVA, TREBA DA RJEŠAVA ORGANI UPRAVE, NE MOŽE SE ODBACITI SAMO IZ RAZLOGA ŠTO JE ORGAN UPRAVE PO ZAHTJEVU STRANKE PODNESENOM TOM ORGANU VEĆ DONIO RJEŠENJE, VEĆ JE ORGAN UPRAVE DUŽAN DA PROVEDE UPRAVNI POSTUPAK I MERITORNO RIJEŠI O ZAHTJEVU STRANKE.

Član 8. Zakona o upravnim sporovima (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 9/05)

AKT KOJIM OPĆINA ODBIJA PONUDU STRANKE ZA PREUZIMANJE NEIZGRAĐENOG GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA NIJE UPRAVNI AKT PROTIV KOJEG SE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Uvp-06-000259 od 14.10.2009. g.)

Naknada troškova upravnog spora

Član 55. Zakona o upravnim sporovima (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05) u vezi sa članom 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 53/03, 73/05 i 19/06)

KADA SE TUŽBA STRANKE U UPRAVNOM SPORU UVAŽI, OSPORENI I PRVOSTEPENI AKT PONIŠTI I PREDMET VRATI PRVOSTEPENOM ORGANU NA PONOVO RJEŠAVANJE, NEĆE SE ODLUČIVATI O TROŠKOVIMA UPRAVNOG SPORA VEĆ ĆE SE O ISTIM ODLUČITI KADA SE KONAČNO ODLUČI O ZAHTJEVU STRANKE U UPRAVNOM POSTUPKU, ODNOSNO U UPRAVNOM SPORU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 07 0 U 000684 08 Uvp od 28.04.2010. g.)

Stara devizna štednja

Članovi 8. i 13. Uredbe o postupku verifikovanja tražbine i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br. 33/06, 66/06 i 5/07)

Član 20a. Zakona o utvrđivanju i realizaciji potraživanja građana u postupku privatizacije (“Službene novine Federacije BiH”, br. 27/97, 8/99, 45/00, 54/00, 32/01, 57/03 i 44/04)

AKO JE STRANKA PODNIJELA ZAHTJEV ZA VERIFIKACIJU U SKLADU SA ODREDBAMA FEDERALNIH PROPISA O IZMIRENJU OBAVEZA PO OSNOVU STARE DEVIZNE ŠTEDNJE, PREMA KOJIMA JE POSTOJALA OBAVEZA DOSTAVLJANJA FEDERALNOM MINISTARSTVU FINANSIJA PODATAKA O STANJU NEISKORIŠTENIH POTRAŽIVANJA PO OSNOVU STARE DEVIZNE ŠTEDNJE NA JEDINSTVENOM RAČUNU GRAĐANA, NADLEŽNI ORGANI SU U OBRAZLOŽENJIMA SVOJIH RJEŠENJA TREBALI DATI RAZLOGE ZAŠTO SE NE MOGU PRIHVATITI PODACI O STAROJ DEVIZNOJ ŠTEDNJI IZ IZVODA SA JEDINSTVENOG RAČUNA STRANKE.

Dostavljanje akata i šutnja uprave

Član 87, 216. i 243. Zakona o upravnom postupku

Član 20. Zakona o upravnim sporovima

POSTOJI ŠUTNJA UPRAVE KADA PRVOSTEPENI ORGAN PUNOMOCNIKU STRANKE, KOJI SE LEGITIMISAO KAO PUNOMOCNIK STRANKE U POSTUPKU PO ŽALBI, NIJE DOSTAVIO NAKNADNO DONESENI PRVOSTEPENI AKT, NITI JE DRUGOSTEPENI ORGAN ODLUCIO PO ŽALBI IZJAVLJENOJ ZBOG NEDONOŠENJA PRVOSTEPENOG AKTA.

Uvp od 18.08.2010. g.)

Nalog za plaćanje i pokretanje postupka prinudne naplate

Članovi 41, 42. i 43. Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine

AKO POREZNOM OBVEZNIKU NIJE URUČEN NALOG ZA PLAĆANJE NISU ISPUNJENI ZAKONSKI USLOVI ZA DONOŠENJE RJEŠENJA O POKRETANJU POSTUPKA PRINUDNE NAPLATE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-3023/03 od 18.12.2008. g.)

Obavještenje da pomoć nije dodijeljena nije upravni akt

Član 9. Zakona o upravnim sporovima

Član 25c Zakona o raseljenim osobama- prognanicima i izbjeglicama – povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine

OBAVJEŠTENJE, KOJE U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANA 25C ZAKONA O RASELJENIM OSOBAMA – PROGNANICIMA I IZBJEGLICAMA – POVRATNICIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE FEDERALNO MINISTARSTVO OBAVJEŠTAVA PODNOSIOCA ŽALBE DA NIJE ODABRAN ZA POMOĆ U REKONSTRUKCIJI OBJEKTA, NIJE UPRAVNI AKT IZ ČLANA 9. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA, PA SE PROTIV TAKVOG OBAVJEŠTENJA NE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-3787/03 od 29.12.2008. g.)

Promjena vlasništva kod poreskog obveznika pravnog lica

Član 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

PRAVNO LICE KOJE JE OBVEZNIK JAVNIH PRIHODA DUŽNO JE DA PLATI POREZ NEOVISNO ŠTO JE U PERIODU NASTANKA OBAVEZE VLASNIK DRUŠTVA BILO JEDNO FIZIČKO A U TRENUTKU PLAĆANJA OBAVEZE DRUGO FIZIČKO LICE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-4030/03 od 29.12.2008. g.)

Osnivanje šumsko-privrednog društva

Član 311. Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03)

Član 49. Zakona o šumama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 20/02)

Član 9. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 2/98 i 8/00)

ODLUKA O OSNIVANJU ŠUMSKO-PRIVREDNOG DRUŠTVA, KOJU JE DONIJELA SKUPŠTINA KANTONA NIJE UPRAVNI AKT IZ ČLANA 9. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA, PROTIV KOJEG SE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: UŽ-255/04 od 22.01.2009. g.)

Obnova upravnog postupka zbog izmjene materijalnog propisa i saslušanje stranke

Članovi 246. i 253. Zakona o upravnom postupku

IZMJENA MATERIJALNOG PROPISA NIJE ZAKONSKI RAZLOG ZA OBNOVU UPRAVNOG POSTUPKA PA NIJE POVRIJEĐEN ZAKON NA ŠTETU TUŽIOCA KADA U POSTUPKU PRIJE DONOŠENJA RJEŠENJA PO NJEGOVOJ PRIJEDLOGU ZA OBNOVU POSTUPKA NIJE SASLUŠAN.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: UŽ-188/05 od 12.03.2009. g.)

Obavijest organa uprave o slobodnim stambenim jedinicama

OBAVIJEST OPĆINSKOG ORGANA UPRAVE DA NE RASPOLAŽE SA SLOBODNOM STAMBENOM JEDINICOM NIJE UPRAVNI AKT IZ ČLANA 9. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: UŽ-610/04 od 29.01.2009. g.)

Aktivna legitimacija stranke u upravnom sporu

Član 2. i 15. Zakona o upravnim sporovima

PRAVNO LICE ČIJU ŽALBU JE ODBIO TUŽENI DRUGOSTEPENI ORGAN IMA AKTIVNU LEGITIMACIJU ZA POKRETANJE UPRAVNOG SPORA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: UŽ-64/05 od 12.02.2009. g.)

Uspostavljanje ranijeg vlasničko-pravnog odnosa na građevinskom zemljištu

Član 96. Zakona o građevinskom zemljištu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 25/03 i 16/04)

USPOSTAVLJANJE RANIJEG VLASNIČKO-PRAVNOG ODNOSA NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU KOJE NIJE PRIVREDENO NAMJENI U SKLADU SA PROSTORNIM PLANOM MOGUĆE JE U SKLADU SA ČLANOM 96. ZAKONA O GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU SAMO AKO JE TO ZEMLJIŠTE U DRUŠTVENO SADA DRŽAVNO VLASNIŠTVO PREŠLO NA OSNOVU ODLUKA OPŠTINE, A NE I AKO JE U DRUŠTVENO VLASNIŠTVO PREŠLO NA OSNOVU ZAKONA O NACIONALIZACIJI NAJAMNIH ZGRADA I GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: Uvl-193/05 od 16.04.2009. g.)

Nadležnost organa starateljstva

Član 202. Porodičnog zakona

NADLEŽNOST ORGANA STARATELJSTVA NE MIJENJA SE ZA VRIJEME DOK SE ŠTIĆENIK NALAZI PRIVREMENO VAN PODRUČJA TOG ORGANA ZBOG ŠKOLOVANJA,

PROFESIONALNE REHABILITACIJE, SOCIJALNE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ILI IZ SLIČNIH RAZLOGA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Ur-08-000012 od 13.11.2008. g.)

Nadležnost kantonalnog suda prema sjedištu Središnjeg poreskog ureda

Član 5. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 76. i 77. Zakona o poreznoj upravi Federacije

KADA JE PRVOSTEPENI ORGAN, U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANOVA 76. I 77. ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE, SREDIŠNJI URED POREZNE UPRAVE MJESNA NADLEŽNOST KANTONALNOG SUDA ZA RJEŠAVANJE UPRAVNIH SPOROVA ODREĐUJE SE PREMA SJEDIŠTU SREDIŠNJEG UREDA U SARAJEVU.

Član 15. stav 3. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

U POSTUPKU UTVRĐIVANJA POREZNE OSNOVICE ZA RAZREZ POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA POPUST NA CIJENU PROIZVODA KOJI PRODAVAC DAJE KUPCU U VIDU RABATA, MOŽE SE ODBITI OD POREZNE OSNOVICE SAMO AKO JE PISMENO UGOVOREN I AKO JE KUPCU NEPOSREDNO ODOBREN U FAKTURI

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2427/03 od 24.12.2008. g.)

Član 18. tačka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

INVALIDNO LICE, KOJE JE UVEZLO ILI NABAVILO U FEDERACIJI PUTNIČKI AUTOMOBIL ZA NAMJENE I POD USLOVIMA PROPISANIM CARINSKIM PROPISIMA BEZ PLAĆANJA POREZA NA PROMET I KOJE EVENTUALNO NAMJERAVA OTUĐITI TAJ AUTOMOBIL PRIJE PROTEKA ZAKONSKOG ROKA OD PET GODINA, NE MOŽE SE RJEŠENJEM NADLEŽNOG POREZNOG ORGANA OBVEZIVATI NA PLAĆANJE POREZNE OBAVEZE PRIJE NEGO ŠTO OTUĐI ILI DA NA UPOTREBU DRUGOM LICU TO VOZILO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-4093/03 od 11.12.2008. g.)

Članovi 3., 5. stav 2. i 8. stav 1. tačka 3. Zakona o posebnom porezu na promet bezalkoholnih pića

UVOZ SVIH VRSTA SIRUPA KOJI SU NAMJENJENI ZA PROIZVODNJU I PRERADU OSVJEŽAVAJUĆIH PIĆA PODLIJEŽE PLAĆANJU POSEBNOG POREZA NA PROMET BEZALKOHOLNIH PIĆA, IZUZEV AKO JE UVOZ IZVRŠEN ZA REPRODUKCIJU LICIMA REGISTROVANIM ZA PROIZVODNJU BEZALKOHOLNIH PIĆA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-3942/03 od 11.12.2008. g.)

Član 28. Zakona o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

Član 46. stav 1. Zakona o predaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo

VOĐENJE POSTUPKA ZA DONOŠENJE RJEŠENJA KOJE ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠTENJU STANA NE ZAVISI OD EVENTUALNE PRIMJENE ODREDABA ZAKONA O PRODAJI STANOVA NA KOJIMA POSTOJI STANARSKO PRAVO, PO KOJEM SE VODI POSEBAN POSTUPAK.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2387/03 od 17.12.2008. g.)

Član 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

Tačke 36. i 37. Uputstva o primjeni Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

BLAGOVREMENOST ZAHTJEVA ZA POVRAT STANA KOJI JE RAZRUŠEN ILI OŠTEĆEN NE CIJENI SE OD DANA KADA JE TAJ STAN OBNOVLJEN VEĆ OD ZAKONSKOG ROKA KOJI JE PROPISAN ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA POVRAT U POSJED TAKVIH STANOVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj UŽ-247/04 od 6.8.2008. g.)

Članovi 12., 13. i 246. stav 1. Zakona o upravnom postupku

KADA PRAVOSNAŽNIM I KONAČNIM RJEŠENJEM DONESENIM U UPRAVNOM POSTUPKU BUDE ODBIJEN ZAHTJEV STRANKE ZA PRIZNAVANJE STATUSA PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA RBiH, PA TA STRANKA PODNESE PRIJEDLOG ZA OBNOVU POSTUPKA NADLEŽNI ORGAN JE DUŽAN TAKAV PRIJEDLOG TRETIRATI KAO NOVI ZAHTJEV I PO ISTOM MERITORNO ODLUČITI. U OVAKVIM SLUČAJEVIMA O RANIJEM ZAHTJEVU ODLUČENO JE RJEŠENJEM KOJE JE POSTALO PRAVOSNAŽNO I KONAČNO SAMO U FORMALNOM SMISLU, ALI NE I U MATERIJALNO-PRAVNOM SMISLU BUDUĆI DA NJIME STRANKA NIJE OSTVARILA TRAŽENO PRAVO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-1668/03 od 6.8.2008. g.)

Članovi 41. stav 3. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

KADA SE ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE ODLUKE KANTONALNOG SUDA ZASNIVA ISKLJUČIVO NA POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENOM ČINJENIČNOM STANJU, TAKAV ZAHTJEV SE RJEŠENJEM ODBACUJE KAO NEDOZVOLJEN.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvp-125/06 od 3.9.2008. g.)

Članovi 28. stav 1. tačka 3. Zakona o upravnom postupku

Članovi 14a., 14b i 14c. Zakona o doprinosima

Član 1. Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine

ZA DONOŠENJE RJEŠNJA O OBRAČUNU I UPLATI DOPRINOSA ZA OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE NADLEŽNA JE POREZNA UPRAVA KANTONALNOG UREDA, DOK KANTONALNI ZAVOD OSIGURANJA MOŽE VRŠITI KONTROLU PRAVILNOSTI OBRAČUNAVANJA UPLAĆIVANJA SREDSTAVA ZA OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Ur-36/06 od 19.12.2007. g.)

Član 7. stav 1 Zakona o izvršenju odluka Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica

U POSTUPKU IZVRŠENJA ODLUKA KOMISIJE ZA IMOVINSKE ZAHTJEVE RASELJENIH LICA I IZBJEGLICA ISKLJUČIVO SE ODLUČUJE O ZAHTJEVU ZA VRAĆANJE U POSJED NEKRETNINA I STANOVA, A NE I O ZAHTJEVU ZA ODREĐIVANJE PRAVIČNE NAKNADE ZA UNIŠTENE NEKRETNINE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvl-200/05 od 3.4.2008. g.)

Član 88. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju

U ODNOSU NA OBAVEZU PLAĆANJA POREZA I DOPRINOSA NE MOGU SE PRIMJENITI ZASTARNI ROKOVI IZ ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA, VEĆ ROKOVI ZASTARE PROPISANI U ZAKONIMA NA OSNOVU KOJIH SE VRŠI RAZREZ POREZA I DOPRINOSA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj U-2359/02 od 13.2.2008. g.)

Članovi 264. stav 1. tačka 1. i 265. Zakona o upravnom postupku

Članovi 1. do 9. Zakona o prometu nepokretnosti

NIŠTAVO JE RJEŠENJE OPĆINSKOG ORGANA UPRAVE KOJIM JE IZVRŠENA ZAMJENA NEKRETNINA IZMEĐU FIZIČKOG I PRAVNOG LICA, OBZIROM DA SE RADI O STVARI O KOJOJ SE NE MOŽE ODLUČIVATI U UPRAVNOM POSTUPKU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2342/02 od 30.11.2007. g.)

Član 142. stav 3. Zakona o upravnom postupku

ORGAN KOJI VODI UPRAVNI POSTUPAK VEZAN JE ZA PRAVOSNAŽNU PRESUDU KRIVIČNOG SUDA U POGLEDU ČINJENICA UTVRĐENIH U IZRECI PRESUDE IZ KOJE

PROIZILAZE ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA I KRIVIČNE ODGOVORNOSTI U ODNOSU NA OSUĐENOG, ALI NE I ZA LICA KOJA NISU OBUHVAĆENA IZREKOM PRESUDE, VEĆ SE SAMO NAVODE U OBRAZLOŽENJU PRESUDE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvl-177/05 od 7.5.2008. g.)

Članovi 140., 141., 254. i 255. Zakona o upravnom postupku

ORGAN UPRAVE KOJI JE NADLEŽAN DA ODLUČUJE O OBNOVI POSTUPKA BILO PO PREDLOGU STRANKE ILI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, I KOJI JE DOZVOLIO OBNOVU POSTUPKA, BEZ OBZIRA DA LI JE PRETHODNO DONIO ZAKLJUČAK O OBNOVI POSTUPKA ILI JE ODMAH PREŠAO NA RADNJE U POSTUPKU KOJE SE IMAJU OBNOVITI, NE MOŽE ODLUČITI U OBNOVLJENOM POSTUPKU PRIJE NEGO ŠTO OMOGUĆI STRANKAMA DA UČESTVUJU U SVIM PROVEDENIM RADNJAMA U OBNOVLJENOM POSTUPKU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-849/03 od 23.4.2008. g.)

Član 142. do 146. Zakona o upravnom postupku

U POSTUPKU OCJENJIVANJA RADNE SPOSOBNOSTI OSIGURANIKA NE MOŽE SE PREKINUTI UPRAVNI POSTUPAK ZBOG TOGA ŠTO JE UTVRĐENO DA MEDICINSKO ISPITIVANJE I LIJEČENJE NIJE ZAVRŠENO, JER TE OKOLNOSTI NE PREDSTAVLJAJU PRETHODNO PITANJE, PA U TAKVOM SLUČAJU ZAHTEJ ZA UTVRĐIVANJE INVALIDNOSTI TREBA ODBITI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2424/02 od 14.11.2007. g.)

Član 22. stav 1. ranijeg Zakona o upravnim sporovima

Članovi 10. i 20. stav 1. novog Zakona o upravnim sporovima

TUŽBA PODNESENA ZBOG NEDONOŠENJA RJEŠENJA PO IZJAVLJENOJ ŽALBI TKZ. „ĆUTANJE ADMINISTRACIJE“ U VRIJEME VAŽENJA RANIJEG FEDERALNOG ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA NE MOŽE SE RJEŠAVATI PO ODREDBAMA NOVOG FEDERALNOG ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvl-16/05 od 9.4.2008. g.)

Članovi 2., 41. stav 1. i 2. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

DONOSILAC KONAČNOG UPRAVNOG AKTA U UPRAVNOM POSTUPKU NIJE AKTIVNO LEGITIMISAN ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE ODLUKE KANTONALNOG SUDA DONESENE U UPRAVNOM SPORU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvp-53/07 od 3.4.2008. g.)

Član 21. stav 2. i 22. stav 3. Zakon o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

AKO DAVAOCA STANA NA KORIŠTENJE KOJIM SE ODBIJA SAGLASNOST ZA PRENOS STANARSKOG PRAVA BEZ OBZIRA U KOJOJ FAZI JE DONESEN NE PRESTAVLJA UPRAVNI AKT, PA SE PROTIV TAKVOG AKTA NE MOŽE IZJAVITI ŽALBA NITI POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-632/03 od 6.3.2008. g.)

Član 22. stav 4. Zakona o parničnom postupku

MJESNA NADLEŽNOST KANTONALNOG SUDA ZA RJEŠAVANJE UPRAVNIH SPOROVA ODREĐUJE SE PREMA SJEDIŠTU PRVOSTEPENOG ORGANA, ODNOSNO NJEGOVE ORGANIZACIONE JEDINICE, PA U SKLADU SA TIM SJEDIŠTA JEDINICE ZA KONTROLU VELIKIH OBVEZNIKA POREZNE UPRAVE SREDIŠNJEG UREDA OPREDJELJUJE I MJESNU NADLEŽNOST KANTONALNOG SUDA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Ur-29/07 od 13.2.2008. g.)

Član 87. do 90. Zakona o carinskoj politici

STRUČNI NALAZ I MIŠLJENJE CARINSKE LABARATORIJE, O ANALIZI SVOJSTVA ROBE U CILJU SVRSTAVANJA U ODGOVRAJUĆI TARIFNI BROJ CARINSKE TARIFE, NIJE UPRAVNI AKT PA SE NE MOŽE POBIJATI PRIGOVOROM ILI ŽALBOM. POBIJANJE TAKVOG NALAZA MOŽE SE IZVRŠITI SAMO U ŽALBI PROTIV PRVOSTEPENOG RJEŠENJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-358/02 od 13.4.2007. g.)

Donošenjem konačnog upravnog akta u upravnom postupku prestaje pravo tužioca da zahtijeva od suda postupanje po čl. 64 Zakona o upravnim sporovima BiH

Član 64. Zakona o upravnim sporovima BiH

Vijeće za upravne sporove Suda BiH je odlučilo pravilno i zakonito kada je odbilo kao neosnovan zahtjev tužioca za donošenja upravnog akta koji u svemu zamjenjuje konačni upravni akt tuženog organa, navodeći da nisu ispunjeni za to uslovi propisani članom 64. Zakona o upravnim sporovima BiH, u situaciji kada je prvostepeni organ, nakon donošenja presude vijeća za upravne sporove kojom je tužiočeva tužba uvažena, osporeno i prvostepeno rješenje poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovno rješavanje, pa prvostepeni organ u ponovnom postupku donio novo rješenje, a tužena, odlučujući o žalbi tužioca protiv tog (novog) rješenja, donijela konačan upravni akt pri čemu nije odlučna okolnost da upravni organi nisu donijeli nove upravne akte odmah, odnosno u roku propisanom u članu 64. Zakona o upravnim sporovima BiH.

(Presuda Apelacionog upravnog vijeća Suda BiH broj Uvl- 8/07 od 07. 12. 2007. godine)

Član 87. stav 3. Zakona o građevinskom zemljištu

POSTUPAK REVIZIJE (POVRATAK U POSJED) GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, KOJE JE BEZ PRISUSTVA RANIJEG KORISNIKA PREUZETO IZ NJEGOVOG POSJEDA I DODJELJENO DRUGOM KORISNIKU POSLIJE 6. APRILA 1992. g., MOŽE SE POKRENUTI I VODITI SAMO PO ZAHTJEVU FIZIČKOG LICA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj UŽ-1/05 od 18.10.2007.g.)

Član 28. Zakona o porezu na dobit privrednih društava

Član 7. stav 4. Pravilnika o primjeni odredaba Zakona o porezu na dobit privrednih društava

PRIVREDNOM DRUŠTVU KOJEM JE, PO OSNOVU DONESENE ODLUKE ORGANA UPRAVLJANJA O RASPODJELI OPOREZIVE DOBITI U INVESTICIJE, UMANJEN POREZ NA DOBIT ZA IZNOS NAMIJENJEN ZA INVESTICIJE, PRILIKOM RAZREZA POREZA NA DOBIT U NAREDNOJ GODINI URAČUNAT ĆE SE U POREZ NA DOBIT ZA TU GODINU I PRIZNATE OLAKŠICE IZ PRETHODNE g., UKOLIKO JE INVESTICIJA UTROŠENA U ADAPTACIJU POSLOVNOG OBJEKTA KOJI NIJE U NJEGOVOM VLASNIŠTVU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-912/07 od 24.5.2007.g.)

Članovi 21., 22., 28., 32. stav 1. i 33. stav 3. i 4. Zakona o stambenim odnosima – Zakon o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

ZAHTJEVU ZA DONOŠENJE RJEŠENJA KOJE ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠTENJU STANA NE MOŽE SE UDOVOLJITI, AKO PODNOSILAC ZAHTJEVA NIJE U POSJEDU TOG STANA. UKOLIKO PODNOSILAC ZAHTJEVA KOJI JE PODNIO I ZAHTJEV ZA POVRAT STANA U POSJED IZDEJSTVUJE ODLUKU O POVRATU STANA, TADA SE TEK STIČE ZAKONSKA MOGUĆNOST DA ISHODUJE ODLUKU KOJA ZAMJENJUJE UGOVOR O KORIŠTENJU STANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-4193/01 od 8.3.2007.g.)

Član 11. Zakona o privrednim društvima

Član 3. stav 3. Zakona o lutriji Bosne i Hercegovine i igrama na sreću

Član 13. Uredbe o upisu u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju privrednu djelatnost

PRODAJNA MJESTA LUTRIJE BiH NEMAJU STATUS PODRUŽNICA, ODNOSNO POSLOVNIH JEDINICA I NE UPISUJU SE U SUDSKI REGISTAR, PA ZBOG TOGA SE NIJE MOGAO ODBITI ZAHTJEV LUTRIJE ZA IZDAVANJE RJEŠENJA O UTVRĐIVANJU ISPUNJENOSTI USLOVA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI TOG MJESTA RADI PRODAJE IGARA NA SREĆU, LOTO LISTIĆA, SPORTSKE PROGNOZE I DR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2246/01 od 25.4.2007.g.)

Članovi III 4. i IX 5. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine

Član 223. stav 3. Zakona o upravnom postupku

FEDERALNI ORGAN UPRAVE NIJE STVARNO NADLEŽAN DA ODLUČUJE O ŽALBI IZJAVLJENOJ PROTIV PRVOSTEPENOG RJEŠENJA URBANISTIČKO-GRAĐEVINSKE INSPEKCIJE OPĆINE, KOJIM JE NALOŽENO RUŠENJE BESPRAVNO IZGRAĐENOG OBJEKTA DONESENOG NA TEMELJU ZAKONA O PROSTORNOG UREĐENJA SR BOSNE I HERCEGOVINE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-2052/02 od 11.10.2007.g.)

Član 241. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku

SAZNANJE ZA PRAVNO STANOVISTE IZNIJETO U PRESUDI VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH U NEKOM DRUGOM UPRAVNOM SPORU (U SLIČNOM SLUČAJU DRUKČIJE ODLUČENO) NIJE NOVA ČINJENICA ILI NOVI DOKAZ NA OSNOVU KOJEG BI SE DOZVOLILA OBNOVA OKONČANOG UPRAVNOG POSTUPKA PRIMJENOM ČLANA 246. STAV 1. TAČKA 1. ZAKONA O UPRAVNOM POSTUKU, PA SU ORGANI UPRAVE PRAVILNO ODBILI PRIJEDLOG TUŽITELJA ZA OBNOVU POSTUPKA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj U-730/02 od 10.5.2007.g.)

Članovi 51. stav 2. tačka b., 52. i 65. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine

Član 27. stav 2. tačka a). Zakona o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine

ODLUKA ODBORA DRŽAVNE SLUŽBE ZA ŽALBE, KOJOM JE ODLUČENO O ŽALBI DRŽAVNOG SLUŽBENIKA IZJAVLJENOJ PROTIV RJEŠENJA RUKOVODIOCA ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE O PRESTANKU RADNOG ODNOSA, NE MOŽE SE PREISPITIVATI TUŽBOM U UPRAVNOM JER NE PRESTAVLJA UPRAVNI AKT, VEĆ SE NJENO PREISPITIVANJE MOŽE VRŠITI SAMO PRED NADLEŽNIM OPĆINSKIM SUDOM PO PRAVILIMA PARNIČNOG POSTUPA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Ur-13/07 od 5.4.2007.g.)

Članovi 40., 41. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

PROTIV ODLUKA KANTONALNOG SUDA KOJIM JE ODBIJEN ZAHTJEV TUŽITELJA ZA ODLAGANJE IZVRŠENJA OSPORENOG RJEŠENJA, PROTIV KOGA JE POKRENUT UPRAVNI SPOR, NE MOŽE SE PODNIJETI ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvl-172/05 od 17.9.2007.g.)

Član 41. stav 1. i 2. i čl. 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ODLUKA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE KOJA JE DONESENA PO TUŽBI U UPRAVNOM SPORU NE MOŽE SE POBIJATI ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvp-254/07 od 31.10.2007.g.)

Članovi 4., 9. i 26. stav 1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima

AKT ŽELJEZNICE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO KOJIM JE ODBJEN ZAHTJEV TUŽIOCA (ZAPOSLENIKA TUŽENOG) ZA DAVANJE SAGLASNOSTI ZA DODJELU ŽELJEZNIČKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA RADI IZGRADNJE INDIVIDUALNOG STAMBENOG OBJEKTA NEMA SVOJSTVO UPRAVNOG AKTA, PA SE PROTIV NJEGA NE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj UŽ-14/03 od 19.9.2007.g.)

Član 41. stav 1. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE NE MOŽE SE PODNIJETI ZBOG POVREDE PRAVILA POSTUPKA KOJA SE ODNOSI NA POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvp-65/07 od 29.8.2007.g.)

Članovi 41. stav 1. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE PODNESEN PROTIV PRESUDE KANTONALNOG SUDA DONESENE U UPRAVNOM SPORU, KOJIM JE TUŽBA UVAŽENA I PONIŠTEN OSPORENI AKT TUŽENOG I PREDMET VRAĆEN NA PONOVRNO RJEŠAVANJE, TREBA ODBACITI KAO NEDOZVOLJEN.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj Uvp-278/07 od 31.7.2007.g.)

Članovi 4., 9. stavovi 1. i 2., 26. stav 1. tačka 2. i 43. stav 2. Zakona o upravnim sporovima

Član 12. Zakona o porezu na promet nepokretnosti i prava

ZAPISNIK KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE PROMETNE VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI NEMA KARAKTER UPRAVNOG AKTA U SMISLU ČLANA 9. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA POŠTO SE NJIME NE ODLUČUJE O PRAVU ILI OBVEZI STRANKE, TE SE PROTIV ISTOG NE MOŽE VODITI NI UPRAVNI POSTUPAK NI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj UŽ-471/02 od 7.6.2007.g.)

Članovi 2., 3. tačka 5. i 4. stav 2. Zakona o prezu na promet nepokretnosti

Članovi 6. stav 2., 8. stav 2., 9. i 10. Zakona o porezu na promet nekretnina ZE–DO Kantona

NAKON DONOŠENJA I STUPANJA NA SNAGU KANTONALNIH ZAKONA O POREZU NA PROMET NEKRETNINA NE MOGU SE VIŠE PRIMJENJIVATI ODREDBE REPUBLIČKOG ZAKONA O POREZU NA PROMET NEPOKRETNOSTI KOJE REGULIŠU REZREZ I NAPLATU TOG POREZA VEĆ ODREDBE ZAKONA ODNOSNOG KANTONA.

U TAKVOM SLUČAJU PRILIKOM ZAMJENE NEKRETNINA POREZ NA PROMET SE PLAĆA NA RAZLIKU PROMETNE VRIJEDNOSTI ZAMIJENJENIH NEKRETNINA (PORESKA OSNOVICA) SAMO AKO JE TAKO PROPISANO KANTONALNIM ZAKONOM, ODNOSNO NA PROMETNU VRIJEDNOST KOJU JE PROPISAO KANTONALNI ZAKON.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj U-309/01 od 10.05.2006. g.)

Članovi 5. i 17. stav 1. Zakona o porezu na promet nepokretnosti

Član 2. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH

Član 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu

POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE KOJE JE URBANISTIČKIM PLANOM PREDVIĐENO ZA IZGRADNJU CENTRALNOG PARKA GUBI TO SVOJSTVO I POSTAJE GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE, PA U SLUČAJU PRODAJE VLASNIK NIJE OSLOBOĐEN OBAVEZE PLAĆANJA POREZA NA PROMET NEPOKRETNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj U-137/01 od 16.03.2006. g.)

Članovi 56. stav 3., 57. stav 2. i 59. stav 3. tačka 3. Pravilnika o postupku prodaje imovine i dionica ili udjela preduzeća

U POSTUPKU MALE PRIVATIZACIJE IZVRŠENE METODOM JAVNOG PRIKUPLJANJA PONUDA (TENDER), UZ PONUDU SE PORED OSTALIH ISPRAVA MORA PRILOŽITI I DOKAZ O UPLATI DEPOZITA.

TAKAV DOKAZ NE MOŽE NADOMJESTITI PRILOŽENO PISMO NAMJERE BANKE DA ĆE PO OKONČANOM POSTUPKU PRIVATIZACIJE PRATITI FINANSIJSKI PONUĐAČA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj UŽ-348/03 od 12.04.2006. g.)

Član 11. stavovi 1. i 2. Zakona o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima

Član 4. stav 1. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

PRAVO NA POVRAT STANA U POSJED NE MOŽE OSTVARITI OSOBA, KOJOJ JE AKTOM VLASNIKA STANA DODIJELJEN STAN ILI ZAKLJUČEN UGOVOR O KORIŠTENJU STANA, UKOLIKO NIKADA NIJE USELILA U TAJ STAN JER TAKAV STAN NE MOŽE SE SMATRATI NJEGOVI DOMOM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj UŽ-295/01 od 06.04.2006. g.)

Član 12. stav 1. tačka 10. i stav 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire

Član 27. stav 3. tačka a. Zakona o sudovima u Federaciji BiH

KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE FEDERACIJE BIH JE OVLAŠTENA DA, U SLUČAJU NEPRAVILNE I NEZAKONITE TRANSAKCIJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA, OBUSTAVI TAJ PROMET I SPRIJEČI DALJI POSTUPAK PRENOSA VRIJEDNOSNIH PAPIRA. KOMISIJA NEMA TAKVA OVLAŠTENJA AKO JE PROMET VRIJEDNOSNIH PAPIRA IZVRŠEN NA OSNOVU PRAVNOG POSLA, JER TO SPADA U DOMEN SUDSKE NADLEŽNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj U-1149/03 od 20.10.2005. g.)

Član 2. stav 1. i 15. Zakona o upravnim sporovima

Član 124. Zakona o privrednim društvima

Član 16. stav 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire

Član 15. Pravilnika o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH

U POSTUPKU UPISA DIONIČKOG DRUŠTVA U REGISTAR EMITENATA VRIJEDNOSNIH PAPIRA, KOJI SE VODI KOD KOMISIJE ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE FEDERACIJE BIH, MALI DIONIČARI NISU AKTIVNO LEGITIMISANI DA POKREĆU UPRAVNI SPOR PROTIV RJEŠENJA O UPISU DRUŠTVA U REGISTAR EMITENATA VRIJEDNOSNIH PAPIRA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj U-1787/03 od 23.02.2006. g.)

Članovi 2., 15., 16. stav 2., 41., 42. stavovi 1., 3. i 4. i 60. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 190. do 193. Zakona o parničnom postupku

ZA RAZLIKU OD PARNIČNOG POSTUPKA, U POSTUPKU UPRAVNIH SPOROVA ZAKONOM JE RESTRIKTIVNO PREDVIĐENA INSTITUCIJA SPOREDNOG UMJEŠAČA KAO TREĆEG LICA, KOJE PORED STRANAKA MOŽE UČESTVOVATI U SPORU PRIDRUŽIVANJEM JEDNOJ OD STRANAKA, AKO IMA PRAVNI INTERES DA STRANKA KOJOJ SE PRIDRUŽIO USPIJE U SPORU. TO MOGU BITI SAMO DRUŠTVENE ORGANIZACIJE ILI UDRUŽENJA GRAĐANA, AKO ISPUNJAVAJU I OSTALE ZAKONOM PROPISANE USLOVE.

SHODNOM PRIMJENOM ODGOVARAJUĆIH ODREDBA KOJE REGULIŠU PARNIČNI POSTUPAK NE MOŽE SE DOZVOLITI MIJEŠANJE U UPRAVNI SPOR BILO KOJEM DRUGOM PRAVNOM SUBJEKTU (POJEDINCU ILI PRAVNOM LICU) OSIM DRUŠTVENOJ ORGANIZACIJI ILI UDRUŽENJU GRAĐANA, PA NJIHOVE PODNESKE U SPORU TREBA ODBACITI KAO PODNESENE OD NEOVLAŠTENIH OSOBA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj UŽ-292/03 od 24.05.2006. g. i presuda istog suda broj UŽ-291/03 od 24.05.2006. g.)

Članovi 4., 9. stav 2., 11., 22., i 26. stav 1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 267. do 290. Zakona o upravnom postupku

Član 143. Zakona o radu

ODLUKA FEDERALNE KOMISIJE ZA IMPLEMENTACIJU ČLANA 143. ZAKONA O RADU, NIJE DONESENA U UPRAVNOM POSTUPKU I NEMA KARAKTER UPRAVNOG AKTA, PA SE ZBOG NEDONOŠENJA ZAKLJUČKA O DOZVOLI NJENOG IZVRŠENJA OD STRANE OBA UPRAVNA ORGANA, PO ZAHTJEVU STRANKE KOJA JE TRAŽILA DONOŠENJE TAKVOG ZAKLJUČKA, NE MOŽE IZ TOG RAZLOGA POKRENUTI I VODITI UPRAVNI SPOR, NEGO NJENU TUŽBU TREBA ODBACITI.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj UŽ-449/04 od 10.05.2006. g.)

Članovi 26. stav 1. tačka 6. i stav 2., 43. stav 2. i 60. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 179. i 269. stav 2. Zakona o parničnom postupku

PREMA ODREDBAMA PARNIČNOG POSTUPKA, KADA SE UTVRDI DA O TUŽBENOM ZAHTJEVU VEĆ TEČE PARNICA ILI DA JE STVAR PRAVOMOĆNO PRESUĐENA, NE MOŽE SE U POGLEDU ISTOG ZAHTJEVA POKRENUTI NOVA PARNICA MEĐU ISTIM STRANKAMA, A KADA SE TO DESI NOVA TUŽBA SE MORA ODBACITI. SHODNOM PRIMJENOM TAKVIH ODREDBA, KADA U UPRAVNOM SPORU POSTOJI IDENTITET PREDMETA SPORA I

IDENTITET STRANAKA, SUD ĆE NOVU TUŽBU ODBACITI NE SAMO KADA SE RADI O PRAVNOMOĆNO PRESUĐENOJ STVARI, KAKO JE TO PROPISANO ZAKONOM O UPRAVNIM SPOROVIMA, NEGO I KADA JE U TOKU UPRAVNI SPOR O ISTOJ STVARI (ISTOM UPRAVNOM AKTU) MEĐU ISTIM STRANKAMA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj UŽ-291/03 od 24.05.2006. g.)

Članovi 49. stav 1. i 60. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 371. stav 2. i 390. Zakona o parničnom postupku

POSTOJANJE PRAVNOG INTERESA ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA ZAŠTITU ZAKONITOSTI KAO VANREDNOG PRAVNOG SREDSTVA ZAKONSKI JE USLOV NE SAMO ZA NJEGOVO PODNOŠENJE NEGO I ZA MERITORNO ODLUČIVANJE PO TOM VANREDNOM PRAVNOM SREDSTVU, TE KADA SU NAKON NJEGOVOG PODNOŠENJA, PO PRIJEDLOGU ZA OBNOVU POSTUPKA OSPORENO I PRVOSTEPENO RJEŠENJE, KOJI SU BILI PREDMET UPRAVNOG SPORA I PRESUDE KOJA SE POBIJA ZAHTJEVOM, PONIŠTENI, TAKAV ZAHTJEV PODNOSIOCA TREBA ODBACITI KAO NEDOZVOLJEN ZBOG NEDOSTATKA PRAVNOG INTERESA.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj Uvl-91/03 od 24.05.2006. g.)

Članovi 2. stav 2, 4. stav 1, 5. stav 1, 6. i 7. Zakona o komunalnim taksama

PRAVNA I FIZIČKA LICA SU U ZAKONSKOJ OBAVEZI DA PLAĆAJU KOMUNALNU TAKSU ZA FIRMU KOJA JE I STVARNO ISTAKNUTA

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj U-320/00 od 04.11.2004.g.)

Član 2. stav 2. Zakona o oružanim snagama R BiH

Članovi 1. i 3. Zakona o službi u Armiji R BiH

Član 35. stav 1. tačka 3. Zakona o vojnoj obavezi

VOJNOM LICU KOJE JE U ODREĐENOM VREMENSKOM PERIODU SAMOVLASNO NAPUSTILO VOJNU JEDINUCU ZA TAJ PERIOD NE MOŽE SE PRIZNATI STATUS PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA R BiH.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj U-1052/00 od 08.06.2005.g.)

Članovi 21., 22. tačka 5. (tačka 6)., 23. i 32. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

Član 40. stav 1. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

OPŠTINA JE POREZNI OBVEZNIK POREZA NA PROMET USLUGA KADA IZDAJE U ZAKUP POSLOVNI PROSTOR NA KOJEM IMA PRAVO UPRAVLJANJA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj U-1100/00 od 13.07.2005.g.)

Član 162. stav 1. Zakona o upravnom postupku

Član 4. i 6. Zakona o priznavanju javnih isprava na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine

PRAVOSNAŽNI UPRAVNI AKT (RJEŠENJE) DONESEN OD STRANE NADLEŽNOG UPRAVNOG ORGANA DRUGOG ENTITETA PREDSTAVLJA JAVNU ISPRAVU U SMISLU ODREĐABA FEDERALNOG ZAKONA O PRIZNAVANJU JAVNIH ISPRAVA NA TERITORIJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj UŽ-158/00 od 13.07.2005.g.)

Članovi 2. stav 1. i 26. stav 1. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima

NE MOŽE SE U UPRAVNOM SPORU ODBACITI TUŽBA TUŽITELJA PODNESENA PROTIV DRUGOSTEPENOG RJEŠENJA, KOJIM JE PO ŽALBI ZAINTERESOVANOG LICA PONIŠTENO PRVOSTEPENO RJEŠENJE, ZBOG NEDOSTATKA PROCESNO-PRAVNOG INTERESA ZA PODNOŠENJE TUŽBE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: UŽ-66/00 od 9.12.2004.g.)

Članovi 9. i 4. Zakona o upravnim sporovima

AKT NADLEŽNOG ORGANA KOJIM SU IMENOVANI ČLANOVI UPRAVNOG ODBORA U PRAVNOM LICU NE PREDSTAVLJA UPRAVNI AKT, PA SE PROTIV TAKVOG AKTA NE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj UŽ-229/00 od 28.02.2005.g.)

Član 18. tačka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (prečišćeni tekst)

INVALIDSKO LICE KOJE JE UVEZLO PUTNIČKI AUTOMOBIL BEZ OBAVEZE PLAĆANJA POREZA NA PROMET I KOJE JE PRIJE ISTEKA ZAKONSKOG ROKA OD PET GODINA, PODNIJELO ZAHTJEV ZA RAZREZ POREZA RADI PRODAJE AUTOMOBILA, DUŽNO JE DA PLATI POREZ NA PROMET PREMA POREZNOJ OSNOVICI KOJA ČINI NABAVNU VRIJEDNOST AUTOMOBILA UZ OBAVEZU PLAĆANJA I ZATEZNIH KAMATA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-3714/03 od 1.9.2004.g.)

Član 3. stav 1. i 2. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima

LICU KOJEM JE AKTOM DAVAOCA STANA NA KORIŠTENJE DODIJELJEN STAN NA KORIŠTENJE, A NA OSNOVU TOG AKTA NIJE ZAKLJUČEN UGOVOR O KORIŠTENJU STANA, NITI JE TO LICE USELILO U DODJELJENI STAN, NA ISPUNJAVA ZAKONSKE PRETPOSTAVKE ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA POVRAT U POSJED TOG STANA BEZ OBZIRA NA NJEGOV IZBJEGLIČKI STATUS.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: UŽ-422/02 od 22.9.2004.g.)

Član 249. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku

NE PRESTAVLJA NOVU ČINJENICU, ZBOG KOJE BI SE MOGLA DOZVOLITI OBNOVA UPRAVNOG POSTUPKA, SAZNANJE STRANKE DA JE U DRUGIM SLIČNIM SLUČAJEVIMA DRUGAČIJE ODLUČENO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-4373/01 od 3.6.2004.g.)

Član 262. stav 1. i 2. Zakona o upravnom postupku

PISMENO OBAVIJEŠTENJE ORGANA UPRAVE KOJIM SE STRANKA OBAVIJEŠTAVA DA ORGAN UPRAVE NE PRIHVATA NJEN ZAHTJEV ZA UKIDANJE I MIJENJANJE PRAVOSNAŽNOG RJEŠENJA I KADA JE DONIJETO U FORMI RJEŠENJA NEMA KARAKTER UPRAVNOG AKTA PROTIV KOJEG SE MOŽE IZJAVITI ŽALBA ILI POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-2171/99 od 18.6.2004.g.)

Članovi 41. i 42. Zakona o upravnim sporovima

PROTIV RJEŠENJA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BiH KOJIM JE ODBIJEN ILI ODBAČEN ZAHTJEV TUŽITELJA ZA ODLAGANJE IZVRŠENJA UPRAVNOG AKTA, KOJIM MU JE NALOŽENA ODREĐENA OBAVEZA, NIJE DOZVOLJENA ŽALBA PA SE KAO TAKVA MORA ODBACITI.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: UŽ-413/04 od 2.9.2004.g.)

Članovi 71., 77. i 78. stav 2. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU SLOBODA I PRAVA ZAJAMČENIM USTAVOM KOJA SU POVRIJEĐENA RADOM SLUŽBENOG LICA NE MOŽE SE PODNIJETI PROTIV SUDIJA, VEĆ ISKLJUČIVO PROTIV SLUŽBENIH LICA U ORGANIMA UPRAVE KOJI SVOJIM RADNJAMA PROTIVNO

ZAKONU NEPOSREDNO SPRIJEČAVAJU ILI OGRANIČAVAJU ODREĐENOM POJEDINCU VRŠENJE USTAVOM ZAJAMČENE SLOBODE I PRAVA.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj: UŽ-360/04 od 22.10.2004.g.)

Članovi 45. i 49. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE KAO VANREDNIM PRAVNIM LIJEKOM NE MOŽE SE POBIJATI RJEŠENJE VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH, KOJIM JE ODBAČEN ZAHTJEV TUŽITELJA ZA ODLAGANJE IZVRŠENJA UPRAVNOG AKTA, PA SE TAKAV ZAHTJEV ODBACUJE KAO NEDOZVOLJEN.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj: Uvl-30/04 od 6.10.2004.g.)

Članovi 19. stav 4. i 25. stav 2. Zakona o upravnim sporovima

NE MOŽE SE U POSTUPKU PO IZJAVLJENOJ ŽALBI PROTIV ODLUKE KANTONALNOG SUDA PODNOSITI ZAHTJEV ZA ODGODU IZVRŠENJA UPRAVNOG AKTA, VEĆ SAMO PO TUŽBI U UPRAVNOM SPORU.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj: UŽ-464/04 od 13.10.2004.g.)

Članovi 4. i 9. Zakona o upravnim sporovima

ODLUKA KOMISIJE ZA IMOVINSKE ZAHTJEVE RASELJENIH LICA I IZBJEGLICA (CRPC), KOJOM SE NOSIOCU STANARSKOG PRAVA ILI ČLANU NJEGOVOG PORODIČNOG DOMAĆINSTVA VRAĆA U POSJED STAN, NIJE UPRAVNI AKT PA SE NE MOŽE POBIJATI TUŽBOM U UPRAVNOM SPORU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-1825/03 od 8.9.2004.g.)

Član 22. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

Članovi 76., 77. i 78. Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH

TUŽBA ZBOG NEDONOŠENJA RJEŠENJA PO IZJAVLJENOJ ŽALBI (TKZ. “ĆUTANJE ADMINISTRACIJE”) PROTIV RJEŠENJA POREZNE UPRAVE KANTONALNOG POREZNOG UREDA NE MOŽE SE PODNIJETI, JER TU ŽALBU RJEŠAVA ISTI KANTONALNI URED, PA UKOLIKO TAJ URED NE DONESE RJEŠENJE PO ŽALBI STRANKA IMA MOGUĆNOST DA IZJAVI ŽALBU FEDERALNOM MINISTARSTVU FINANSIJA KAO DRUGOSTEPENOM ORGANU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-2695/04 od 21.10.2004.g.)

Članovi 103. i 105. preuzetog Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca

PRVOSTEPENO RJEŠENJE KOJIM JE ODLUČENO O PROCENTU VOJNOG INVALIDITETA RATNOG VOJNOG INVALIDA I PRAVIMA KOJA MU PO TOM OSNOVU PRIPADAJU, A PROTIV KOJEG NIJE IZJAVLJENA ŽALBA, PODLIJEŽE REVIZIJI DRUGOSTEPENOG ORGANA U ROKU OD TRI MJESECA RAČUNAJUĆI OD DANA KADA PRIMI PREDMET OD PRVOSTEPENOG ORGANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-456/01 od 6.5.2004.g.)

Član 11. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

NE SMATRA SE REPRODUKCIJOM MATERIJALOM GOTOVO JESTIVO ULJE KOJE SE PRETAČE U BOCE I KANISTRE I KAO TAKVO STAVLJA U PROMET, JER TAKVA DJELATNOST NE PRESTAVLJA PROIZVOĐAČKU DJELATNOST, PA STOGA NABAVKA TAKVOG MATERIJALA PODLIJEŽE PLAĆANJU POREZA NA PROMET.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-1885/99 od 21.4.2004.g.)

Član 22. tačka 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga

ORGANI ILI ORGANIZACIJE KOJE VRŠE OBUKU KANDIDATA ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA NISU OSLOBOĐENI PLAĆANJA POREZA NA PROMET USLUGA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-1608/99 od 5.2.2004.g.)

Član 30. i 36. tačka a. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba

PRAVO NA NOVČANU NAKNADU PO OSNOVU NEZAPOSLENOSTI NE MOŽE SE USKRATITI PRIPRAVNIKU SAMO ZBOG TOGA ŠTO U UGOVORENOM ROKU NIJE POLOŽIO STRUČNI ISPIT, UKOLIKO ISPUNJAVA I OSTALE ZAKONOM PROPISANE USLOVE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-2510/02 od 5.5.2004.g.)

USPOSTAVA RANIJEG VLASNIČKO PRAVNOG ODNOSA

Odredba člana 44 stav 1 i u vezi sa članom 46 Zakona o građevinskom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 112/06)

Uspostavljanje ranijeg vlasničko pravnog odnosa može se izvršiti samo u korist ranijeg vlasnika tog zemljišta ili njegovog sljednika, pod uslovima propisanim zakonom.

Osporenim aktom odbija se žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice B.L. broj 11-476-546/07 od 12.02.2008. godine, kojim je odbijen zahtjev tužioca za uspostavu ranijeg vlasničko – pravnog odnosa na zemljištu

označenom kao kč. br. 431/1, zv. „Bara“ oranica u površini od 2161 m², upisana u zk.ul. broj 9817 k.o. B.L. kao društvena svojina, a zemljišno knjižno pravo korištenja Preduzeća za izgradnju B.L. sa 1/1 dijela, a po katastarskom operatu označeno kao kč. br. 811 upisana u pl. br. 950 ko B.L. 5.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac zahtjevom od 04.09.2007. godine zatražio uspostavljanje ranijeg vlasničko pravnog odnosa na gradskom građevinskom zemljištu u skladu sa članom 44 i 46 Zakona o građevinskom zemljištu, a koje zemljište je označeno kao k.č. broj 431/1 upisano u zk. ul. broj 9817 k.o B.L, koje se po novom premjeru odnosi na kč. br. 811 upisana u pl. br. 950 k.o. B.L. 5. Uz zahtjev su priložili zemljišno knjižni izvadak broj 9817 k.o. B.L, izvod iz posjedovnog lista broj 950 k.o. B.L. 5, kopiju katastarskog plana od 30.07.2007. godine, izvod iz regulacionog plana “Jug 3” za prostor između Ul. M.J., Jug B. i Bulevara V.S.S, objavljenog u Službenom glasniku Grada B.L. broj 9/05 od 06.07.2005. godine, a naknadno dana 17.01.2008. godine, na traženje prvostepenog organa, dostavio je i pravosnažno rješenje Skupštine Opštine B.L. broj 06/III-475-51/74 od 20.06.1974. godine o dodjeli predmetnog zemljišta i sporazum o naknadi zaključen dana 24.09.1974. godine sa ranijim vlasnikom tog zemljišta M.M.

U postupku po tom zahtjevu, Područna jedinica B.L. je, kao prvostepeni organ, izvršila uvid u dostavljenu dokumentaciju i utvrdila da se radi o zemljištu po starom premjeru označenom kao k.č. broj 431/1 u površini od 2161 m², upisana u zk. ul. broj 9817 k.o. B.L, kao društvena svojina sa 1/1 dijela, sa pravom korišćenja na neizgrađenom građevinskom zemljištu u korist Preduzeća za izgradnju B.L. sa 1/1 dijela, koje je po novom premjeru označeno kao kč. br. 811 u površini od 2191 m², upisano u p.l. 950 k.o. B.L. 5 na ime ODP Zavod za izgradnju B.L. Pored toga je utvrđeno, a na osnovu uvida u rješenje Skupštine opštine B.L. broj 06/III-475-51/74 od 20.06.1974. godine da je predmetno zemljište dato Preduzeću za izgradnju B.L, radi izgradnje puta Istočni tranzit u B.L. i da je raniji vlasnik tog zemljišta bila M.M iz B.L, sa kojom je za to zemljište postignut sporazum o naknadi dana 24.09.1974. godine.

Uz to konstatovano je da je 1972. godine Skupština Opštine donijela Odluku o osnivanju Komunalnog fonda opštine B.L. („Službeni glasnik Opštine B.L.“, broj 4/72) sa zadatkom prikupljanja i raspolaganja sredstvima za uređivanje građevinskog zemljišta koje obuhvata i pribavljanje zemljišta i rješavanje svih imovinsko pravnih pitanja koja su članom 20. pomenute odluke data u nadležnost Preduzeću za izgradnju B.L.

S obzirom na sve navedeno, a imajući u vidu da je Preduzeće za izgradnju, kao pravni prednik tužioca, Zavoda za izgradnju a.d. B.L, obavljalo stručne poslove za račun i u ime Komunalnog fonda opštine B.L, to se ne može smatrati da je predmetno zemljište stekao orginarnim, a ni derivativnim putem, zaključeno je da nije bilo osnova da se u korist tužioca uspostavi ranije vlasničko pravno stanje na predmetnom zemljištu u smislu odredbe člana 44. i 46. Zakona o građevinskom zemljištu.

Po ocjeni ovog suda ovakav zaključak i pravni stav tuženog je ispravan.

Odredbom člana 44 stav 1. Zakona o građevinskom zemljištu, propisano je da stupanjem na snagu ovog zakona, po sili zakona prestaje državno vlasništvo na građevinskom zemljištu, koje nije privedeno namjeni u skladu sa regulacionim planom, a u društveno, sada državno vlasništvo je prešlo na osnovu: a) Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta (“Službeni list FNRJ”, broj 52/58), b) Zakona o određivanju građevinskog zemljištu u određenim naseljima gradskog karaktera (Službeni list BiH“, broj 24/68), koji se odnosi na Opštine Banja Luka, Doboj, Rudo, Višegrad i Zvornik.

U stavu 2 propisano je da se na građevinskom zemljištu koje nije privedeno namjeni u skladu sa regulacionim planom, a u društveno, sada državno vlasništvo prešlo je na osnovu odluke Opštine, na kojem je prestalo državno vlasništvo na osnovu člana 96 Zakona o građevinskom zemljištu RS („Službeni glasnik RS“, broj 86/03), utvrdiće se prestanak državnog vlasništva i uspostavljanje ranijeg vlasničko-pravnog odnosa.

Iz naprijed navedene zakonske odredbe proizilazi da se prestanak državnog vlasništva i uspostavljanje ranijeg vlasničko pravnog odnosa utvrđuje na zemljištu koje je postalo društvena odnosno državna svojina na osnovu navedenih zakona odnosno odluka Opštine i koje nije privedeno namjeni u skladu sa regulacionim planom, a što nadalje, s obzirom da se radi uspostavljanju ranijeg vlasničko-pravnog odnosa, znači da se pravo vlasništva na tom zemljištu može utvrditi samo u korist ranijeg vlasnika tog zemljišta.

Sada važeći Zakon o građevinskom zemljištu, za razliku od ranijih zakonskih rješenja ne daje definiciju ranijeg vlasnika neizgrađenog građevinskog zemljišta s obzirom da stupanjem na snagu tog zakona građevinsko zemljište postaje privatna svojina, ali ona proizilazi iz odredbe člana 46 tog zakona koja propisuje da stupanjem na snagu ovog zakona, lice (raniji vlasnik), koje je u zemljišnim knjigama upisano kao nosilac privremenog prava korištenja, na neizgrađenom građevinskom zemljištu u društvenoj odnosno državnoj svojini postaje vlasnik tog zemljišta i svi drugi upisi u javnim evidencijama treba da se usklade sa stanjem u zemljišnoj knjizi ukoliko se ne dokaže suprotno, a društveno, sada državno vlasništvo nije pretvoreno u vlasništvo drugog lica.

Prema tome raniji vlasnik građevinskog zemljišta u društvenoj odnosno državnoj svojini je lice koje je u zemljišnoj knjizi upisano kao nosilac privremenog prava korištenja, a koje pravo je moglo pripasti samo licu koje je u času prelaska tog zemljišta u društvenu odnosno državnu svojinu imalo uknjiženo pravo svojine u zemljišnoj knjizi odnosno katastar nekretnina ili licu na koje je raniji vlasnik do dana prelaska građevinskog zemljišta u društvenu sada državnu svojinu, prenio pravo korištenja zemljišta na osnovu valjanog pravnog posla.

Predmetno zemljište je rješenjem Skupštine opštine B.L. broj 06/3-475-51/74 od 20.06.1974. godine dato Preduzeću za izgradnju B.L. radi izgradnje puta- Istočni tranzit u B.L. na osnovu kojeg rješenja se Preduzeće za izgradnju uknjižilo kao korisnik istog u zk. ul. br. 9817 k.o. B.L., a i stupilo u posjed istog. Navedeno zemljište, kako je to u istom rješenju i navedeno, je postalo društvena svojina na osnovu člana 3 Zakona o određivanju građevinskog zemljišta u gradovima i naseljima gradskog karaktera („Službeni list SFRJ“, broj 5/68) i rješenja Skupštine opštine B.L. br. 2292 od 27.09.1968. godine donesenog na osnovu pomenutog Zakona. Iz naprijed navedenog nesporno proizilazi da tužilac, odnosno njegov pravni prednik nema svojstvo ranijeg vlasnika predmetnog zemljišta, s obzirom da nije bio vlasnik istog u vrijeme kada je to zemljište postalo društvena svojina, već je u posjed istog stupio na osnovu navedenog rješenja o davanju tog zemljišta, zbog čega i ne ispunjava uslove iz naprijed navedene zakonske odredbe za uspostavljanje ranijeg vlasničko pravnog odnosa, kako je to ispravno utvrdio i tuženi, a i prvostepeni organ.

Prema tome, činjenice bitne za donošenje odluke u ovoj upravnoj stvari mogle su se na nesporan način utvrditi iz dokumentacije koja se nalazi u spisu, kako je to prvostepeni organ i učinio, pa nije bilo potrebe za provođenje posebnog ispitnog postupka koji zahtijeva tužilac. Takođe nije bilo ni obaveze za održavanje usmene rasprave, jer se u ovoj upravnoj stvari, kao stranka pojavljuje samo tužilac, kao podnosilac zahtjeva, a ni za provođenje uviđaja i vještačenja, u svrhu utvrđenja činjenice da li je predmetno zemljište privedeno namjeni, jer utvrđenje te činjenice nije od uticaja na ostvarivanje prava tužioca, s obzirom da nije raniji vlasnik predmetnog zemljišta. Iz tog razloga se i navodi istaknuti u tom pravcu ukazuju neosnovanim.

(Okružni sud u Banjoj Luci, broj 11 0 U 000453 08 U (raniji broj: 011-0-U-08-000 615) od 23.01.2009. godine)

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU SLOBODA I PRAVA ZAJEMČENIH USTAVOM

Član 55 u vezi člana 22 stav 1 tačka 5 Zakona o upravnim sporovima

Zahtjev za zaštitu Ustavom zajemčenih sloboda i prava povrijeđenih radnjom sudije se ne može podnijeti na osnovu odredbe člana 55 Zakona o upravnim sporovima, pa takav zahtjev treba odbaciti kao nedozvoljen.

Iz obrazloženja

Iz zahtjeva za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajemčenih Ustavom Republike Srpske, proizilazi da podnosilac zahtjeva O.Z. iz Banjaluke podnosi taj zahtjev zbog radnje sudije ... Osnovnog suda u ..., a koja mu u predmetu tog suda broj Rs-..., kako se to u zahtjevu navodi, nije dozvolila da kao punomoćnik u svojstvu advokata zastupa tužioca B. B., time što je ignorisala njegovu punomoć koja se nalazila u spisu, a što znači da je taj zahtjev za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajemčenih Ustavom Republike Srpske podnešen zbog nezakonite radnje sudije.

Odredbom člana 55 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 – u daljem tekstu: ZUS) je propisano da se zaštita sloboda i prava pojedinaca zajemčenih Ustavom osigurava i u slučaju ako su te slobode ili prava (osim povrede konačnim pojedinačnim aktom u smislu člana 53 ZUS-a) povrijeđeni radnjom službenog lica u republičkom organu uprave i republičkoj upravnoj organizaciji, organima jedinice lokalne samouprave, odnosno odgovornog lica u preduzeću, ustanovi ili drugom pravnom licu, koja vrše javna ovlašćenja, a kojom se protivno Ustavu, neposredno sprečava ili ograničava određenom pojedincu vršenje takve slobode ili prava, s tim da fizičko lice čija su prava i slobode ugroženi, zahtjev podnosi (u smislu člana 56 istog zakona) nadležnom okružnom sudu, pri čemu se zahtjev zbog nezakonite radnje može podnijeti sve dok radnja traje, kako je to i propisano članom 57 stav 1 istog zakona.

U konkretnom slučaju se radi o zahtjevu podnesenom protiv radnje sudije, ali sudije kao inokosni nosioci sudske vlasti, u tripartitnom ustavnom uređenju Republike Srpske nesporno i ne spadaju u krug lica obuhvaćenih pomenutim članom 55 ZUS-a, zbog čega se zahtjev za zaštitu Ustavom zajemčenih sloboda i prava povrijeđenih radnjom sudije i ne može podnijeti na osnovu te odredbe.

Odredbom člana 54 stav 2 ZUS-a je propisano da se podnošenje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajemčenih Ustavom, kao i rješavanje tog zahtjeva od strane suda, vrši shodnom primjenom odredaba ZUS-a koje se odnose na upravni spor, s tim da se o zahtjevu odlučuje rješenjem, a odredbom člana 22 stav 1. tačka 5 ZUS-a je propisano da će nadležni sud u svakom stadijumu postupka rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi da se radi o stvari u kojoj se po odredbama tog zakona ne može voditi upravni spor.

S obzirom na sve navedeno, budući da se predmetni zahtjev za zaštitu Ustavom zajemčenih sloboda i prava povrijeđenih radnjom sudije i ne može podnijeti na osnovu odredbe člana 55 ZUS-a, to je predmetni zahtjev, shodnom primjenom odredbe člana 22 stav 1. tačka 5 ZUS-a u vezi sa odredbom člana 54 stav 2 istog zakona, valjalo odbaciti kao nedozvoljen.

(Rješenje Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 011-0-Uz-08-000 004 od 11.9.2008. g.)

ZAHTJEV ZA ODLAGANJE IZVRŠENJA UPRAVNOG AKTA

Član 14. stav 4. u vezi člana 7. stav 1. i člana 15. Zakona o upravnim sporovima

Zahtjev za odlaganje izvršenja upravnog akta protiv kojeg nije podnešena tužba, se odbacuje kao nedozvoljen.

U konkretnom slučaju, tužilac „Univerzitet...“ zatražio je odlaganje izvršenja upravnog akta broj 05... od 12.05.2008. godine Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske. Međutim, protiv tog upravnog akta nije podnešena tužba, pa stoga i nisu bili ispunjeni uslovi, u smislu člana 14. stav 4. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 – u daljem tekstu ZUS) u vezi sa članom 7. stav 1. i članom 15. stav 1. istog zakona, da ovaj sud odlučuje o zahtjevu za odlaganje izvršenja tog upravnog akta, jer protiv tog upravnog akta i nije podnešena tužba.

Na drugačije odlučivanje ne može uticati činjenica da je tužilac u upravnom sporu koji se vodi pred ovim sudom pod brojem 011-0-U-...183 (na koji se u svom predmetnom zahtjevu i poziva) podnio tužbu protiv tuženog Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, radi poništenja rješenja tog tuženog broj 18.5... od 28.01.2008. godine, kojim su odbijene kao neosnovane žalbe „T... fakulteta“ i S. S. (fizičkog lica) iz Banjaluke, izjavljene protiv prvostepenog rješenja broj 05... od 20.12.2007. godine Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske – Odsjek Banjaluka (u daljem tekstu: Odsjek Banjaluka) kojim se u tački 1. dispozitiva, potvrđuje da je K. (S.) M. iz Banjaluke na dan 01.04.1992. godine bio nosilac stanarskog prava na stanu u Banjaluci u Ulici B. br. ..., nosioca prava raspolaganja i davaoca stana na korišćenje „T... fakulteta“, a u tački 2. dispozitiva dozvoljava K. (M.) M., sinu K. (S.) M., vraćanje u posjed tog stana, te u tački 3. dispozitiva utvrđuje prestanak prava privremenog korišćenja tog stana zakonitom privremenom korisniku S. S., koja stan koristi po osnovu ugovora o korišćenju stana zaključenog sa „Zavodom za izgradnju“ Banjaluka od 02.01.1996. godine, a u tački 4. dispozitiva utvrđuje da je zakoniti privremeni korisnik S. S. dužna stan vratiti u posjed K. (S.) M. u roku od 15 dana od dana prijema tog rješenja oslobođen od svih lica i svojih stvari, sve pod prijetnjom prinudnog izvršenja, s tim da nema pravo na alternativni smještaj. U tom upravnom sporu je ovaj sud i donio presudu pod brojem 011-0-U-...183 od 25.06.2008. godine kojom je tužba tužilje S. S. uvažena i osporeni akt poništen, a tužba tužioca „Univerziteta...“ odbačena kao podnešena od strane neovlašćenog lica u smislu člana 22. tačka 1. ZUS-a, jer „Univerzitet ...“ i nije imao u toj upravnoj stvari svojstvo stranke, već je to imao „T... fakultet“, pri čemu je u obrazloženju presude i navedeno da stoga i nije bilo potrebe da sud posebno odlučuje o zahtjevu tužioca „Univerziteta...“ za odlaganje izvršenja osporenog akta broj 18.05... od 28.01.2008. godine, a koji zahtjev je taj tužilac bio postavio u svojoj tužbi u predmetu ovog suda broj 011-0-U-... 183, a sa čim u vezi je, svojim dopisom od 17.04.2008. godine, taj tužilac i obavijestio sud da je u okviru žalbenog postupka tražio obustavu izvršenja, ali ne odgodu, rješenja broj 05... od 21.03.2008. godine kojim je odbijen zahtjev sadašnjeg korisnika stana, S. S. (a ne „Univerziteta ...“), za odlaganje izvršenja rješenja Odsjeka Banjaluka broj 05... od 20.12.2007. godine, koje je indirektno u vezi sa tom tužbom, budući da su oba pomenuta akta, kako osporeni akt broj 18.05... od 28.01.2008. godine a tako i akt broj 05... od 21.03.2008. godine kojim je odbijeno odlaganje rješenja o izvršenju, u vezi sa istim prvostepenim rješenjem Odsjeka Banjaluka broj 05... od 20.12.2007. godine, iako je osporeni akt donio tuženi kao drugostepeni organ, a akt broj 05... od 21.03.2008. godine donio prvostepeni organ – Odsjek Banjaluka, koji akt je i izvršen dana 27.03.2008. godine u 10,00 časova pokušajem mirnog administrativnog izvršenja, ali je deložacija odložena.

S obzirom na sve navedeno, kako protiv upravnog akta broj 05... od 12.05.2008. godine Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, čije je odlaganje izvršenja „Univerzitet ...“ zatražio svojim predmetnim zahtjevom, i nije podnešena tužba pred ovim sudom, to se predmetni zahtjev „Univerziteta ...“ za odlaganje izvršenja tog upravnog akta, ukazuje kao nedozvoljen, pa ga je stoga i valjalo odbaciti, primjenom člana 6. (rečenica prva) u vezi člana 22. ZUS-a.

(Rješenje Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 011-0-V-08-000 215 od 17.06.2008. g.)

RJEŠENJE O ISTOJ STVARI

Član 248 stav 1 tačka 2 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02 i 87/07 u vezi člana 28 stav 1 Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/06)

Pravno je nedopušteno da postoje dva različita rješenja o istoj upravnoj stvari.

Osporenim aktom poništeno je po pravu nadzora rješenje Republičke uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove, Područne jedinice P. (u daljem tekstu: Područna jedinica P.) broj 35-473-2-162/07 od 04.09.2007. godine.

Sud je našao da je osporeni akt zakonit.

Odredbom člana 248 stav 1 tačka 2 ZOUP-a, propisano je da rješenje koje je konačno u upravnom postupku organ će poništiti po pravu nadzora ako je u istoj stvari ranije doneseno pravosnažno rješenje kojim je ta upravna stvar drukčije riješena.

Iz naprijed navedenog činjeničnog stanja proizilazi da je predniku tužiteljice, navedenim rješenjem SO-e P. iz 1966. godine, ekspropisano zemljište koje je ponovo pomenutim rješenjem prvostepenog organa tužene iz 2007. godine ekspropisano, čime se tužba tužiteljice ukazuje neosnovanom. Naime, kako je predniku tužiteljice u postupku eksproprijacije određena i naknada za ekspropisano zemljište i kako je imenovani u zemljišnim knjigama nadležnog suda, upisan kao nosilac prava trajnog korištenja na nekretninama koje su mu ustupljene za ekspropisano zemljište, to sud nalazi da su neosnovani navodi tužbe da navedeni ugovor o ustupanju gradskog zemljišta na korištenje iz 1966. godine nikada nije ispunjen. Naime, da je pomenuti ugovor pravno validan i da je prednik tužiteljice sa ustupljenim zemljištem raspolagao kao titulus navedenog prava govori i činjenica, a koju tužiteljica sama navodi u tužbi, da je imenovani putem navedenog ugovora, ustupljene nekretnine dao na korištenje SIZ-u za stambene poslove i komunalne djelatnosti P. Slijedom navedenog, a kako je pomenutim rješenjem Područne jedinice P. iz 2007. godine izvršena eksproprijacija jednom već ekspropisanog zemljišta, po ocjeni ovog suda, isto rješenje je doneseno u istoj upravnoj stvari kojim je ta upravna stvar već ranije riješena pravosnažnim rješenjem, pa sud nalazi da je tužena, shodno navedenoj zakonskoj odredbi, pravilno postupila kada je osporenim aktom poništila po pravu nadzora navedeno rješenje Područne jedinice P. koje je kasnije doneseno, a ostavila na snazi ranije doneseno rješenje koje je pravosnažno, a iz razloga jer je pravno nedopušteno da postoje dva različita rješenja o istoj upravnoj stvari.

(Okružni sud u Banjoj Luci, broj 11 0 U 001 374 od 23.09.2009. godine)

PRIZNAVANJE STRANE VISOKOŠKOLSKJE DIPLOME

Član 6 stav 1 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 85/06) i 30/07 u vezi sa odredbom člana 1 Konvencije o priznavanju kvalifikacija visokoškolskog obrazovanja u evropskoj regiji (Lisabon 1997. godina)

Priznanje (međunarodne) visokoškolske diplome stečene na stranoj visokoškolskoj ustanovi može se odobriti samo ako je visokoškolska ustanova priznata od strane nadležnih organa države u kojoj se ustanova nalazi.

Osporenim aktom odbija se zahtjev tužioca za priznavanje strane visokoškolske diplome stečene 13.06.2003. godine na visokoškolskoj ustanovi Slavânskij Gumanitarnj University, Mežnacionalnoj Gumanitarnh akademije nauka Estessmtvenn njih. Princes Šerbatovh, Moskva, Ruska Federacija kojom je dobio akademsko stručno zvanje diplomirani menadžer iz uže naučne oblasti Integralni marketing menadžment, kao diplome o stečenom visokom obrazovanju u Republici Srpskoj koja se izdaje nakon završenog studija za sticanje akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija.

Iz podataka spisa predmeta proizilazi da je tužilac dana 07.08.2007. godine podnio tuženom, na propisanom obrascu, zahtjev za priznavanje strane visokoškolske diplome radi zaposlenja u Bosni i Hercegovini, u kojem je zatražio da mu se prizna stručna sprema stečena na visokoškolskoj ustanovi Славянски Гуманитарный Университет, Межнациональной Академии Гуманитарных у Естессмтвенных Наук им. Князей Шербатовых, Москва, Руская Федерация na kojoj je stekao zvanje „diplomirani menadžer iz uže naučne oblasti Integralni marketing menadžment“.

Rješavajući po navedenom zahtjevu, tuženi organ je osporenim aktom isti odbio kao neosnovan, uz obrazloženje da ne postoje materijalno pravne pretpostavke za priznavanje strane visokoškolske diplome predviđene pozitivnim materijalno pravnim propisima Republike Srpske i Konvencijom o priznavanju kvalifikacija visokoškolskog

obrazovanja u evropskoj regiji zaključenoj (Lisabon 1997. godina), s obzirom da je u članu 1 Konvencije propisano da se pod institucijom visokoškolskog obrazovanja, podrazumijeva ustanova koja pruža visokoškolsko obrazovanje i koju priznaje nadležni organ strane učesnice da pripada njenom sistemu visokoškolskog obrazovanja. U dokaznom postupku pribavljeni su zvanični podaci od ENIC kancelarije Ruske Federacije, te utvrđeno da pomenuta visokoškolska ustanova nije akreditovana ustanova koja ima ovlaštenje nadležnog državnog organa da izdaje visokoškolske diplome, odnosno nije dio sistema visokoškolskog obrazovanja u toj zemlji u smislu pomenutog člana 1 Konvencije, zbog čega je u skladu sa čl. 132 Zakona o visokom obrazovanju RS i članom 8 stav 3 Pravilnika o sastavu i načinu rada komisije za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, odlučeno kao u dispozitivu.

Sud je odbio tužbu kao neosnovanu nalazeći da je osporeni akt zakonit.

Naime, odredbom člana 6 stav 1 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 85/06 i 30/07) data je definicija i propisano da je, u smislu ovog zakona, visoko obrazovanje, obrazovanje nakon srednje stručne sprema koje vodi do međunarodno priznatog stepena visokog obrazovanja. Uslovi za međunarodno priznanje stečenog stepena visokog obrazovanja propisani su odredbom čl. 1 Konvencije (Lisabon 1997. godine) koja propisuje da se pod institucijom visokoškolskog obrazovanja podrazumijeva institucija koja pruža visoko-školsko obrazovanje i koju priznaje nadležni organ strane ugovornice da pripada njenom sistemu visokoškolskog obrazovanja, što bi nadalje značilo da se međunarodno priznanje stečene visokoškolske diplome može odobriti samo ukoliko je diploma stečena na visokoškolskoj ustanovi priznatoj od strane nadležnih organa države u kojoj se ta ustanova nalazi.

Kako iz napred navedenog činjeničnog utvrđenja nesporno proizilazi da je tuženi na osnovu podataka pribavljenih od strane ENIC/NARIC mreže čija je članica BiH, a i Ruska Federacija, kao i podataka Nacionalnog informacionog centra za akademsko priznavanje i mobilnost Ruske Federacije, utvrdio da predmetna visokoškolska ustanova nije akreditovana i nije državno priznata institucija za izdavanje diploma za sticanje visoke sprema, to je i tuženi ispravno zaključio da nisu ispunjeni uslovi iz napred navedenih odredaba Zakona i Konvencije za priznavanje diplome stečene u toj ustanovi, a u svrhu zaposlenja, pa je tužbu valjalo odbiti kao neosnovanu pozivom na član 31 stav 1 i 2 Zakona o upravnim sporovima.

(Okružni sud u Banjoj Luci, broj 011-0-U-08-000 471 od 18.09.2008. godine)

PRAVO NA UČEŠĆE U POSTUPKU

Član 131 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku

(„Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02 i 87/07)

U postupku kontrole zakonitosti upisa i školovanja studenata, provedenom od strane prosvjetne inspekcije, studenti imaju pravo da učestvuju u postupku i izjasne se na okolnosti predmetne upravne stvari, s obzirom da se rješenjem inspektora o otklanjanju nepravilnosti zadire u njihova prava i interese.

Osporenim aktom odbijen je kao neosnovan prigovor tužioca izjavljen protiv rješenja Republičke prosvjetne inspekcije od 03.02.2007. godine, kojim je tužiocu naređeno da u roku od 15 dana poništi Program prekvalifikacije i dokvalifikacije vojnih lica, zatim poništi upis u peti semestar školske 2005/06. godine i sve posledice koje je upis proizveo za određena lica. Dalje je naređeno da se u „Službenom glasniku Republike Srpske“ oglase ništavim uvjerenja o završenom osnovnom studiju koja su, licima taksativno nabrojanim u prethodnom stavu, izdata od strane Fakulteta u toku 2006. godine, te da se u sredstvima javnog informisanja oglasi nevažećim obavještenje o početku rada odjeljenja tužioca na Palama, Zvorniku i Nevesinju.

Blagovremenom tužbom tužilac osporava zakonitost donesenog akta i isti pobija zbog povrede pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Tužilac se poziva na činjenicu da je, u saradnji sa nevladinim organizacijama GESO-Gessellschaft für die Entwicklung Südosteuropas e.V. iz Nürnberga i Multilateralnom akademijom MLA iz Dortmunda razvio Program prekvalifikacije, koji program je usvojen na Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta, sa datom saglasnošću Senata Univerziteta, sa napomenom da se isto zasniva na tumačenju odredaba članova 32, 33, 34 i 43 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 85/06). Dalje navode da pomenuti Program ima status „diferencijalnog programa“ za sticanje odgovarajućih visokoškolskih stručnih zvanja, a suštinski predstavlja vanredne studije, gdje je bitna samo suština sadržaja Programa i način izvođenja istog. Zatim navodi da nije mogao izvršiti sravnjivanje sadržaja nastavnih programa za pojedinačne predmete u skladu sa članom 37 Statuta, nego je prilikom prevazilaženja pomenutog nedostatka primijenio uobičajenu praksu u zemljama NATO-a, odnosno bezuslovno priznao isprave o prethodno stečenom obrazovanju. Predlaže da se tužba uvaži i poništi prvostepeno i drugostepeno rješenje tuženog.

Zainteresovana lica u predmetnoj upravnoj stvari su dostavila odgovor na tužbu, pridružujući se već iznijetim tužbenim navodima od strane tužioca, sa prijedlogom da sud naloži fakultetu da izvrši uvid u dosije svakog studenta, te utvrdi način upisa i sticanja diplome svakog studenta, jer postoje razlike u pogledu ispunjavanja uslova i načina polaganja ispita, te da se naloži fakultetu da zainteresovanim licima nadoknadi materijalnu i nematerijalnu štetu.

Sud je razmatrajući tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 – u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane i zainteresovanih lica, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, tužbu uvažio i poništio osporeni akt iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizilazi da je dana 12, 14, 20, 21. i 22. 12. 2006. godine izvršen inspekcijski pregled na Fakultetu, kojom prilikom su utvrđene već iznesene nepravilnosti, te su iste zapisnički konstatovane.

Pomenuti zapisnik je bio osnov donošenja prvostepenog rješenja broj od 03.02.2007. godine, kojim je naređeno tužiocu da u roku od 15 dana poništi Program prekvalifikacije i dokvalifikacije vojnih lica, poništi upis u peti semestar školske 2005/06 godine i sve posledice koje je upis proizveo za lica navedena dispozitivom osporenog akta, zatim u „Službenom glasniku Republike Srpske“ oglasi ništavim uvjerenja o završenom osnovnom studiju, koja su poimenično navedenim licima izdata od strane tužioca u toku 2006. godine, te u sredstvima javnog informisanja oglasi nevažećim obavještenje o početku rada odjeljenja tužioca na Palama, Zvorniku i Nevesinju.

Rješavajući po prigovoru, tuženi je isti odbio kao neosnovan sa obrazloženjem da je prvostepeni organ u provedenom postupku potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, pravilno ocijenio dokaze, te na osnovu istih izveo pravilne zaključke, postupio u skladu sa svojim ovlaštenjima i dužnostima iz člana 5 Zakona o prosvjetnoj inspekciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 26/93) naredio mjere i dao rok za njihovo izvršenje u skladu sa odredbama 6 istog zakona, te pravilno primijenio materijalni propis, zbog čega je na osnovu člana 225 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02 i 87/07- u daljem tekstu ZOUP-a) i riješio kao u dispozitivu osporenog akta.

Odredbom člana 38 ZOUP-a je propisano da je stranka u upravnom postupku lice, po čijem zahtjevu je pokrenut postupak ili protiv koga se vodi postupak ili koje radi zaštite svojih prava i pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku. Nesumnjivo je da posljedice koje proističu iz rješenja prvostepenog organa neposredno pogađaju sva poimenično navedena lica, te da isti nesumnjivo imaju pravni interes da učestvuju u tom postupku i brane svoja prava i interese. Ovo pravo je imenovanima zagarantovano članom 9 ZOUP-a, prema kojem se stranci mora pružiti mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima važnim za donošenje odluke, kao i članom 131 stav 1 ZOUP-a prema kojem stranka ima pravo da učestvuje u ispitnom postupku, da daje potrebne podatke i brani svoja prava i

pravne interese, te da organ neće donijeti rješenje prije nego što stranci pruži mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima na kojima treba da se zasniva rješenje.

Prema tome, može se zaključiti da je u ovoj fazi upravnog postupka došlo do povrede pravila postupka „načela saslušanja stranke“ jer zainteresovanim licima u upravnom postupku nije omogućeno da učestvuju u istom, da brane svoja prava i pravne interese, da se izjasne o činjenicama i okolnostima na kojima treba da se zasniva rješenje.

Na osnovu naprijed navedenog, a po ocjeni ovog suda prvostepeno rješenje je doneseno uz povredu pravila postupka, to su ostvareni razlozi iz člana 10 stav 1 tačka 4 ZUS-a za poništenje osporenog akta, zbog čega se tužba tužioca uvažava i osporeni akt poništava na osnovu člana 31 stav 1 i 2 istog zakona, kako je to sud odlučio u stavu 1 izreke presude.

(Iz obrazloženja presude Okružnog suda Banja Luka broj: 011-0-U-07-000 380 od 22.09.2008. g)

PRAVNO DEJSTVO ODLUKA USTAVNOG SUDA REPUBLIKE SRPSKE

Član 69 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 29/94, 23/98 i 97/04)

Zakoni, drugi propisi i opšti akti koji na osnovu odluke suda prestaju da važe ne mogu se primjenjivati na odnose koji su nastali prije objavljivanja odluke suda, ako do toga dana nisu pravosnažno riješeni, slijedom čega proizilazi da iako je tužilac podnio zahtjev u vrijeme kada je odredba člana 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju bila na snazi, ta odredba se u konkretnoj upravnoj stvari ne može primijeniti, obzirom da postupak po zahtjevu tužioca nije pravosnažno riješen prije donošenja odluke Ustavnog suda Republike Srpske, kojom je utvrđeno da pomenuta odredba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske.

Osporenim aktom odbija se žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Filijala B.L. br. 1025069953 od 14.02.2008.godine, kojim se u stavu 1 dispozitiva tužiocu priznaje pravo na starosnu penziju počev od 29.07.2005.godine u iznosu od 163,43 KM, a u stavu 2 dispozitiva odbija zahtjev tužioca za priznavanje prava na starosnu penziju za period od 02.03.2004.godine do 28.07.2005.godine.

Tužilac u tužbi ističe da mu je rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Područna služba u Z. br. 0662190 od 07.05.2008. godine priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije u iznosu od 263,70 kuna mjesečno, počev od 01.11.2003.godine, koju je ostvario za penzijski staž od 6 godina i 8 dana, a da prvostepeni organ, Filijala B.L. donosi rješenje koje sadrži niz nezakonitosti koje se ogledaju u tome da mu nije priznat staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem a koji je ostvario kao zaposlenik u preduzeću “R.” B.L., zatim da mu nije priznat “privatni staž”, iako je uplaćivao doprinose preko Opštine B.L., koje je prestao da uplaćuje 1991.godine, jer je od 1991. do 1995. godine bio učesnik u ratu, ali da mu to učešće nije priznato (zbog čega još uvijek vodi spor protiv Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske). Nadalje, smatra da prvostepeni organ u svom rješenju na nezakonit način prilikom obračuna penzije uzima prosjek plata i osnovica iz 2004.godine, iako je on prestao sa radom 1991.godine. Pored navedenog ističe i da ima 70 godina, da je u teškoj materijalnoj situaciji te da je više puta bezuspješno pokušao da ostvari svoja prava koja mu po zakonu pripadaju, pa predlaže da mu sud ta prava prizna, s tim da nije stavio određen prijedlog u odnosu na osporeni akt.

Sud je razmatrajući tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30 Zakona o upravnim sporovima, („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 109/05-u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, tužbu uvažio i poništio osporeni akt iz sljedećih razloga:

Prvostepenim rješenjem, koje sa osporenim aktom čini pravno jedinstvo, u stavu 1 dispozitiva tužiocu se priznaje pravo na starosnu penziju počev od 29.07.2005.godine u iznosu od 163,43 KM, a u stavu 2 dispozitiva odbija zahtjev tužioca za priznavanje prava na starosnu penziju za period od 02.03.2004. godine do 28.07.2005. godine. Iz obrazloženja tog rješenja proizilazi da su ispunjeni uslovi da se tužiocu prizna pravo na starosnu penziju shodno odredbama člana 233 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju-prečišćen tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 106/05 i 20/07-u daljem tekstu Zakon o PIO-prečišćen tekst), bez izmjena i dopuna tog zakona objavljenih u "Službenom glasniku Republike Srpske" broj 33/08, pa je penzijski osnov utvrđen shodno odredbi člana 77 do 87 Zakona o PIO-prečišćen tekst i isti predstavlja prosječan iznos neto plata tužioca za period počev od 1970. godine do dana ostvarivanja prava, doveden na nivo plata u 2004. godini kao godini koja prethodi godini u kojoj je tužilac stekao pravo na penziju i iznosi 340,48 KM, pa prema ukupnom penzijskom stažu od 22 godine 3 mjeseca i 9 dana penzija je određena u visini od 48 % od penzijskog osnova i iznosi 163,43 KM. Za odluku u stavu 2 dispozitiva tog rješenja dato je obrazloženje da je neosnovan zahtjev tužioca za priznavanje prava na starosnu penziju u periodu od 02.03.2004. do 29.07.2005. godine jer je u vrijeme podnošenja zahtjeva tužioca bila na snazi odredba člana 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 40/02, 47/02 i 110/03), pa kako je dana 29.07.2005.godine stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 67/05), kojim je ta odredba brisana, to je tužiocu i priznato pravo na starosnu penziju počev od 29.07.2005.godine.

U predmetnoj upravnoj stvari nesporno je da je u vrijeme podnošenja zahtjeva tužioca tj. 01.04.2004.godine na snazi bila odredba člana 140 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojom je bilo propisano da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja osiguraniku koji je sam obveznik plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i koji nije izmirio obaveze po osnovu doprinosa, pripadaju od prvog narednog dana poslije uplate svih doprinosa i izmirenja drugih obaveza koje su nastale zbog neplaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Međutim, odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-103/02 od 27.02.2006.godine, objavljenoj u "Službenom glasniku Republike Srpske" broj 26/06, utvrđeno je da član 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, u vrijeme važenja nije bio u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske. Kod takve situacije, prvostepeni, a i tuženi organ, nisu mogli odbiti zahtjev tužioca za priznavanje prava na starosnu penziju za period od 02.03.2004.godine do 28.07.2005.godine pozivajući se na odredbe člana 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, obrazlažući da je ista važila u vrijeme podnošenja zahtjeva tužioca. Ovo iz razloga što je odredbom člana 69 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske-prečišćen tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 54/05) propisano da zakoni, drugi propisi i opšti akti koji na osnovu odluke suda prestaju da važe i ne mogu se primjenjivati na odnose koji su nastali prije objavljivanja odluke suda, ako do toga dana nisu pravosnažno riješeni, slijedom čega proizilazi da, bez obzira što je tužilac podnio zahtjev u vrijeme kada je pomenuta odredba člana 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju bila na snazi, ta odredba se ne može primijeniti u konkretnoj upravnoj stvari, obzirom da postupak po zahtjevu tužioca i nije pravosnažno riješen prije donošenja pomenute odluke Ustavnog suda Republike Srpske.

Iz navedenog proizilazi da je prilikom donošenja osporenog akta tuženi organ pogrešno primjenio materijalno pravo, pa je ostvaren razlog iz člana 10 tačka 2 ZUS-a pa se tužba tužioca uvažava i osporeni akt poništava, a na osnovu odredbe člana 31 stav 1 i 2 ZUS-a.

(Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 11 0 U 000 366 08 U od 24.10.2008. g)

POJAM STRANKE

Član 38 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02 i 87/07)

Da bi neko lice moglo imati svojstvo stranke u upravnom postupku, potrebno je postojanje određene veze lica sa predmetom postupka, odnosno postojanje izvjesnih prava ili pravnih interesa u konkretnoj stvari.

Osporenim aktom, a rješavajući po žalbi zainteresovanog lica poništeno je rješenje Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Područne jedinice Gradiška od 10.10.2006. godine i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje. Ovim rješenjem je dozvoljen upis prava svojine u Knjigu uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža sa 1/1 dijela u korist tužioca u List uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža broj ... k.o. G. i to poslovni prostor u državnoj svojini, ukupne korisne površine od ... m² izgrađene na k.č. broj ... k.o. G.

Tužilac u tužbi navodi da je drugostepeni organ vodio postupak po žalbi, a da prethodno nije saglasno članu 244 stav 1 ZOUP-a cijenio pravne pretpostavke za ulaganje žalbe, odnosno da li je žalilac ovlašteno lice za ulaganje žalbe čime je postupio suprotno citiranim odredbama zakona, a drugostepeni organ na 3 stranici obrazloženja rješenja kao usputno i šturo je naveo da je “iz navedenog našao da podnosilac žalbe ima svojstvo zainteresovanog lica” te mu saglasno odredbama člana 38 ZOUP-a dao svojstvo stranke u postupku i omogućio učešće, a da nije obrazloženo iz čega je to postupajući organ našao i postupao po žalbi lica koje apsolutno nema legitimitet za postupanje. Da bi stranka imala legitimitet za postupanje u određenoj pravnoj stvari mora biti subjekat građansko-pravnog odnosa iz koga proizilazi sporna situacija, a podnosilac žalbe nije imao legitimitet za podnošenje žalbe iz razloga što nije bio učesnik pravnog posla-zaključenja kupoprodajnog ugovora, jer isti nije vlasnik predmetnog poslovnog prostora, a buduća “denacionalizacija” na koju tužilac vjerovatno računa i na čemu zasniva svoju legitimaciju, a za koju nije izvjesno da li će se i kada ostvariti ne predstavlja dovoljan osnov za postojanje pravnog interesa za podnošenje žalbe. Zbog navedenog tužilac smatra da je žalbu trebalo odbaciti kao izjavljenu od neovlaštenog lica, te predlaže da se tužba uvaži i poništi osporeni akt i predmet vrati na ponovni postupak ili da se donese rješenje kojim se dozvoljava upis prava svojine.

Zainteresovano lice je dostavilo odgovor na tužbu u kome navodi da osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cjelosti, da se njegova legitimacija temelji na članu 1 tačka 1 Protokola Evropske konvencije za ljudska prava, prava na zaštitu imovine i to prema odlukama Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, da nije uopšte bitno za postojanje legitimeteta za pokretanje postupka da je isto lice subjekt građansko-pravnog odnosa kako se to navodi u tužbi niti je odlučujuće što isti nije bio “učesnik pravnog posla-zaključenja kupoprodajnog ugovora”, a da je bitno da lice ima pravni interes da svojim postupanjem zaštiti svoje pravo, te predlaže da se tužba odbije sa zahtjevom za naknadu troškova postupka.

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je tužilac podnio zahtjev prvostepenom organu tuženog za upis poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža u Knjigu uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža.

Postupajući po zahtjevu tužioca prvostepeni organ je donio rješenje od 10.10.2006. godine kojim je dozvoljen upis prava svojine u Knjigu uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža sa 1/1 dijela u korist tužioca.

Rješavajući o žalbi izjavljenoj od strane zainteresovanog lica tuženi je donio osporeni akt, navodeći u obrazloženju da je prvostepeni organ pogrešno utvrdio da je dostavljeni ugovor o prodaji predmetnog poslovnog prostora pravni osnov za sticanje prava svojine, jer je članom 2 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju knjige uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 60/05) propisano

da poslovne zgrade, poslovne prostorije i garaže u državnoj svojini koje su prodane u skladu sa Zakonom o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 98/04) kao i one za koje postoji pravni osnov za sticanje prava svojine na drugi način, a nisu upisane u zemljišnu knjigu odnosno druge javne evidencije o nekretninama i pravima na njima upisuju se u Knjigu uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža. U konkretnoj stvari predmetni poslovni prostor prodat je po osnovu kupoprodajnog ugovora zaključenog 2003. godine, a Zakon o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža je stupio na snagu 20.11.2004. godine, iz čega proizilazi da isti nije zaključen u skladu sa navedenim zakonom, pa kod takvog stanja stvari zaključen ugovor, na osnovu koga je prvostepeni organ donio rješenje kojim dozvoljava upis prava svojine u Knjigu uložениh ugovora na predmetnim nekretninama u korist tužioca ne predstavlja pravni osnov za sticanje prava svojine u smislu odredbe člana 2 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Knjige uložениh ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža, zbog čega su ostvareni razlozi iz člana 227 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, da se osporeno rješenje poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, te je takođe navedeno da u konkretnom slučaju podnosilac žalbe ima svojstvo zainteresovanog lica u smislu člana 38 Zakona o opštem upravnom postupku, koji radi zaštite svojih prava i interesa ima pravo da učestvuje u postupku pa je time ocijenjeno da je žalba zainteresovanog lica osnovana.

Članom 38 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 13/02 i 87/07) je propisano da je stranka lice po čijem je zahtjevu pokrenut postupak ili protiv koga se vodi postupak, ili koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku.

Dakle, da bi neko lice moglo učestvovati u svojstvu stranke u upravnom postupku potrebno je da postoje određeni uslovi, a jedan od njih je stvarna ili stranačka legitimacija, tj. postojanje određene veze lica sa konkretnim predmetom prema kome se vodi upravni postupak, što znači da fizička ili pravna lica moraju imati izvjesna prava odnosno pravni interes u konkretnoj upravnoj stvari. Zainteresovano lice je stranka koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku. Stvarna ili stranačka legitimacija predstavlja uslov koji mora biti ispunjen da bi jedno lice se moglo pojaviti kao stranka u upravnom postupku u konkretnoj upravnoj stvari. Stranačka legitimacija označava da mora postojati naročit odnos između jednog lica i konkretnog predmeta postupka tj. da fizičko ili pravno lice ima izvjesna prava ili pravom obezbjeđen interes u konkretnoj upravnoj stvari.

Podnosilac žalbe nije subjekt građansko-pravnog odnosa, predmetnog ugovora o prodaji poslovnog prostora, jer je isti zaključen između AD "..." kao prodavca i tužioca kao kupca, pa shodno ovome legitimisan za ulaganje žalbe u predmetnoj upravnoj stvari bi bio drugi učesnik građansko-pravnog odnosa, raniji vlasnik predmetnog poslovnog prostora, jer je na osnovu predmetnog ugovora o prodaji poslovnog prostora kao pravnog osnova po zahtjevu tužioca pokrenut ovaj upravni postupak.

Na osnovu napred navedenog može se zaključiti da podnosilac žalbe nema stranačku legitimaciju za ulaganje žalbe, jer upravnim aktom mu nije povrijeđeno neko pravo ili neposredan lični interes zasnovan na zakonu. Podnosilac žalbe, tek kada bi se u postupku vraćanja nacionalizovane imovine u svojinu ranijeg vlasnika odnosno njegovom pravnom sledniku, utvrdilo da se predmetni poslovni prostor njemu treba vratiti u svojinu, bi stekao relevantan pravni interes zasnovan na zakonu za ostvarivanje svojih prava. Podnosilac žalbe vjerovatno računa i na čemu zasniva svoju legitimaciju jeste "denacionalizacija" koja je bila regulisana Zakonom o vraćanju oduzetih nepokretnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 21/96) koji zakon je međutim proglašen nevažećim Odlukom Visokog predstavnika za BiH od 30.8.2000. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 31/00) pa za sada, dok eventualno novi zakon u predmetnoj oblasti ne bude donesen to podnosilac žalbe s obzirom na sada važeće propise nema legitimaciju za izjavljivanje žalbe u predmetnoj upravnoj stvari.

Prema tome, da bi stranka mogla da izjavi žalbu, treba da ispunjava uslov u pogledu stranačke legitimacije pod kojim se podrazumijeva poseban odnos stranke prema konkretnoj upravnoj stvari. U predmetnoj upravnoj stvari podnosilac

žalbe nije bio legitimisan za podnošenje iste, pa je drugostepeni organ propustio da pravilnom primjenom navedenih zakonskih odredbi, žalbu odbaci kao izjavljenu od neovlašćenog lica.

Na osnovu naprijed navedenog donošenjem osporenog akta su ostvareni razlozi iz člana 10 tačka 4 ZUS-a, pa je otuda tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlašćenja iz člana 31 stav 1 i 2 istog zakona.

(Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 011-0-U-07-000 748 od 13.03.2008. g.)

OGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM

(Član 252 tačka 1 Zakona o opštem upravnom postupku)

Lice koje nije učestvovalo u upravnom postupku i o čijim pravima i pravnim interesima nije odlučivano u upravno postupku nije ovlašćeno da podnese prijedlog za oglašavanje rješenja ništavim u smislu člana 253 stav 1 ZOUP-u, pa taj prijedlog treba odbaciti kao podnesen od neovlašćenog lica.

Osporenim aktom odbijen je zahtjev tužiteljice za oglašavanje ništavim rješenja broj 26.3.10/173-1806/07 od 10.12.2007. godine Republičke uprave za inspekcijske poslove Odjeljenja P, a tim rješenjem je naloženo poslodavcu „Belavista“ d.o.o. iz Laktaša, ul. Karađorđeva bb, da utvrdi nedostatke u vezi prestanka radnog odnosa radnika D. S.

Protiv donesenog rješenja tužiteljica je blagovremeno podnijela tužbu kojom osporava zakonitost donesenog akta zbog toga što tuženi nije uvažio zahtjev tužiteljice da se osporeno rješenje oglasi ništavim, a iz razloga što je isti donio nenadležni organ. Tužiteljica smatra da K. B. u svojstvu inspektora rada nije bila nadležna za donošenje rješenja broj 26.3.10/173-1806/07 od 10.12.2007. godine, jer je inspektorat organizovan teritorijalno po odjeljenjima. Pravo i dužnost organa koji odlučuje u kakvoj upravnoj stvari da pazi na svoju stvarnu i mjesnu nadležnost koja nadležnost je uređena propisima o političko-teritorijalnoj podjeli i propisima o organizaciji pojedinih organa kako je to regulisano članom 17 Zakona o opštem upravnom postupku. Pošto je Republička uprava za inspekcijske poslove teritorijalno organizovana to Republički inspektor rada, Odjeljenje P. B. K. nije bila mjesno nadležna za vršenje inspekcijskog pregleda na području mjesne nadležnosti Odjeljenja Banja Luka, pa smatra da je rješenje čije oglašavanje ništavim traži da je donio nenadležni organ. Predlaže da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, te obaveže tuženi na naknadu štete nastale obustavljanjem isplate plata u iznosu od 20% u trajanju od 3 mjeseca sa zakonskom kamatom i troškovima postupka.

Sud je razmotrajući tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 – u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane kao i cjelokupne spise ovopredmetne upravne stvari tužbu odbio kao neosnovanu iz sljedećih razloga:

Prema odredbi člana 252 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 13/02 i 87/07- u daljem tekstu: ZOUP). propisano je da se ništavim oglašava rješenje: 1. koje u upravnom postupku doneseno u stvari iz sudske nadležnosti ili u stvari u kojoj se uopšte ne može rješavati u upravnom postupku; 2. koje bi svojim izvršenjem moglo prouzrokovati neko krivično djelo kažnjivo po krivičnom zakonu; 3. čije izvršenje nije moguće; 4. koje je donio organ bez prethodnog zahtjeva stranke, a na koje stranka nije naknadno, izričito ili prećutno pristala i 5. koje sadrži nepravilnosti koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti. U smislu člana 253 stav 1 ZOUP-a rješenje se može u svako doba oglasiti ništavim po službenoj dužnosti, po prijedlogu stranke ili javnog tužioca.

Prije svega sud zapaža da podnosilac zahtjeva R. N. Republički inspektor rada za oglašavanje rješenja broj 26.3.10/173-1806/07 od 10.12.2007. godine, a kojim je naloženo poslodavcu „Belavista“ d.o.o. iz Laktaša, ul. Karađorđeva bb, da otkloni nepravilnosti u vezi prestanka radnog odnosa radnika D. S., nije bila u upravnom postupku stranka, jer se nije odlučivalo o njenim pravima ili pravnim interesima u smislu člana 38 ZOUP-a, već je

postupala kao ovlašteno lice Republičke uprave za inspekcijske poslove. Zato imenovana po ocjeni ovog suda nije bila legitimisana za podnošenje zahtjeva za proglašenje rješenja ništavim u smislu član 253 stav 1 ZOUP-a. Stoga je tuženi trebao zahtjev imenovane odbaciti, jer je podnesen od neovlaštenog lica. Međutim, s obzirom da je tuženi rješenjem odbio zahtjev imenovane za oglašavanje rješenja broj 26.3.10/173-1806/07 od 10.12.2007. godine ništavim, pa kako su posljedice odbacivanja i odbijanja zahtjeva de facto iste to ovakvo postupanje tuženog ne predstavlja osnov za uvažavanje tužbe i poništenje osporenog akta.

Inače rješenje se može oglasiti ništavim iz razloga sadržanog u tački 1 člana 252 ZOUP-a samo zbog tzv. apsolutne stvarne nenadležnosti koja postoji onda kada je rješenje u upravnom postupku doneseno u stvari iz sudske nadležnosti ili u stvari o kojoj se uopšte ne može rješavati u upravnom postupku. Povrede druge vrste nadležnosti kao i povreda mjesne nadležnosti ne čini akt ništavim. Šta više u konkretnoj pravnoj stvari Republički inspektor rada je bio stvarno nadležan za vršenje inspekcijskog nadzora nad radom i poslovanjem poslodavca „Belaviste“ d.o.o. iz Laktaša, u pogledu zakonitosti prestanka rada zaposlene radnice Sklančec Dijane. To što je Uprava za inspekcijske poslove organizovana teritorijalno po odjeljenjima predstavlja samo funkcionalnu nadležnost u cilju bržeg i lakšeg obavljanja poslova inspekcijskog nadzora. To ni u kom slučaju ne predstavlja postupanje koje bi se moglo definisati kao nepostupanje nadležnog organa u smislu zahtjeva iz tačke 1 člana 252 ZOUP-a. Da bi postojao osnov za oglašavanje rješenja ništavim iz razloga sadržanog u tački 1 člana 252 ZOUP-a mora se raditi o postupanju organa uprave u stvarima iz sudske nadležnosti ili u stvarima čije rješavanje ne spada u upravno odlučivanje. U konkretnom slučaju je postupanje inspektora rada upravo postupanje u okviru upravne nadležnosti nadzora nad radom i poslovanjem gore označenog poslodavca. Prema članu 3 Zakona o inspekcijama u Republici Srpskoj poslove neposrednog nadzora vrše inspekcije Inspektorata na cijelom području Republike Srpske, a u smislu člana 2 stav 1 istog zakona inspekcijski nadzor je posao uprave od opšteg značaja za Republiku Srpsku. Takođe članom 14 stav 2 istog zakona inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti rada i zaštite na radu obavlja Republička inspekcija rada u sastavu Inspektorata čije sjedište je u Banjoj Luci. Radi obavljanja poslova iz djelokruga inspektorata pored poslova u sjedištu mogu se obrazovati za pojedine oblasti područne organizacione jedinice inspektorata, pa su tako obrazovane organizacione jedinice sa sjedištem u Banjoj Luci, Prijedoru, Doboju, Bijeljini, Istočnom Sarajevu, Trebinju. Činjenica da su organizacione jedinice obrazovane u više gradova za područja bliže označena u članu 18 Zakona o inspekcijama u Republici Srpskoj ne znači da Republički inspektor iz jedne organizacione jedinice ne može postupati u pogledu inspekcijskog nadzora u sjedištu druge organizacione jedinice. No, kako je već istaknuto da pitanje povrede mjesne nadležnosti ne predstavlja ništavost rješenja, to prigovori tužiteljice istaknuti u tom pogledu nisu od značaja za donošenje odluke suda.

Kako donošenjem osporenog akta nisu ostvareni razlozi iz člana 10 ZUS-a to je otuda tužbu valjalo odbiti kao neosnovanu, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31 stav 1 i 2 istog zakona.

(Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 11 0 U 000 113 08 U od 26.11.2008. g.)

NIŠTAVOST UPRAVNOG AKTA

Član 252 stav 1 tačka 3 u vezi sa članom 226 Zakona o opštem upravnom postupku (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 13/02 i 87/07) i članom 30 Zakona o upravnim sporovima (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 109/05)

Ništavim se oglašava rješenje čije izvršenje nije moguće, a na ništavost, kao težu vrstu nezakonitosti upravnog akta, po službenoj dužnosti paze kako drugostepeni organ u žalbenom postupku, tako i sudovi u postupku upravnog spora.

Osporenim aktom tuženog odbija se kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja republičkog inspektora za zaštitu od požara Republičke uprave za inspekcijske poslove, Odjeljenje B. L. broj 26.2.13/215-1500-1/08 od 13.03.2008. godine kojim se tačkom 1 dispozitiva tužiocu zabranjuje da se bavi prometom zapaljivih tečnosti na

rekonstruisanom dijelu benzinske stanice dok se ne otklone utvrđeni nedostaci propisani zakonom i ne obezbijede uslovi propisani tehničkim normativima. Tačkom 2 dispozitiva riješeno je da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Tužilac u tužbi ističe da je benzinska stanica kojoj je zabranjen rad sagrađena još 1969. godine, što je potvrđeno i uvjerenjem Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove, Područna jedinica L. broj 21.26/952 484/08 od 28.01.2008. godine, te dodaje da za objekte sagrađene 1969. godine nisu morali imati ni upotrebnu ni građevinsku dozvolu, a pored toga Administrativna služba opštine L. je rješenjem broj 04-173 16/08 od 06.02.2008. godine utvrdila da je ispunio propisane zakonske uslove u pogledu tehničke opremljenosti, kao i druge propisane uslove za obavljanje trgovine gorivom. Nadalje, ističe dispozitiv osporenog akta ne sadrži sve elemente propisane Zakonom o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 13/02, u daljem tekstu: ZOUP) niti je jasan i potpun, odnosno isti je sastavljen suprotno članu 196 ZOUP-a. Dodaje, da tužena iz zapisnika inspektora zaključuje da za rekonstrukciju predmetne benzinske pumpe nije izdato propisano odobrenje pri čemu nije utvrđivana činjenica niti imaju dokazi da je rekonstrukcija i izvršena, pa nije jasno kako i na koji način je tužena utvrdila kada, u kom mjestu, te koji dio i u kom obimu je benzinska stanica bila podvrgnuta rekonstrukciji. Naglašava, da zbog nezakonite odluke tuženog trpi veoma veliku štetu koja se mjeri velikim novčanim iznosima. Predlaže da se tužba uvaži i osporeni akt poništi ili da sud sam riješi predmetnu upravnu stvar na način što će poništiti oba nezakonita akta tuženog.

Na osnovu činjeničnog stanja republički inspektor za zaštitu od požara donio rješenje od 13.03.2008. godine kojim se tačkom 1 dispozitiva zabranjuje tužiocu da se bavi prometom zapaljivih tečnosti na rekonstruisanom dijelu benzinske stanice "dok se ne otklone utvrđeni nedostaci propisani zakonom" i ne obezbijede "uslovi propisani tehničkim normativima". Tačkom 2 dispozitiva riješeno je da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

U obrazloženju se navodi da je u postupku inspekcijskog nadzora utvrđeno i u navedenom zapisniku od 10.03.2008. godine konstatovano da tužilac u rekonstruisanom dijelu benzinske stanice, vrši promet zapaljivih tečnosti a nije pribavio saglasnost na lokaciju, što je suprotno odredbama člana 62 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 16/96, 110/03, 67/05 i 1/08); da tužilac za rekonstruisani dio benzinske stanice nije pribavio saglasnost na tehničku dokumentaciju, što je suprotno odredbama člana 16 Zakona o zaštiti od požara ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 16/95, 16/02 i 2/05), a u vezi sa članom 62 i 64 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova; da tužilac za rekonstruisani dio benzinske pumpe nije pribavio saglasnost na sprovedene mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji što nije u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o zaštiti od požara, a u vezi sa članom 65 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova; da tužilac ne posjeduje: plan zaštite od požara u skladu sa članom 10 Zakona o zaštiti od požara, opšti akt o sprovođenju i unapređenju zaštite od požara i nije odredio odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite od požara propisano članom 28 istog zakona, dokumentaciju o mjerenju ispravnosti i funkcionalnosti električnih i gromobranskih instalacija saglasno članu 21 navedenog zakona, opremu za gašenje početnih požara (ručne prenosne aparate) u skladu sa članom 26 Zakona o zaštiti od požara, te da nije izvršio stručno osposobljavanje 4 radnika za rukovanje zapaljivim tečnostima u prometu, što je suprotno odredbama člana 7 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova. Pozivajući se na odredbu člana 75 stav 1 tačka 2 i član 75 stav 4 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova republički inspektor za zaštitu od požara odlučio je kao u dispozitivu.

Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv navedenog prvostepenog rješenja i pravno osnaženo dispozitivno određenje iz prvostepenog rješenja.

Međutim, po ocjeni ovog suda dispozitivno određenje prvostepenog rješenja kojim se zabranjuje tužiocu da se bavi prometom zapaljivih tečnosti na rekonstruisanom dijelu benzinske stanice dok se ne otklone "utvrđeni nedostaci propisani zakonom" i ne obezbijede uslovi "propisani tehničkim normativima" nije određeno i dovoljno jasno u

smislu člana 196 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 13/02 i 87/07, u daljem tekstu: ZOUP), kako to i tužilac osnovano ističe u tužbi, da bi se iz njega nedvosmisleno vidjelo koje su to tačno obaveze po vrsti i obimu koja se nameću stranci. Nadalje, nije označeno ni koji su to tačno utvrđeni nedostaci propisani zakonom koje tužilac treba da otkloni i koje to uslove koji su propisani tehničkim normativima treba da obezbijedi da bi se mogao baviti prometom zapaljivih tečnosti na spornom dijelu benzinske stanice, dok se u obrazloženju samo navodi koji su to nedostaci utvrđeni u postupku inspekcijskog nadzora i konstatovani na zapisnik broj 26.2.13/215-PS-11/08 od 10.03.2008. godine, pri čemu nije precizirano koje od utvrđenih nedostataka je u konkretnom slučaju tužilac dužan da otkloni, da li sve nedostatke utvrđene i konstatovane na navedenim zapisniku ili samo neke od njih, niti je tužiocu uopšte naloženo otklanjanje nedostataka.

Dakle, rješenje mora da sadrži potpun i jasan dispozitiv, a nedostatak takvog dispozitiva ne može biti zamijenjen obrazloženjem rješenja makar ono pokazivalo kakav dispozitiv može da proistekne iz obrazloženja. Iz tog razloga navedeno rješenje se ne može ni izvršavati, a rješenje čije izvršenje nije moguće, ništavo je u smislu člana 252 ZOUP-a. Na ništavost, kao težu vrstu nezakonitosti upravnog akta, pazi se po službenoj dužnosti, a na takvu pažnju obavezani su, kako drugostepeni organ u žalbenom postupku u smislu člana 226 ZOUP-a, tako i sudovi u postupku upravnog spora u smislu člana 30 stav 2 ZUS-a. Međutim, kako je po ocjeni ovog suda tuženi tu svoju obavezu propustio zbog čega je i pogrešno utvrdio da je prvostepeno rješenje ispravno, to je donošenjem osporenog akta ostvaren osnov iz člana 10 tačka 1 ZUS-a za uvažavanje tužbe i poništenje osporenog akta na osnovu ovlašćenja iz člana 31 stav 1 i 2 istog zakona.

(Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 011-0-U-08-000534 od 23.9.2008. godine)

LEGALIZACIJA OBJEKATA

Član 7 stav 1 Odluke o statusu bespravno izgrađenih građevina („Službeni glasnik Grada Banjaluka“ broj 9/03)

Podnosiocu zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti za bespravno sagrađeni objekat će se udovoljiti, ukoliko je isti izgrađen u periodu od 1987. godine do 27.04.2001. godine.

Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka od 19.02.2007. godine, kojim je data urbanistička saglasnost zainteresovanom licu za izvedenu dogradnju stambeno-poslovnog objekta Po+P+1+M u ulici ..., na zemljištu označenom kao k.č. broj K.O. Banjaluka (sp), što odgovara k.č. broj K.O. Banjaluka (np).

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog svih razloga propisanih članom 10 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05- u daljem tekstu: ZUS), te navodi da Regulacionim planom naselja nije planiran izvedeni pomoćni objekat, već je isti 1999. godine samo obilježen kao pomoćni objekat, kakav se zaključak može izvesti i upoređivanjem godine izgradnje spornog objekta (1999.) i godine donošenja Regulacionog plana (2006.), iz čega proizilazi da je sporni objekat obilježen kao pomoćni objekat sa mogućnošću legalizacije, ukoliko ispunjava uslove iz člana 71 stav 1 tačka e Zakona o uređenju prostora („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 84/02-prečišćeni tekst, 14/03 i 112/06- u daljem tekstu: Zakon o uređenju prostora) i člana 48 Odluke o uređenju prostora Grada Banjaluka („Službeni glasnik Grada Banjaluka“ broj 9/03, 21/04 i 2/05- u daljem tekstu: Odluka). Tužilac smatra da zainteresovano lice nije moglo dobiti urbanističku saglasnost za navedeni objekat, iz razloga što isti ne ispunjava uslove iz pomenutih članova Zakona o uređenju prostora i Odluke, odnosno objekat je jednim dijelom izgrađen na tužiočevoj parceli, na koju činjenicu je tužilac bezuspješno ukazivao u provedenom upravnom postupku. Predlaže da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Zainteresovano lice u odgovoru na tužbu je navelo da je prvostepeni organ, prilikom donošenja odluke, u potpunosti ispoštovao regulacioni plan važeći za sporno područje, da prava tužioca nisu ugrožena, s obzirom da je učestvovao u postupku i imao priliku izjasniti se na predmetne okolnosti, kao i da je tužilac upoznat sa svim preduzetim radnjama u ovoj upravnoj stvari. Predlaže da se se tužba odbije kao neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je zainteresovano lice dana 25.08.2006. godine Odjeljenju za prostorno uređenje Administrativne službe Grada Banjaluka podnio zahtjev za legalizaciju izgrađene dogradnje stambeno-poslovnog objekta, te je pomenuti prvostepeni organ donio rješenje od 19.02.2007. godine, kojim je data urbanistička saglasnost podnosiocu zahtjeva za izvedenu dogradnju stambeno-poslovnog objekta, kategorizovano kao pomoćni prostor, sa dvovodnim krovom, blago nagnutim sa padom u vlastito dvorište, bez prepusta na međi, sa obrazloženjem da se predmetna lokacija nalazi u obuhvatu Regulacionog plana naselja, te je vršenjem uvida u pomenuti plan utvrđeno da je na predmetnoj lokaciji planiran izvedeni pomoćni objekat, uz citiranje odredbe člana 69 Zakona o uređenju prostora.

U daljem postupku, tužena je donijela osporeni akt odbijajući žalbu tužioca, navodeći u obrazloženju razloge iznijete u obrazloženju prvostepenog akta, sa zaključkom da je tužilac imao mogućnost podnošenja pismenih primjedbi na nacrt Regulacionog plana, ali kako je isti usvojen, obuhvata predmetnu lokaciju i istim je planiran izvedeni objekat, to nije bilo osnova za donošenje drugačije odluke.

Članom 70 Zakona o uređenju prostora je propisano da se urbanistička saglasnost na urbanim područjima izdaje na osnovu: regulacionog plana, odnosno urbanističkog projekta na onim dijelovima naselja, odnosno prostornim cjelinama za koje je utvrđena obaveza donošenja ovih planova, odnosno projekata, zatim na osnovu urbanističkog plana i plana parcelacije na prostornim cjelinama i dijelovima naselja za koja je utvrđena obaveza donošenja regulacionog plana, odnosno urbanističkog projekta, a takvi planovi nisu doneseni, te na osnovu prostornog plana i plana parcelacije na prostornim cjelinama i dijelovima naselja, za koje nije donesen urbanistički, odnosno regulacioni plan, niti postoji obaveza za njihovo donošenje.

Prvostepeni organ je nesporno utvrdio da zainteresovano lice ispunjava sve uslove za dobijanje urbanističke saglasnosti za izvedenu dogradnju, kojom prilikom nije morao da se poziva na Odluku o uređenju prostora Grada Banjaluka, a iz razloga što je članom 92 stav 3 Zakona o uređenju prostora predviđeno da se za bespravno sagrađene građevine može naknadno pribaviti urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje, ukoliko građevina svojom namjenom, veličinom, položajem, funkcijom i drugim, ispunjava uslove za dobijanje tražene saglasnosti ili odobrenja, u smislu ovog Zakona.

U predmetnoj upravnoj stvari relevantna je Odluka o statusu bespravno izgrađenih građevina („Službeni glasnik Grada Banjaluka“ broj 9/03), kao podzakonski propis, koji bliže i preciznije reguliše datu oblast, gdje je članom 7 stav 1 propisano da će se za bespravno sagrađene objekte, koji su izgrađeni u periodu od 1987. godine do 27.04.2001. godine (obuhvaćeni avio orto-foto snimkom) na zahtjev investitora naknadno izdati urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje, iz čega proizilazi da je zainteresovano lice samo trebalo podnijeti zahtjev i istom bi bilo udovoljeno, s obzirom da je sporni objekat izgrađen 1999. godine, što je u predmetnom postupku i učinjeno.

Dakle, kako je sporni objekat predviđen planom, što se može utvrditi uvidom u plan organizacije prostora Regulacionog plana, te kako je u odredbama i smjernicama za provođenje plana propisano da se planom predviđa nepromijenjen status postojećih objekata, te da se postojeći pomoćni objekti zadržavaju isključivo u statusu pomoćnih objekata, uz ograničenje da se ne mogu nadograđivati i dograđivati, uzimajući u obzir odredbe Odluke o statusu bespravno izgrađenih građevina vezane za datum izgradnje spornog objekta, to se osporeni akt nalazi pravilnim i osnovanim.

(Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 11 0 U 00215 08 U, raniji broj 011-0-U-08-000 230 od 10.10.2008. g.)

Član 35. u vezi člana 6. Zakona o advokaturi Republike Srpske

Stranka ima pravo slobodnog izbora advokata koji je, na osnovu Zakona o advokaturi Republike Srpske, ovlašćen da izvršava djelatnost advokata u Republici Srpskoj, pa uskraćivanje tog prava predstavlja povredu prava na pravično suđenje u smislu člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u pogledu slobodnog izbora branioca odnosno advokata, kao i povredu prava na zabranu diskriminacije u smislu člana 14. te konvencije, koja se u smislu člana II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine direktno i primijenjuje u Bosni i Hercegovini.

Tužilac, advokat S.B. iz Podgorice – Crna Gora (u daljem tekstu: tužilac) je podnio tužbu protiv osporenog akta Ministarstva pravde Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), kojim se odbija zahtjev tužioca za davanje saglasnosti da zastupa stranke u predmetima koji se vode kod Osnovnog suda u... u Republici Srpskoj.

U tužbi ističe da u obrazloženju osporenog akta nema nikakvih razloga zbog čega je odlučeno kao u dispozitivu osporenog akta, koji je donesen u postupku izvršenja presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 08 000 395 08 U (raniji broj: 011-0-U-08-000 786) od 20.02.2009. godine. Smatra da je osporeni akt suprotan članu 35. Zakona o advokaturi Republike Srpske, jer je mišljenje Advokatske komore samo formalno i ne može biti osnov da mu se uskrati pravo da zastupa u pojedinačnim slučajevima određena lica pred sudom. Naglašava da je takva odluka suprotna i članu 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, jer stranke imaju pravo da samostalno izaberu advokata koji će ih zastupati ili braniti. Takođe navodi da je i ranije vodio upravni spor protiv tuženog pred Vrhovnim sudom Republike Srpske u Banjaluci, koji je presudom broj U-1153/03 od 22.02.2006. godine uvažio njegovu tužbu i poništio raniju odluku tuženog broj 03/2-052-1011/03 od 17.09.2003. godine, kojom mu nije bila data saglasnost za zastupanje drugih lica pred istim osnovnim sudom, nakon čega su mu od strane tuženog date saglasnosti koje su mu bile oduzete.

Iz spisa predmeta proizilazi da je odlučujući po tužbi tužioca, protiv tuženog zbog „ćutanja uprave“, odnosno nedonošenja rješenja po njegovoj žalbi zbog neodlučivanja po njegovom zahtjevu za izdavanje saglasnosti za zastupanje stranaka (navedenih u zahtjevu) u predmetima (takođe navedenim u zahtjevu) pred Osnovnim sudom u..., Okružni sud u Banjaluci donio presudu broj 11 0 08 000 395 08 U (raniji broj: 011-0-U-08-000 786) od 20.02.2009. godine, kojom je tužba tužioca uvažena i slijedom toga naloženo tuženom da u roku od 30 dana računajući od dana prijema te presude donese odluku po žalbi i zahtjevu tužioca. U obrazloženju te presude je navedeno da se u konkretnom slučaju radilo o „ćutanju“ prvostepenog organa jer u zakonom propisanom roku nije odlučeno o zahtjevu tužioca kao ni nakon isteka roka od 15 dana od ponovljenog traženja, čime je tuženi onemogućio tužioca u ostvarivanju prava na zastupanje stranke u smislu člana 3. stav 1. Zakona o advokaturi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 30/07), kojim je propisano da advokati pružaju pravnu pomoć u zaštiti ljudskih prava i sloboda građana garantovanih Ustavom Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, kao i zakonima i drugim propisima definisanih prava i interesa fizičkih i pravnih lica.

Predmetni osporeni akt je donesen u izvršenju te presude, tako da je u dispozitivu osporenog akta navedeno da se odbija zahtjev za davanje saglasnosti tužiocu za zastupanje stranaka u (tačno određenim) predmetima koji se vode pred Osnovnim sudom u..., kako je to sve i navedeno u dispozitivu osporenog akta, pri čemu je u obrazloženju osporenog akta navedeno da je cijeneći Mišljenje Advokatske komore Republike Srpske broj... od 09.07.2008. godine, odlučeno kao u dispozitivu osporenog akta.

Sud je tužbu uvažio, osporeni akt poništio i predmetnu upravnu stvar riješio u sporu pune jurisdikcije tako što je dao saglasnost tužiocu da zastupa stranke u predmetima koji se vode kod Osnovnog suda u... .

Naime, odredbom člana 35. Zakona o advokaturi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 30/07) je propisano da su advokati jedini ovlašćeni da pružaju pravnu pomoć u obimu određenim članom 3. tog zakona, ako zakonom nije drugačije određeno, s tim da advokat koji posjeduje dozvolu za vršenje djelatnosti advokata izdatu od asocijacije advokata strane države može u pojedinačnim slučajevima zastupati i braniti pravne subjekte pred sudovima i državnim organima u Republici Srpskoj uz prethodnu saglasnost Ministarstva pravde Republike Srpske, koje je dužno da o tome pribavi mišljenje Advokatske komore.

To znači da je nesporno da je u smislu pomenutog člana Zakona o advokaturi Republike Srpske, za izdavanje saglasnosti advokatu iz strane države, potrebno pribaviti mišljenje Advokatske komore Republike Srpske, ali to mišljenje nije obavezujuće prilikom donošenja odluke o davanju saglasnosti za zastupanje pred sudovima Republike Srpske, kako je to već i navedeno u pomenutoj presudi Okružnog suda u Banjaluci u čijem izvršenju je i donesen predmetni osporeni akt. Stoga ni to što se u obrazloženju predmetnog osporenog akta tuženi pozvao na Mišljenje Advokatske komore Republike Srpske broj 03-318/08 od 09.07.2008. godine (koje je, kako to proizilazi iz spisa predmeta, negativno, mada se to i ne navodi u osporenom aktu), i ne može predstavljati razlog za odbijanje zahtjeva za davanje saglasnosti tužiocu, kao advokatu koji posjeduje dozvolu za vršenje djelatnosti advokata izdatu od asocijacije advokata strane države, kako to i proizilazi iz Potvrde Advokatske komore Crne Gore od 10.06.2008. godine.

Stoga je tuženi i postupio protivno pomenutom članu 35. Zakona o advokaturi Republike Srpske, a u vezi sa članom 6. istog zakona kojim je propisano da svaka stranka ima pravo slobodnog izbora advokata koji je, na osnovu tog zakona, ovlašćen da izvršava djelatnost advokata u Republici Srpskoj. Kako je za obavljanje te djelatnosti u Republici Srpskoj tužiocu potrebna saglasnost tuženog, a koja osporenim aktom nije data, pri čemu tuženi i nije dao valjane razloge zašto se tužiocu ne daje ta saglasnost, osim što je naveo da je cijenio mišljenje Advokatske komore Republike Srpske (koje je negativno, a u kojem se kao razlog negativnog mišljenja navodi da je stav Izvršnog odbora Advokatske komore Republike Srpske da se negativno mišljenje daje advokatima van Bosne i Hercegovine čiji klijenti su sa područja Republike Srpske), to osporeni akt i ne može biti zakonit, što tužilac osnovano u tužbi i ističe.

Pri tome se tužilac pravilno i poziva na Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija), koja se u smislu člana II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine direktno i primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima prioritet nad svim drugim zakonima. Tom Konvencijom je između ostalog i zagarantovano pravo na pravično suđenje, u smislu člana 6. Konvencije, u pogledu slobodnog izbora branioca odnosno advokata, a takođe zagarantovana i zabrana diskriminacije, u smislu člana 14. Konvencije, kojim je i propisano da se uživanje prava i sloboda predviđenih u Konvenciji obezbjeđuje bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status, a koja zabrana diskriminacije je sadržana i u članu II tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine.

S obzirom na navedeno, donošenjem osporenog akta je došlo do nepravilne primjene materijalnog prava, a što predstavlja razlog iz člana 10. tačka 2. ZUS-a za poništavanje osporenog akta. Kako je priroda upravne stvari to dozvoljava a i rezultati postupka pružali pouzdan osnov za to, sud je našao da su ispunjeni uslovi da predmetnu upravnu stvar riješi u sporu pune jurisdikcije, u smislu člana 31. stav 5. ZUS-a, što je i traženo predmetnom tužbom, zbog čega je i odlučeno da se tužba uvažava i osporeni akt poništava i rješava da se daje saglasnost tužiocu da zastupa stranke u predmetima koji se vode kod Osnovnog suda u... .

(Okružni sud u Banjaluci broj 11 0 U 001 241 09 U od 10.07.2009. godine)

ĆUTANJE ADMINISTRACIJE

Član 17. stav 1. i 3. ZUS-a u vezi člana 206. stav 2. i člana 231. stav 1. ZOUP-a

Pravo na žalbu u slučaju „ćutanja administracije“ u postupku izdavanja odobrenja za građenje, ima samo stranka po čijem je zahtjevu postupak pokrenut, a ne i druga stranka (odnosno zainteresovano lice).

Tužilac, Zajednica etažnih vlasnika zgrade... u Banjaluci (ZEV), je podnio ovom sudu dana 27.03.2009. godine tužbu protiv tuženog Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), zbog „ćutanja administracije“, navodeći da je dana 06.06.2008. godine podnio Odjeljenju za prostorno uređenje Grada Banjaluka zahtjev, za odbacivanje zahtjeva JU... iz Banjaluke za izdavanje građevinske dozvole za adaptaciju dijela tavanskih prostorija u stan u ulazu stambene zgrade te ZEV, ističući u tužbi da po proteku zakonskog roka za donošenje odluke po pomenutom zahtjevu tužioca, prvostepeni organ nije postupio i nije donio nikakvu odluku, pa je stoga tuženom putem prvostepenog organa i podnio dana 16.12.2008. godine žalbu zbog „ćutanja administracije“, pa kako ni drugostepeni organ (odnosno tuženi) posle proteka zakonskog roka takođe nije donio bilo kakvu odluku, to je tuženom i podno urgenciju dana 20.02.2009. godine da donese odluku po žalbi, ali kako ni po tom ponovljenom zahtjevu tuženi nije donio nikakvu odluku, to i podnosi predmetnu tužbu kao da je njegova žalba odbijena

Sud je tužbu odbacio iz sljedećih razloga:

Nije sporno da je odredbom čl. 8. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 109/05 – u daljem tekstu: ZUS) propisano da se pod uslovima iz člana 17. tog zakona upravni spor može pokrenuti kad nadležni organ o zahtjevu, odnosno o žalbi nije donio odgovarajući upravni akt, a odredbom člana 17. stav 1. istog zakona propisano da ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana ili u posebnom propisu određenom kraćem roku donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga ni u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena, s tim da je stavom 3. istog člana propisano da ako prvostepeni organ protiv čijeg akta ima mjesta žalbi nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo da podnese žalbu drugostepenom organu, a protiv rješenja drugostepenog organa stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga pod uslovima stav 1. tog člana pokrenuti i ako taj organ ne donese rješenje.

Takođe je odredbom člana 231. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02 i 87/07, u daljem tekstu: ZOUP) propisano da ako je žalbu izjavila stranka po čijem zahtjevu prvostepeni organ nije donio rješenje (član 206. stav 2. ZOUP-a), drugostepeni organ će tražiti da mu prvostepeni organ saopšti razloge zbog kojih rješenje nije doneseno u roku, a članom 206. stav 2. istog zakona je propisano da ako organ protiv čijeg je rješenja dopuštena žalba ne donese rješenje i dostavi ga stranci u propisanom roku stranka ima pravo žalbe, kao da je njen zahtjev odbijen. Pored toga, odredbom člana 114. ZOUP-a je propisano da u upravnim stvarima kojima je po zakonu i po prirodi stvari za pokretanje i vođenje postupka potreban zahtjev stranke, nadležni organ može pokrenuti i voditi postupak samo ako takav zahtjev postoji.

U konkretnoj pravnoj stvari postupak je vođen po zahtjevu JU... iz Banjaluke za izdavanje odobrenja za građenje za adaptaciju dijela tavanskog prostora u stan u zgradi ZEV, u kojem postupku je rješenjem tuženog od 15.05.2006. godine poništeno prvostepeno rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka od 17.09.2001. godine kojim je JU... iz Banjaluke, kao podnosiocu zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje, bilo izdato odobrenje da može pristupiti adaptaciji tavanskog prostora u stan u ulazu zgrade ZEV. To znači da u toj pravnoj stvari tužilac, kao ZEV, ima svojstvo zainteresovanog lica, a što znači da tužilac i nije podnosilac zahtjeva za izdavanje pomenutog odobrenja za građenje, pa slijedom toga i nije ovlašćen da podnosi zahtjev za odbacivanje zahtjeva podnosioca zahtjeva (JU... iz Banjaluke) za izdavanje pomenutog odobrenja.

Prema tome, kako je u predmetnoj pravnoj stvari tužilac podnio zahtjev za odbacivanje zahtjeva podnosioca zahtjeva (JU... iz Banjaluke) za izdavanje odobrenja za građenje, to znači da taj zahtjev tužioca kojim je zatražio odbacivanje zahtjeva JU... iz Banjaluke (po čijem zahtjevu se vodi postupak za izdavanje odobrenja za građenje), sam za sebe i ne čini glavnu stvar (izdavanje odobrenja za građenje), a što znači da takav zahtjev tužioca u materijalnom-pravnom smislu i nije takav da bi se o njemu uopšte moglo rješavati u upravnom postupku, imajući u vidu odredbu člana 206. stav 2. ZOUP-a po kojoj žalbu može uložiti samo stranka po čijem je zahtjevu postupak pokrenut. To dalje znači da pravo na žalbu u slučaju „ćutanja administracije“ i ima samo stranka po čijem je zahtjevu postupak pokrenut (što bi u konkretnom slučaju bila jedino JU... iz Banjaluke), a ne i druga stranka, u ovom slučaju tužilac kao zainteresovano lice u postupku izdavanja odobrenja za građenje.

To znači da u konkretnoj pravnoj stvari, zbog nedonošenja akta od strane tuženog, a po žalbi tužioca zbog nedonošenja akta od strane prvostepenog organa, povodom njegovog zahtjeva za odbacivanje zahtjeva JU... iz Banjaluke kao podnosioca zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje, i nije povrijeđeno nikakvo pravo, a niti njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu, a zbog čega se i ne radi o „ćutanju administracije“, pa stoga i nisu ispunjeni uslovi da se u konkretnoj pravnoj stvari i vodi upravni spor, u smislu pomenutih odredbi ZOUP-a odnosno ZUS-a.

S obzirom na sve navedeno, kako nisu ispunjeni uslovi za podnošenje tužbe zbog „ćutanja administracije“, to je tužbu i valjalo odbaciti, na osnovu člana 22. tačka 3. ZUS-a.

(Okružni sud u Banjaluci broj 11 0 U 001204 09 U od 30.04.2009. godine)

Građevinsko zemljište

P R E S U D U

Zahtjev se odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanim rješenjem odbačena je tužba kojom je tužilja pokrenula upravni spor zbog neprovođenja zaključka SO P. broj 01-475-197/04 od 03.08.2004. godine, a kojim nije usvojen prijedlog zaključka Republičke uprave za ..., RS, PJ P. broj 35- 475-1-68/03 od 16.02.2004. godine, za odbacivanje zahtjeva tužilje za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom u P., u Ulici ..., označenog kao dio k.č. br. 1094 i 5704/1 k.o. P. 1.

Iz obrazloženja tog rješenja proizlazi da je tužilja pozvana dopisima suda od 30.09.2011. godine i 13.12.2011. godine da uredi tužbu na način da se izjasni protiv kojeg akta je pokrenula upravni spor, odnosno da se izjasni da li je podnijela tužbu radi nedonošenja rješenja po njenom zahtjevu ili po žalbi. Tužilja se izjasnila da je podnijela tužbu radi nepostupanja nadležnog organa, po zaključku od 03.08.2004. godine, jer da nije donio odluku da joj se predmetno zemljište dodijeli neposrednom pogodbom. Sud je na osnovu takvog izjašnjenja tužilje zaključio da nisu ispunjeni procesni uslovi iz odredaba člana 17. Zakona o upravnim sporovima pa je tužbu odbacio primjenom člana 22. tačka 4. i člana 30. tog zakona.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem tekstu: zahtjev), tužilja osporava njegovu zakonitost zbog povrede Zakona. Ne spori činjenicu da se izjasnila u kom smislu je pokrenula upravni spor, jer da se u suštini radi o neprovođenju zaključka tužene od 03.08.2004. godine. Navodi da se obratila tuženoj dana 18.11.2002. godine sa zahtjevom za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta koji je odbačen zaključkom od 23.12.2002. godine, ali da je rješenjem drugostepenog organa od 26.02.2003. godine taj zaključak poništen nakon čega je od strane Odjeljenja za ... Opštine P. izdato rješenje kojim joj se dozvoljava da može izvršiti parcelaciju zemljišta označenog kao dio k.č. br. 1094 i dio 5704/1 k.o. P. 1, a prema planu parcelacije, radi rješavanja imovinsko

– pravnih odnosa, pa je očekivala da će nadležni organ za imovinsko – pravne poslove dostaviti tuženoj prijedlog zaključka kojim se usvaja njen zahtjev za dodjelu navedenog gradskog građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom; da je nakon određenog vremena predmetno zemljište dodijeljeno ugovorniku R.S. koji je uz pomoć određenih lokalnih moćnika, posjedovao privremeni objekat lociran na istom zemljištu, a koji je u međuvremenu prodao. Takvim postupanjem tužena je onemogućila tužilju da učestvuje u upravnom postupku pa slijedom toga da su povrijeđene odredbe zakonskih propisa kojima je onemogućena da joj se navedeno zemljište dodjeli. Predložila je da se pobijano rješenje ukine i vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje ili pak preinači na način da se tužena obaveže da donese odluku kojom joj se dodjeljuje predmetno zemljište neposrednom pogodbom.

U odgovoru na zahtjev tužena je predložila da se isti odbije kao neosnovan, s obzirom da nisu ispunjeni uslovi za pokretanje spora radi nedonošenja rješenja po zahtjevu tužilje za dodjelu predmetnog zemljišta neposrednom pogodbom.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik RS" broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Zaključkom od 03.08.2004. godine tužena nije usvojila prijedlog zaključka Republičke uprave za ..., RS, PJ P. od 16.02.2004. godine koji je glasio: odbacuje se zahtjev Lj.T. iz P. za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom označenog kao dio k.č. br. 1094 i 5704/1 k.o. P. 1. Tužilja ne osporava da je navedeni zaključak primila u 2005-oj. godini, i da nije protiv istog podnijela tužbu u roku od 30 dana od dana njegovog primitka nadležnom okružnom sudu kako je navedeno u pravnoj pouci kao sastavnom dijelu tog zaključka, niti da je s tim u vezi tražila od tužene izvršenje na način kako je to zahtijevala u predmetnoj tužbi.

U konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi za pokretanje tužbe u smislu člana

17. ZUS, jer u suštini tužilja zahtijeva da tužena donese odluku kojom će joj se predmetno zemljište dodijeliti neposrednom pogodbom. Međutim, mogućnost pokretanja upravnog spora na način kako to zahtijeva tužilja nije predviđena odredbama člana 17. ZUS, jer zaključkom čije izvršenje tužilja zahtijeva nije donijeta bilo kakva odluka, već nije usvojen prijedlog zaključka kojim je odbačen zahtjev tužilje za dodjelu predmetnog zemljišta neposrednom pogodbom. Zbog navedenog, nema zakonskog osnova da se tužena obaveže da joj na osnovu takvog zaključka, dodijeli predmetno zemljište na korišćenje, odnosno pravilno je tužba u ovom upravnom sporu odbačena kao nedopuštena, s obzirom da nisu ispunjeni uslovi iz odredaba člana 17. ZUS. Pri tome se sud pogrešno pozvao na odredbe člana 22.tačka

4. i 30. ZUS, umjesto na odredbu člana 22. tačka 5. ZUS. Naime, tužilja je zahtijevala izvršenje zaključka protiv kojeg nije dopuštena žalba, već s obzirom da se radi o konačnom aktu, dopušteno je pokretanje upravnog spora. Takođe, primjena odredaba člana 30. ZUS podrazumijeva postojanje upravnog akta čija se zakonitost ispituje u upravnom sporu, što u konkretnom nije slučaj, jer je tužba podnesena zbog nepostupanja po naprijed navedenom zaključku. Međutim, kako je pravilno tužba

odbačena zbog neispunjenja uslova za vođenje upravnog spora prema odredbama člana 17. stav 2. ZUS, pogrešno navođenje propisa nema uticaja na zakonitost pobijanog rješenja.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanom rješenju nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužilje za njegovo vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i

2. tog zakona.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 11 0 U 004034 12 Uvp od 20.02.2013.g.)

P R E S U D A

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja JP P. RS broj 03- 345-5728/08 od 09.3.2010. godine, kojim je odbijen zahtjev tužioca za izdavanje saglasnosti za lokaciju izgrađenog stambenog objekta, (legalizaciju), sa priključkom na magistralni put M-4, dionica P.-K. ukm. 8+330 sa lijeve strane (lokalitet-naselje K., zaštitni pojas magistralnog puta), na parceli označenoj sa k.č. br. ... i ... k.o. K., Opština P.

Obrazloženje pobijane presude je zasnovano na sljedećim razlozima: da je članom 48. stav 1. tačka 4. Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 3/04 – 5/10), propisano da se u zaštitnom pojasu magistralnog puta koji iznosi 20 m, ne mogu da grade zgrade, postavljaju postrojenja, uređaji i grade drugi objekti; da je P. a.d. B. L. kao ovlašćena organizacija dala mišljenje da se za izvedeni stambeni objekat može izdati urbanistička saglasnost za legalizaciju s obzirom da je prema planskoj dokumentaciji na tom lokalitetu predviđena izgradnja stambenog objekta; da je P. p. a.d. P. izvršilo mjerenje udaljenosti predmetnog stambenog objekta i utvrdila da je on udaljem 18 m od spoljne ivice putnog pojasa; da tužilac nije bio prisutan tom mjerenju, pa kod činjenice da tužilac osporava utvrđeno činjenično stanje, a iz priloženog stručnog mišljenja ovlašćene organizacije P. a.d. B. L. proizlazi da je moguća legalizacija izgrađenog stambenog objekta, da je bilo potrebno provesti odgovarajući postupak i izvršiti odgovarajuća mjerenja uz angažovanje vještaka geometra, te na nesumnjiv način utvrditi odlučne činjenice za donošenje pravilnog i zakonitog rješenja, a takođe utvrditi da li na tom području ima još izgrađenih stambenih objekata, te da li je njihova lokacija na udaljenosti propisanoj članom 48. stav 1. tačka 4. Zakonom o javnim putevima.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene zakona. Navodi da sud citira relevantnu odredbu člana 48. stav 1. tačka 4. Zakona o javnim putevima, a potom daje jaču pravnu snagu mišljenju ovlašćene organizacije, iako su odredbe navedenog zakona imperativnog karaktera a mišljenje da nema obavezujući karakter. Dodaje da nije osnovano pozivanje suda na odredbu člana 48. stav 1. tačka

4. Zakona o javnim putevima, da bi ipak dao uputu da je u ponovnom postupku uz učešće tužioca, potrebno saslušati predstavnika ovlašćene organizacije, odnosno izvršiti ponovno mjerenje uz angažovanje vještaka geometra. U uputama datim u obrazloženju presude dalje je, kako dodaje, neosnovano navedeno da je potrebno utvrditi da li na tom području ima još izgrađenih stambenih objekata, te da li je njihova lokacija na udaljenosti propisanoj Zakonom o javnim putevima, iako je predmet ovog postupka objekat tužioca i činjenice koje se na njega odnose a ne drugi objekti. Predložio je da se pobijana presuda ukine ili preinači.

U odgovoru na zahtjev tužilac je istakao da on, a ni i njegov punomoćnik nisu bili upoznati sa činjenicom da su ovlaštena lica P. p. a.d. P. izvršili mjerenje, jer da oni nisu bili pozvani prilikom ovog mjerenja čime je učinjena povreda pravila postupka iz odredaba članova 8., 123. i 131. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i broj 63/11 – u daljem tekstu: ZUS). Dodaje da se činjenica da na ovoj lokaciji ima još izgrađenih stambenih objekata ne može zanemariti, jer bez obzira što je predmet postupka objekat tužioca, da se radi o naselju K. lociranog uz magistralni put P.-B. L., na kojem su izgrađeni i drugi stambeni objekti. Predložio je da se zahtjev odbije kao neosnovan, te da mu se nadoknade troškovi za sastav odgovora na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11 – u daljem

tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/08), je određeno da se u članu 49. stav 1. briše a dodaju novi st. 1., 2. i 3. te da dotadašnji stav 2. postaje stav

4. Stavom 1. i 3. tog člana propisano je da odobrenje za izgradnju objekata koji služe saobraćaju u zaštitnom pojasu javnih puteva, izdaje ministarstvo nadležno za prostorno uređenje i građevinarstvo, uz prethodno pribavljenu saglasnost javnog preduzeća, odnosno organa kojem je povjereno upravljanje javnim putevima, u kom slučaju se donosi rješenje u upravnom postupku, protiv kojeg je dozvoljena žalba Ministarstvu ... Stavom 4. je propisano da se zatečeno stanje građevina u zaštitnom putnom pojasu privremeno zadržava do privođenja trajnoj namjeni u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom puta.

U provedenom upravnom postupku je utvrđeno da je tužilac kao investitor izgradio stambeni porodični objekat koji se nalazi uz magistralni put M-4 B. L.-P., dionica P.-K., za koji nije posjedovao odobrenje za izgradnju. Iz odredbe stava 1. člana 49. Zakona o javnim putevima ne proizlazi da se u upravnom postupku donosi rješenje o davanju saglasnosti za izgradnju stambenog objekta, već samo za objekte koji služe saobraćaju u zaštitnom pojasu javnih puteva za koje odobranje izdaje Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje i građevinarstvo. Nesumnjivo je da stambeni objekat tužioca ne služi saobraćaju već za zadovoljenje njegovih stambenih potreba u kom slučaju nije potrebna saglasnost javnog preduzeća iz stava 1. člana 49. Zakona o javnim putevima, u formi rješenja donijetog u upravnom postupku.

S obzirom na navedeno, tuženi organ nije bio nadležan da odlučuje po žalbi protiv rješenja JP P. RS, odnosno ni to preduzeće nije bilo nadležno da u upravnom postupku donosi rješenje prilikom davanja, ili kao u konkretnom slučaju odbijanju davanja saglasnosti za legalizaciju stambenog objekta tužioca. Takva posebna saglasnost jeste potrebna ali u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti za legalizaciju izvedenog stambenog objekta, u skladu sa odredbom stava 1. alineja v. člana 71. u vezi sa odredbama člana 92. stav 3. i 155. stav 1. i 2. Zakona o uređenju prostora-prečišćen tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 84/92-53/07), važećeg u vrijeme donošenja prvostepenog i upravnog akta. U tom smislu je pravilna odluka nižestepenog suda iz izreke pobijane presude da se tužba uvažava i osporeni akt poništava ali ne iz razloga sadržanih u njenom obrazloženju već iz razloga sadržanih u obrazloženju ove presude a propisanih odredbom člana 10. tačka 3. ZUS.

Iz iznijetih razloga, cijeneći da je pobijanom presudom pravilno u procesno pravnom smislu tužba uvažena i osporeni akt poništen, ovaj Vrhovni sud nalazi da nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a za njeno ukidanje, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Odluka o odbijanju zahtjeva tužioca za naknadu troškova postupka za sastav odgovora na zahtjev se zasniva na odredbi člana 387. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09), u vezi sa odredbom člana 48. ZUS, s obzirom da davanje odgovora na zahtjev nije obavezna radnja u upravnom sporu pa se ni naknada troškova za taj podnesak ne može smatrati opravdanom.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 11 0 U 004229 11 Uvp od 16.05.2012.g.)

Imenovanje / razrješenje

Pobijanom presudom odbijena je tužba u naprijed označenom upravnom sporu protiv uvodno označenog rješenja tužene kojim je tužilja razriješena dužnosti funkcije direktora TORS, uz odredbu da to rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Iz obrazloženja te presude proizlazi pravni stav suda da su ispunjeni uslovi za razrješenje tužilje dužnosti direktora, jer da je u provedenom dokaznom postupku utvrđeno da su postojali razlozi za razrješenje tužilje, a da se na provedene dokaze tužilja izjasnila, što je konstatovano zapisnikom od 28.07.2009. godine, a koji se odnose na: propuste tužilje da pripremi i predloži izvještaj o radu TORS-a za 2008. godinu, kao i finansijski izvještaj za 2008. godinu, što su propusti čija je obaveza za tužilju proizašla iz odredaba člana 19. stav 2. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik RS“, broj 68/07), po kojim odredbama je tužilja imala obavezu da pripremi i predloži izvještaj o radu i finansijski izvještaj TORS-a za 2008. godinu Upravnom odboru TORS-a za razmatranje, a posebno da taj izvještaj dostavi resornom ministarstvu; da se nezakonito postupanje tužilje odnosi i na zapošljavanje 8 novih radnika (zapisnik inspekcije od 11.11.2008. godine), a što je protivno odredbi člana 19. tačka 4. Zakona o sistemu javnih službi, jer da je tužilja primila navedene radnike suprotno odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj 14-01-4133/08 od 12.12.2008. godine, kao i da je trošila namjenska sredstva – boravišnu taksu suprotno članu 9. Zakona o boravišnoj takstu („Službeni glasnik RS“, broj 118/05), i koristila ta sredstva za isplatu plata i ostalih naknada zaposlenima po osnovu rada, a ne za zakonom utvrđenu svrhu, tj. ta sredstva su trebala poslužiti za finansiranje promotivnih aktivnosti turističkih organizacija. Sud nalazi da su izneseni razlozi u osporenom aktu pravilni i na zakonu zasnovani a što se tiče stepena realizacije osnovnih programskih aktivnosti TORS-a, proizlazi da je TORS učestvovao na sajmovima u B., N. S. i Z., što je ocijenjeno kao nedovoljan učinak imajući u vidu tada raspoloživa sredstva TORS u 2008. godini od boravišnih taksu (270.000,00 KM) i granta Ministarstva ... od 151.000,00 KM, koja nisu realizovana za programske aktivnosti TORS-a, već da su utrošeni za isplatu plata i ostalih materijalnih troškova poslovanja, o čemu osporeni akt takođe sadrži valjano obrazloženje, zbog čega TORS nije ostvarila koordinatorsku ulogu u pogledu umrežavanja turističkih organizacija.

14. stav 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske, propisano da se smatra da je imenovano lice nezakonito razrješeno, kad ne postoji zakonski osnov za razrješenje ili kad je razrješenje izvršeno bez sprovedenog pravičnog postupka, kao i da su odredbama člana 53. stav 1. člana 54. Zakona o državnim službenicama taksativno naznačeni razlozi razrješenja; da u postupku njenog razrješenja tužena nije ispoštovala proceduru koju je sama utvrdila, jer da je više nego očigledno da za razrješenje nije postojao niti jedan od navedenih zakonskih razloga, te da su u obrazloženju osporenog akta navedene netačne, nedokazane i potpuno tendenciozne činjenice i tvrdnje, zbog čega je bila obaveza Ministarstva ..., kao kontrolor organa, da u vršenju kontrole zakonitosti TORS utvrdi postojanje nezakonitosti i odredi rok za otklanjanje istih, što nije učinjeno, a da pri tom tužilji nije data mogućnosti da se izjasni o navodima iz Informacije o stanju u TORS, jer joj je ista dostavljena nakon što je već informacija usvojena na sjednici Vlade RS od 23.07.2009. godine. Dodaje da je neophodno istaći činjenicu da se pismeno očitovanje na informaciju tražilo samo kod donošenja rješenja o razrješenju koje je naknadno poništeno presudom Okružnog suda, ali ne i kod drugog rješenja o razrješenju, kada je tužena „u postupku izvršenja presude“ samo donijela novo rješenje o izvršenju, sa nešto širim obrazloženjem. Predložila je da se pobijana presuda preinači ili ukine.

U odgovoru na zahtjev koji je dostavilo Ministarstvo ... uz spise upravnog predmeta, istaknuto je da je tužena u potpunosti ispoštovala odredbu člana 14. stav 2. Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima i sprovela pravičan postupak razrješenja tužilje sa javne funkcije, jer da je tužilji omogućeno učestvovanje na raspravi održanoj u prostorijama Ministarstva ..., i na taj način da brani svoja prava i pravne interese, te da je neosnovano pozivanje tužilje na primjenu člana 21. Zakona o sistemu javnih službi jer da je TORS ispunjavao uslove za rad, odnosno poslovanje TORS u to vrijeme se nije moglo okvalifikovati kao stanje u smislu zakonom propisanih uslova za prestanak rada javne ustanove; da je nakon usvajanja informacije Vlade RS o stanju u TORS, održana rasprava sa tužiljom na kojoj joj je pružena mogućnost da se izjasni na navode i okolnosti koje predstavljaju osnov za razrješenja

sa funkcije direktora TORS, da bi tek nakon toga na narednoj sjednici Vlade RS uslijedilo donošenje rješenja o razrješenju tužilje. Dodaje da je neosnovan navod tužilje da za njeno razrješenje nije postojao nijedan od zakonom propisanih razloga, jer da su ti razlozi detaljno elaborirani u obrazloženju osporenog akta, a da je pravni osnov za donošenje rješenja sadržan u članu 15. stav 1. tačka z) i člana 43. stav 1. i 6. Zakona o Vladi Republike Srpske i u članu 18. stav 3. Zakona o sistemu javnih službi, koji su primijenjeni prilikom donošenja osporenog akta. Predložio je da se zahtjev odbije kao neosnovan.

U obrazloženju osporenog akta je navedeno da je u postupku odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima tužilje kao direktora TORS sproveden postupak saglasno članu 14. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske, radi utvrđivanja odlučnih činjenica za donošenje osporenog akta, omogućava da se tužilja izjasni o činjenicama i okolnostima koje su bile odlučujuće za donošenje odluke o razrješenju. Nakon održane javne rasprave uz njeno učešće, utvrđeno je činjenično stanje, konstatovano u zapisniku broj 14.01-SI/09 od 28.07.2009. godine. Utvrđeno je da su razlozi za razrješenje slijedeći: Upravni odbor TORS na sjednici održanoj dana 09.04.2009. godine nije usvojio izvještaj o radu TORS, niti je usvojio finansijski izvještaj TORS za 2008. godinu; da je TORS bio u obavezi da dostavi Ministarstvu ... izvještaj o poslovanju i finansijski izvještaj za 2008. godinu, koji nisu usvojeni zbog propusta direktora da izradi izvještaj o radu i prethodno dostavi finansijski plan Upravnom odboru, što da je suprotno članu 18. Zakona o sistemu javnih službi; da je tužilja izvršila zapošljavanje 8 novih radnika, a da prethodno nije pribavila saglasnost Ministarstva ... na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u TORS, što je bilo obavezno prema članu

19. stav 2. Zakona o sistemu javnih službi, a što je i konstatovano u zapisniku RU za

..., Odjeljenje B. L., Inspekcija rada broj 26.1.100/173-6675/08-2 od 11.11.2008. godine; da su namjenska sredstva boravišne takse, koja prema članu 9. Zakona o boravišnoj taksi („Službeni glasnik RS“, broj 118/05), služe za finansiranje promotivnih aktivnosti turističkih organizacija, korištena za isplate zarada i ostalih naknada zaposlenima po osnovu rada, a ne za zakonom utvrđenu svrhu, čime je postupila suprotno toj zakonskoj odredbi; da je TORS učestvovao na nedovoljnom broju sajмова, što da predstavlja nedovoljan učinak imajući u vidu raspoloživa finansijska sredstva TORS za 2008. godinu kada je prihodovala oko 430.000,00 KM, s tim da je povećanje broja zaposlenih radnika za preko 100% prouzrokovalo nezakonito trošenje sredstava od prikupljene boravišne takse na isplatu plata i finansiranje ostalih materijalnih troškova poslovanja, na uštrb finansiranja osnovnih programskih aktivnosti TORS, što je rezultiralo nezadovoljavajućim stepenom realizacije osnovnih i planiranih aktivnosti TORS u 2008. godini; da TORS nije ostvarila koordinatorsku ulogu u pogledu umrežavanja svih postojećih turističkih organizacija, opština ili gradova u jedinstveni turističko informativni sistem saglasno odredbama člana 32. stav 1. alineja 10. Statuta TORS i člana 41. Zakona o turizmu („Službeni glasnik RS“, broj 112/07). Zaključeno je da TORS u navedenom periodu nije ostvarila osnovne ciljeve svoga postojanja, s obzirom da tužilja kao njen direktor nije izvršavala svoje zakonom propisane obaveze u smislu odredbe stava 1. člana 18.

Zakona o sistemu javnih službi, zbog čega je primjenom člana 18. stav 2. tog zakona donijeta odluka o razrješenju tužilje.

Tužilja u zahtjevu ne navodi razloge kojima bi dovela u sumnju činjenice koje su utvrđene u provedenom postupku prije donošenja rješenja o njenom razrješenju. Njeni navodi da joj je informacija dostavljena samo dan prije nego što je održana sjednica Vlade na kojoj je ista razmatrana, nema uticaja na zakonitost osporenog akta, kod činjenice da ona nije argumentovano osporila da informacija o poslovanju TORS nije usvojena na sjednici Upravnog odbora, da nije blagovremeno dostavila finansijski izvještaj o poslovanju TORS, da je prihode od boravišnih taksa koristila u nenamjeske svrhe, da je zaposlila određen broj radnika bez prethodne saglasnosti resornog ministarstva, kao i da nije ispunila ostale programske i koordinatorske aktivnosti navedene u obrazloženju osporenog akta. U tom pravcu je

proveden pravičan i propisan postupak predviđen odredbom člana 14. stav 2. Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima u kojem je utvrđeno da tužilja nije izvršavala svoje zakonom propisane obaveze. Njeni navodi da je u postupku izvršenja ranije presude okružnog suda trebalo donijeti odluku o njenom radno-pravnom statusu, odnosno uspostavljanju stanja kakvo je bilo prije donošenja prethodne odluke o razrješenju, su neosnovani s obzirom da se u predmetnom upravnom postupku odlučuje o njenom razrješenju sa dužnosti direktora prije isteka mandata na koji je izabrana, a ne o njenom radno- pravnom statusu, pa izvršenje ranije presude okružnog suda nije podrazumijevalo uspostavljanje njenog radno-pravnog statusa, o kojem se nije ni odlučivalo u upravnom postupku. Otuda su razlozi odbijanja tužbe protiv osporenog akta jasni, potpuni i dovoljno obrazloženi i nisu u suprotnosti sa odredbama člana 18. stav 1. i 2. Zakona o sistemu javnih službi.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tužilje za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona, jer nisu ostvareni razlozi za poništenje osporenog akta predviđeni odredbama člana 10. ZUS.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 11 0 U 003871 12 Uvp od 14.11.2012.g.)

Inspekcijски nadzor

Pobijanim rješenjem je odbačena tužba protiv osporenog akta, bliže navedenog u uvodu ove presude, kojim je G. K. imenovana za vršioca dužnosti direktora JU DZ, Š. iz Š., do završetka postupka javne konkurencije, a najduže na dva mjeseca, uz obrazloženje: da osporeni akt ne spada u akte definisane u odredbi člana

84. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 101/04, 42/05 i 118/05, u daljem tekstu: Zakon) nad kojima je tužilac ovlašten vršiti administrativni nadzor; da se tužbom ne ukazuje na postojanje uslova iz člana 88. Zakona, a sve i da se radi o aktu nad kojim tužilac može vršiti nadzor, da nije legitimisan na pokretanje upravnog spora u smislu odredbe člana 2. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05, u daljem tekstu: ZUS), jer da se osporenim akta nije odlučivalo o njegovim pravima, obavezama ili interesu zasnovanom na zakonu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja, tužilac osporava njegovu zakonitost zbog povrede zakona i propisa o postupku. Navodi da iz odredbe člana 88. stav 3. Zakona proizlazi da predmet administrativnog nadzora, pored opštih mogu biti i pojedinačni akti organa jedinica lokalne samouprave, da Zakon propisuje dva načina postupanja po zahtjevu za vršenje administrativnog nadzora, u zavisnosti od toga da li se radi o nezakonitom aktu (članovi 84.-87.) ili o aktu koji može prouzrokovati ozbiljne posljedice ili rizik od nenadoknadive štete (član 88.) što da je pobijanim rješenjem propušteno cijeniti. Ističe da je u ovom slučaju, a na njegov prijedlog, Vlada obustavila od izvršenja osporeni akt, što ukazuje da je netačna tvrdnja suda da se u konkretnom slučaju nije mogao vršiti administrativni nadzor, kao i tvrdnja da se iz navoda tužbe ne može izvesti zaključak da donošenje osporenog akta ukazuje na postojanje ozbiljne posljedice ili mogućnost nastanka nenadoknadive štete, čime da je sud „faktički ušao u meritum tužbe“, a da nije pružio nijedan ozbiljan argument u prilog te tvrdnje. Pobija i stanovište o nedostatku legitimacije za pokretanje upravnog spora, tvrdeći da to ovlaštenje proističe iz odredbe člana 88 Zakona. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači uvaženjem tužbe i poništenjem osporenog akta.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da smatra da je osporeni akt nezakonit, jer da je donesen uz povrede odredaba Statuta Opštine Š. i Poslovnika Skupštine opštine, te da je rješenjem broj 02-111-49/10 od 26.11.2010. godine poništila osporeni akt. Zahtjev za vanredno preispitivanje smatra osnovanim, ali ne daje prijedlog obima i pravca odlučivanja suda.

Zainteresovano lice nije dalo odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje, odgovor na zahtjev, kao i spise predmeta upravnog postupka i upravnog spora, na osnovu odredbe člana 39. ZUS-a, ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz slijedećih razloga:

Akti koji mogu biti predmet administrativnog nadzora (što je predmet ove upravne stvari) taksativno su navedeni u odredbi člana 84. Zakona, To su: a) opšti akti skupštine jedinice lokalne samouprave, b) normativni akti načelnika jedinice lokalne samouprave, v) odluke u pogledu organizacije javnih tendera i dodjele opštinskog zemljišta, g) odluke o prijemu na rad i prestanku rada zaposlenih u administrativnoj službi, d) odluke o finansijskoj obavezi od 10.000,00 KM ili više i đ) akti doneseni u postupku sprovođenja povjerenih poslova državne uprave. Odredbom člana 87. istog zakona je propisano ovlaštenje tužioca kao organa koji vrši administrativni nadzor da za akt koji smatra nezakonitim, prvenstveno od donosioca traži da taj akt izmijeni, ukine ili poništi. U slučaju da organ donosilac akta to odbije ili akt o mijenjanju, ukidanju ili poništenju uopšte ne donese, tada tužilac može taj akt „osporiti pred nadležnim sudom“. Odredbom člana 88. stav 1. Zakona je takođe propisano ovlaštenje tužioca da može određeni akt „osporiti na nadležnom sudu“, ukoliko nađe da „može imati ozbiljne posljedice ili da postoji rizik od nenadoknadive štete“.

S obzirom na sadržaj navedenih odredbi, u kojima tužilac nalazi osnov za pokretanje upravnog spora, očigledno je da osporeni akt kojim je izvršeno imenovanje vršioca dužnosti direktora javne ustanove, iako je upravni akt u smislu odredbe člana

7. ZUS-a, ne spada u akte nad kojima tužilac može vršiti nadzor po odredbama ovog zakona, pa prema tome ni osporavati pred nadležnim sudom, čak i u slučaju da ispunjava uslove iz odredbe člana 88 stav 1. Zakona (može imati ozbiljne posljedice ili da postoji rizik od nenadoknadive štete). Ovo, sve iz razloga što je postupak administrativnog nadzora ograničen samo i jedino na akte iz člana 84. Zakona, kako to pravilno zaključuje i nižestepeni sud.

Neosnovani su navodi zahtjeva o tome da je sud „ušao u meritum tužbe“. Po ocjeni ovog suda, obrazloženje pobijanog rješenja ne sadrži takvo stanovište, jer je njime navedeno da se tužbom ne ukazuje na postojanje razloga iz člana 88. Zakona, ali uslovno-ukoliko bi se radilo o aktu nad kojim bi se mogao vršiti administrativni nadzor, uz napomenu ovog suda da ovom stanovištu prethode jasni i valjani razlozi da osporeni akt nije akt iz člana 84. Zakona.

Nasuprot ovome, djelimično je nepravilno stanovište pobijanog rješenja da tužilac nije legitimisan na podnošenje tužbe, jer razlozi iz člana 88. stav 1. Zakona predstavljaju direktno zakonsko ovlaštenje tužioca na pokretanje upravnog spora protiv pojedinačnog upravnog akta, ali onog definisanog isključivo odredbom člana

84. tačke v)-đ) Zakona. Otuda, ovo stanovište ne predstavlja povredu postupka zbog koje bi intervencija ovog suda bila neophodna, obzirom da su valjani prethodno iznijeti razlozi odbacivanja tužbe usljed činjenice da je tužba podnijeta u pogledu akta koji ne može biti predmet administrativnog nadzora.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda pobijanim rješenjem nije ostvaren nijedan razlog njegove nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS-a, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev odbija kao neosnovan.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 11 0 U 005165 11 Uvp od 21.09.2011.g.)

Katastar

Tužba se uvažava, osporeni akt se poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca protiv rješenja Područne jedinice P. broj 35-477- 8-35/2000 od 7.12.2001. godine, kojim je odbijen njegov zahtjev da se izvrši promjena korisnika u katastarskom operatu za kč. br.

221, upisanu u zk.ul.br. 56 k.o. B., tako da se te nepokretnosti evidentiraju na njegovo ime.

Blagovremenom tužbom tužilac osporava zakonitost toga akta, te ističe: da je predmetne nepokretnosti (zemljište) naslijedio od svoga oca, pok. K.M. i da se to "vidi iz fotokopije posjedovnog lista 27/07"; da se ono pogrešno vodi na ŠG P.; da ga on drži u posjedu kao savjestan posjednik, pa da bi na njemu, nezavisno od toga nasleđa, stekao pravo svojine i po osnovu održaja; da je taj posjed zakonit, jer da je zasnovan na kupoprodajnom ugovoru iz 1919. godine između njegovog djeda kao kupca i K.Z. kao prodavaoca; da iz toga proizilazi da je činjenično stanje u ovoj upravnoj stvari pogrešno utvrđeno; da je prvostepeni organ mogao "pronaći papire i knjige" u kojima je on evidentiran kao vlasnik tih nepokretnosti i tako donijeti zakonito rješenje. Predlaže da se taj akt poništi.

Tužena strana u svom odgovoru ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta i predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 39. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 12/94 – u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz slijedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizilazi da je prvostepeno rješenje u ovoj upravnoj stvari doneseno po skraćenom postupku. Međutim, radi se o stvari u kojoj sudjeluju dvije stranke sa protivnim interesima

– tužilac i Šumsko gazdinstvo P. Takođe proizilazi da je obavljeno i vještačenje, makar se ne navodi ime i prezime vještaka, niti ko ga je postavio. Postoji rukopisni nalaz "godetskog radnika" Lj.B., u kojem stoji da se nalaz daje "na zahtjev stranke".

U takvom postupku ogleda se povreda odredaba člana 149. tada važećeg Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SFRJ", br. 47/86 – sada član 137. istoimenog zakona, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/02), kojima je predviđeno da je usmena rasprava obavezna u upravnim stvarima u kojima učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima ili kad se treba izvršiti uviđaj ili saslušanje svjedoka ili vještaka. S druge strane, prema odredbama člana 185. stav 1. toga zakona (sada član 173. stav 1.), vještaka određuje službeno lice koje vodi postupak – po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke. Dakle, po tim odredbama, vještačenje obavljeno van određenog upravnog postupka, ne bi bilo pravno valjano.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da je osporenim aktom ostvaren razlog iz člana 10. stav 1.tačka 3. ZUS-a, pa se otuda tužba u ovom upravnom sporu uvažava tako da se taj akt poništava na osnovu člana 41. stav 1. i 2. tog zakona.

U ponovljenom postupku tužena strana je u obavezi da postupi po odredbama člana 61. ZUS-a tako da umjesto poništenog, donese drugi akt najdalje u roku od trideset dana, računajući od dana primitka ove presude uz uvažavanje pravnog shvatanja i primjedbi ovog suda u pogledu postupka.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske U-704/02 od 15.03.2006.g.)

Uzrupacija

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 001033 10 U od 25.01.2011. godine, se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena na zaključak PJ tužene u Š. broj 21.53/474-61/10 od 12.07.2010. godine, a kojim je odbačen zahtjev tužioca za ponovno raspravljanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu u predmetu broj 21.53/474-61/10 od 03.03.2010. godine, zbog nenadležnosti tog organa za postupanje po tom zahtjevu.

Iz obrazloženja te presude proizlazi pravilnim stav prvostepenog i tuženog organa da je stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik RS" broj 124/08), prestao da važi Zakon o uzurpaciji („Službeni glasnik RS“ broj 70/06); zbog čega je zaključak od 09.04.2010. godine ništav u smislu odredba člana 252. Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. glasnik RS" broj 13/02, 87/07 i 50/10 u daljem tekstu: ZOUP). Dodaje se da su s tim u vezi prestale nadležnosti organa uprave, da nakon stupanja na snagu Zakona o stvarnim pravima vodi postupak u smislu odredaba Zakona o uzurpaciji, pa da se nije mogao ni donijeti zaključak o ponavljanju postupka dana 09.04.2010. godine.

bez odlaganja proslijedi nadležnom organu ili sudu, s obzirom da je istakla da se radi o stvari iz sudske nadležnosti, te da o tome obavijesti podnosioca prijedloga; da je to u suprotnosti sa odredbom člana 252. tačka 1. ZOUP jer da je rješenje kojim je okončan postupak čije se ponavljanje traži donijeto u upravnom postupku, zbog čega sud nije nadležan da odlučuje o prijedlogu za ponavljanje postupka koji kod njega nije ni vođen; da je zbog toga pogrešan pravni stav suda u pobijanoj presudi, jer da ukoliko je prestao da važi Zakon o uzurpaciji, da nije prestao da važi ZOUP, po kojem je traženo ponavljanje postupka; da pobijana presuda nije ni obrazložena na valjan način, jer da ne ukazuje na osnovu kojih zakonskih odredbi je donijeta. Predlaže da se ta presuda ukine ili preinači.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Sl. glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11 – u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Predmetni upravni postupak je pokrenut povodom prijedloga tužioca za ponavljanje postupka okončanog rješenjem broj 04/3-474-92/87 od 02.12.1987. godine, kojim je R.P. priznato pravo svojine na uzurpiranom zemljištu označenom kao k.č.br. 354/30 z. pašnjak 3. kl. u površini od 1000 m² i k.č.br. 354/32 z. pašnjak 3. kl. u površini od 300 m² u pisane u zk. ul. br. 160 KO B.. U prijedlogu je navedeno da je tužilac navedeno rješenje dobio dana 01.02.2010. godine i da njegov pravni prethodnik nije učestvovao u postupku koji je okončan donošenjem tog rješenja, a da je trebao učestvovati jer da je predmetno zemljište na terenu u naravi šuma i šumsko zemljište a ne pašnjak, jer da se radi o enklavi u šumskom kompleksu koja kao takva nije obuhvaćena kao manje izolovano zemljište i ne pripada poljoprivrednom kompleksu, niti je za taj pojas povučena granična linija. Smatra da su se stekli uslovi za ponavljanje postupka predviđeni odredbama člana 234. stav 1. tačka 9. i 10. ZOUP. Postupajući po tom prijedlogu PJ tužene u Š. je donijela zaključak broj 21.53/474-61/2010 od 09.04.2010. godine o dozvoli ponavljanja postupka okončanog rješenjem 04/3-474-92/87 od 02.12.1987. godine, uz obrazloženje da je arhiva Opštinske uprave ... djelimično uništena a da je uvidom u pronađeni spis upravnog predmeta utvrđeno da predstavnici pravnog prethodnika tužioca nisu pozivani da prisustvuju raspravi koja je održana 18.09.1987. godine na licu mjesta niti da postoji dostavnica koja potvrđuje da je to rješenje uručeno pravnom prethodniku tužioca. Zaključkom isti broj 12.07.2010. godine odbačen je zahtjev tužioca za ponovno raspravljanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu u korist R. P., uz obrazloženje da je stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima, prestao da važi Zakon o uzurpaciji, kao propis koji je regulisao oblast rješavanja imovinskih odnosa nastalih u uzurpacijom zemljišta u društvenoj svojini, i po kojem je organ uprave bio nadležan da provođenje tog postupka.

Osporenim aktom, odbijena je žalba tužioca izjavljena na zaključak broj 21.53/474-61/10 od 12.07.2010. godine, uz obrazloženje da je pravilno odbačen zahtjev za ponovno raspravljanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu jer da organ uprave više nije nadležan za postupanje po zahtjevu za raspravljanje uzurpacije. Smatra da su bez uticaja navodi žalbe da prijedlog za ponavljanje postupka nije cijenjen u smislu odredaba ZOUP koji reguliše ispunjenost uslova za ponavljanje postupka, već da se ispunjenost uslova za dozvolu ponavljanja postupka cijeni prema materijalnim propisima kojima je regulisana predmetna upravna stvar.

Prvostepeni organ tužene je povodom prijedloga tužioca od 03.03.2010. godine dozvolio ponavljanje postupka okončanog rješenjem broj 04/3-474-92/87 od 02.12.1987. godine, da bi nakon toga donio zaključak o odbacivanju

zahtjeva za ponovno raspravljanje uzurpacije, koji tužilac nije ni podnio. Iako je tužilac u žalbi protiv tog zaključka naveo da nije podnio zahtjev za ponovno raspravljanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu, nego da je podnio prijedlog za ponavljanje postupka, koji je usvojen i dozvoljeno ponavljanje postupka, pa da je prvostepeni organ bio dužan da nastavi dalje vođenje postupka u smislu člana 241., 242 i 243. ZOUP, te donese odgovarajuće rješenje, tužena se u obrazloženju osporenog akta nije izjasnila na te okolnosti. O tim činjenicama se ne izjašnjava ni sud u pobijanoj presudi.

Iako predmet ovog upravnog spora nije odlučivanje o prijedlogu za ponavljanje postupka jer je zaključak o dozvoli ponavljanja broj 21.53/474-61/2010 od 09.04.2010. godine postao pravosnažan, pravilno tužilac ukazuje da je prvostepeni organ tužene nadležan da odlučuje o prijedlogu za ponavljanje postupka koji je okončan rješenjem 04/3-474-92/87 od 02.12.1987. godine. Ovo s obzirom na odredbe člana 240. stav 2. ZOUP, prema kojoj, o prijedlogu za ponavljanje postupka, kao vanrednom pravnom sredstvu, rješava organ koji je donio rješenje kojim je postupak okončan, što znači da se ponovo izvode određene procesne radnje, ponovo raspravlja i odlučuje. Ako su ispunjeni zakonski uslovi za ponavljanje postupka, ponavljanje postupka će se dozvoliti i njime će se odrediti obim ponavljanja u smislu odredbe člana 242. stav 1. ZOUP. Nakon toga, na podlozi podataka pribavljenih u ranijem i ponovljenom postupku, organ donosi rješenje o upravnoj stvari koja je bila predmet postupka (član 243. ZOUP), na osnovu materijalnog propisa koji je važio u vrijeme donošenja ranijeg rješenja kojim je upravna stvar bila raspravljena, a ne materijalnog propisa koji važi na dan donošenja eventualno novog meritornog rješenja (odredba člana 356. Zakona o stvarnim pravima). Zbog navedenog, tužena i nižestepeni sud su pogrešno zaključili da upravni organi nisu nadležni za rješavanje u ovoj upravnoj stvari. Naime, kod činjenice da je zaključak o dozvoli ponavljanja postupka od 09.04.2010. godine postao pravosnažan, nije bilo mjesta donošenju zaključka o odbacivanju zahtjeva tužioca, jer on nije podnio zahtjev za ponovno raspravljanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu, već prijedlog za ponavljanje postupka okončanog rješenjem broj 04/3-474-92/87 od 02.12.1987. godine, na osnovu člana 234. stav 1. tačka 9. i 10. ZOUP.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, i pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 14 0 U 001033 11 Uvp od 25.01.2012.g.)